

Erik Johan Stagnelius
Samlade skrifter

II

OTRYCKTA SKRIFTER:

EPIK

SVENSKA KLASSIKER
UTGIVNA AV SVENSKA AKADEMIEN

ERIK JOHAN STAGNELIUS SAMLADE SKRIFTER II

Erik Johan Stagnelius

Samlade skrifter

Under redaktion av Paula Henrikson
och med inledning av Anders Olsson

II

OTRYCKTA SKRIFTER:

EPIK

SVENSKA KLASSIKER
UTGIVNA AV SVENSKA AKADEMIEN
I SAMVERKAN MED
BOKFÖRLAGET ATLANTIS

Erik Johan Stagnelius
Samlade skrifter II
Atlantis, Stockholm

© 2013

INLEDNING:

Anders Olsson och Svenska Akademien

TEXTETABLERING, KOMMENTARER

OCH ORDFÖRKLARINGAR:

Paula Henrikson och Svenska Akademien

FORMGIVNING OCH TYPOGRAFI:

Anders Ljungman och Johan Melbi

PDF-GENERERING:

Megin Media 2014

Innehåll

OTRYCKTA SKRIFTER: EPIK

Gunlög	I
Thessalien har en trakt	53
Ung var Maria och skön	59
Blenda. Romantisk skaldedikt i fem sånger	67
<i>Kommentarer och ordförklaringar</i>	145

Gunlög

Första Sången

Ur nattens djup och Oceanens sköt
Steg **Dagens häröld** över himlaranden
Och purpurmanteln kring hans länder flöt
Och morgonlampan flämtade i handen.

Men vålnan lik som står i blodig skrud
På ättehögen fasansfull och tiger,
När lyst av facklan eller **Nattens Gud**
Med rysning Vandrarn över heden stiger,
Så mörk och dyster isgrå Skalden satt
Vid öde stranden, på den molnskyhöga
Bekrönta klippan. I hans själ var natt
Och vemod talte ur hans hemska öga.

Hans namn var **Kunser**. Honom **Nornors tropp**
Till sången invigt ren i födslostunden,
Och väna Trollmör fostrat honom opp
Vid helga källor i den tysta lunden.
Där flöt hans barndom himlalugn förbi
Som bäckens silver genom blomsterängar,
Där lärde gossen, lekande och fri,
Att själens toner slå på harpans strängar,
Att mången natt de ljusa Andars flock
Med offereldar i sin åsyn mana,
Försvunna år att återkalla, och
En slöjad framtids hemligheter ana.
Ren sjutton somrar där i lövens hägn
Hans **veka** hår med purpurrosor **sirat**
Och sjutton gånger undan vinterregn
Han **dröjda** Jular ner i grottan firat

Vid brasans skimmer. Bävande men glad
 Ur lundens skuggor, från de huldans sida,
 Nu Kunser trädde att kring bygd och stad
 Med sångens allmakt liv och tjusning sprida.
 Längs **Tanaflodens** krökta silverstrand
 En hemlig aning Skaldens vandring förde.
I bygdens ringar först med själfull hand
 Till Gudars ära han sin harpa rörde.
 Av ny förtjusning **Skytens** hjärta slog,
 I ökad fågning lyste Bygdens Tärna,
 Och Gubben hänförd av sin känsla log
 Som Jorden ler när **Dagens ljusa stjärna**
 På flyktigt molnfri vinterhimmel står.
 Han sjöng om **Skirner** som av skogens kyla
 Och skuggor fröjdad älskar att sitt hår
 Med evigt gröna furukransen skyla.
 Och Flodens Gudar som vid Månens glans
 På klippans hållar, vassbekrönte, sitta,
 Från gyllne harpor klingande en dans
 Att vilda djuren **opp ur dvalan spritta**
 Till språng och lekar, och, på nattlig stråt,
 Betagna vandrarn nödgas ljudet följa
 I yra dansar lik en redlös båt
 Kring skären vräkande för vind och bölja.
 I högre toner **sjöng han Bores Son,**
 Den segersälla Härskaren i Norden,
 Av hjälmars glans, av kopparsköldars dån
 Och härskri fröjdad, – än en gäst på Jorden,
 Men återvända skolande, en dag,
 Till **Valhalls borgar** över Solens bana
 Att kampens söner där i helga lag,
 Till bordets fröjd och Gudabägarns mana.
 Och Dig, o **Frigga!** i vars mörka hår

Demantebindeln tolkar majestätet,
 Som, gudastolt, med gyllne klackar går
 På silvertiljor klingande i fjädet!
 Och Balders rike, gyllne tidens dar,
 Då allas hjärtan ömsesidigt brunno
 Av kärleksflammar, brottet okänt var
 Och glädjetårar blott på Jorden runno.
 Sig täta rankors evigt gröna skjul
 Med purpurdruvor över Mänskan bredde;
 Där flöt dess levnad i en evig Jul
 Och svettig möda ej dess spis beredde.
 Ur ekens stam i bäckar honung flöt,
 På samma grenar blom och frukter glödde.
 Ej dundrets stämma över Jorden röt
 Ej vinterskurar fältens prakt förödde.
 Ej skogen darrat än för tigerns hot.
 Med gröna Ormen barnet oskatt lekte
 I blomsterängen, och vid Flickans fot
 Den spaka vargen fromma lammet smekte.
 Ja, säll var Jorden innan Lokes brott
 Och Höders blindhet hunnit Balder falla.
 Ej Jordens dystra klagorop förmått,
 Ej himlens tårar honom återställa.
 Så sjöng den unge. Ej i mannarön,
 Så ljuva toner lundarne besvarat
 På Tanas stränder. Ej så himmelsk skön
 En jordisk Yngling förr sig uppenbarat
 I Ashems dalar. Nu till Asagård,
 Den helga Staden, Gudar Skalden ledde,
 Där Oden själv bestyrde Templens vård
 Och högre Öden åt sitt folk beredde.
 I Gudens salar här och kämpars ring,
 Den unga Skalden lyste som en stjärna.

När gyllne bågarn, **fradgande**, gick kring,
 Med blommor krönt av festens glada Tärna,
 Och högtidssalen glimmade av ljus
 Och läckra rätter högtidsborden krönte,
 Han sjöng om kärlek, frosseri och rus
 Och höga bifallsrop hans sång belönte.
 Ej glädjens tävlan blott och nöjets tält
 Åt Skalden kärlek och beundran skänkte.
 Med bragdens harpa snart på Krigets fält
 I **sköldeborgen** lik en Gud han blänkte.
 När morgonrodnan där på kampens dag
 En blodröd fana opp i Östern sträckte,
 Ur sömnens armar då med vilda slag
 Till **bardalekar** kämparne han väckte.
 Från harpans strängar krigets åska röt.
 I kämpens öga lyste mordbegäret,
 Och Skalden sjöng och kämpens hand sig knöt
 Med senig kraft om blixtrande **geväret**.
 När lågans virvel från den fallnes bål
 I öde natten steg åt molnens näste,
 Då hjältars död som livets högsta mål
 Och Valhalls ljusa, stjärnbestrodda **fäste**
 Han sjöng för Hären. Ljuv var då hans röst
 Lik västanvinden som i asken susar
 Och den i skuggan sövda Vandrarns bröst
 Med drömmar om en dyrkad hembygd tjusar.

Så flöt hans ungdom, så hans mannaår,
 Åt Dygden vigde ömsevis med nöjet.
 Ren prydde kransen glesa silverhår
 Och bleka läppar **myste gudalöjet**.
 Då Oden uppbröt (Ödet kallade!)
 Från Asgårds helga borg och Tanas stränder

Att nya Folk och nya riken ge
 Åt Nordens zoner, och i Svears länder
 Åt Yngves ätt en oförgänglig tron,
 Ett evigt Tempel åt sin dyrkan bygga.

[Som luftens skaror när vid stormens gny
 Den våta hösten molnbekransar Norden
 Till evigt gröna rosenlundar fly
 Och sväva fram, likt skyar, över Jorden.
 Så under Odens segrande banér
 I fjärran länder Ashems Söner tåga:
 För deras fålar stormen vika ger
 I solen festligt deras sköldar låga.
 I vandringstälten ömma makar le
 Och dyra panter dem vid sidan dansa.
 Sin Konungs bana följa även de
 Som åldrens bleka silverlockar kransa.
 Med landets barn dess Gudar brutit opp
 Ur Asgårds öde, sorgsna Tempelgårdar
 Och deras offer, helga prästers tropp
 I tält av pärlor skimrande nu vårdar.]

Han går, och Här och Drottare och Nation
 Hans ledning följa, jublande och trygga.
 Ren tjusas folken av hans majestät
 Och motta Gudar, offertjänst och Kungar.
 Ren Gardarike tillbett i hans fjät,
 Från Bärnstenskusten nu hans flotta gungar,
 Och snart på Skandiens halvö står hans fot,
 Där landets skaror ned från bergen tåga,
 Med sång och dans, den kommande emot
 Och offereldar till hans ära låga.
 Ren genom Kolmård går han. Ren han nått
 Sin resas mål, de blomsterrika fälten
 Dem Lögarn vattnar. I en stad och slott

Förbytas nu de lätta vandringstålten.
 En evig bostad fäster Guden här
 Och landet **skiftas**, lön för tro och Dygder,
 Bland Folk och Drottare. Så för evigt är
 Ett folk av Hjältar skänkt åt **Manhems bygder**.
 Så länge ära, fosterland och Dygd
 I deras hjärtan mer än guldet väger,
 Skall under evigt gröna tallars skygd
 De frias skaror bo i tryggt läger
 Skall mera säkert folkets ärvda mod
 Än hav och fjällar våldets anfall mota
 Och Gudars altar dricka offers blod
 När stunden kommer att de djärve hota.

Där förr vid stranden knappt en hydda stått
 Och ingen julle krusat vattnets spegel
 Där skimra tornen nu av marmorslott,
 Där vimlar skärens blåa rymd av segel.
 Där morgonrodnan knappt i öknars famn
 En kograd vildman på hans bana glädde,
 Som, blek av hunger, lik en **midnattshamn**,
 Till jaktens strider ur sin håla trädde,
 Där muntra skaror nu tillsammans bo
 I grannskapssämja, rika hjordar dansa
 På betesmarkerna i ostörd ro
 Och gyllne skördar **röjda tegar** kransa.
 Till Gudars altare och Kungars tron
 Går folket glatt att vördnans offer bära
 Och spridda horder bilda en Nation,
 Bestämd till storverk och odödlig ära.
 En värnlös oskuld åter lugn och fri,
 Förtroligt andas under skygd av lagen,
 Och Norden höljd av natt och barbari

För Odens trollstav uppstår skön i dagen.
 Så en förnyad himmelsk skapelse,
 Ur mörkrets sköt för morgonsolen träder.
 Här stå i festlig grönska Skogarne,
 Där skimra tornen utav Kungastäder.

Men bortom Lögarns blomsterrika strand,
 Långt opp i Nordens snöbetäckta dalar,
 Den tappre **Suttung** styrde **Jotaland**,
 På **Vitaborg**, i sköldbeklädda salar.
 I mannaåren över **Bältens våg**
 Han ofta vandrat krigets bloss att skaka
 Kring **Holmgårds** kuster och från sina tåg
 Med tyngda **snäckor** alltid vänt tillbaka.
 I fädrens boning satt han nu i ro
 Och vid de fulla, hornomgivna borden,
 Belönte forna vapenbröders tro,
 Då ryktets lurar skallade kring Norden:
 Hur rika skaror nyss, ur fjärran land,
 I pärlbeströdda, blanka vapenskrudar,
 På lätta snäckor **länt** till Manhems strand,
 Med Kung och Drottar, offertjänst och Gudar:
 Hur **Svithiods** bygder de sig underlagt,
 Hur Lögarns stränder **huvudborgen** kröner
 Och hur de rusta sig med väldig makt
 Till blodig **härnad** nu mot **Jothems** söner.
 Av harm och fruktan skälvde Suttungs bröst,
 Ej bordets skatter mer hans syn förnöjde
 Och ej, att hämta ur sitt mjödhorn tröst,
 Vid aftonbrasans stilla dån han dröjde
 Bland vapenbrödren. Nej! han satt allen.
 En ryslig tystnad i hans salar rådde.
 Hans skumma öga skydde Dagens sken

Och sömnens trollstav ej hans läger nådde.
 Nu Månen, upphöjd över Jothems fjäll,
 Beglänste **Bottnens** spegelklara vatten,
 Då Suttung utsträckt på sin sobelfäll
 Sin klagan utgöt så, i öde natten:
 »I gångne Fäder! I, vars **hamnar** oss
 I andetimmans helga stund **omsväven**,
 Då Karlavagnens tysta silverbloss,
 På midnattsvalvet över jorden bäva!
 Med ömkan än till Era Söner sen!
 De äro trälar, **hämmens** Eder ära!
 Och fräcka skaror håna Era ben
 Och Era parkers helgedom **oskära**.
 Ja, skygg och modlös **Thules** ungdom går
 På fosterjordens ärvda fält och slavar
 Och vågar knappt att blicka med en tår
 Till Era helga, mossbeklädda gravar.
 Och nödgas offra fattigdomens skärv,
 O blygd och fasa! åt de Gudamakter,
 Som, om de finnas, bringat dem fördärv
 Och **bofast** våldet i de frias trakter.
 Ej mer åt dessa vilkas dyrkan I
 Med fromma läppar förestavat barnen,
 Som frälst Ert liv från vågens raseri
 Och lockat björnen i de spända garnen.
 Ej dem som lärt Er med beväpnad arm
 Att **sträcka bistra fiender i gruset**
 Och skifta roven och vid pipors larm
 Ur slagnas skallar dricka segerruset.
 Än, tappra Jothem, är Du fritt, men snart,
 Med trälomskedjor slamrande i spåren,
 Förtrycket komma skall med strömmens fart
 Som rasar ned från höjderna om våren.

Ett plötsligt dunder störa skall Din ro
 Och våldets skaror skövla dessa dalar,
 Från Jordens barndom fria Jotars bo
 Och dessa gamla, vapenklädda salar,
 Dem Fädrens vålnar, mången helig natt,
 Vid Månens skimmer gnyende beträda,
 Att än åt forna segerteckens skatt
 Och värdigt burna sköldars prakt sig gläda.
 O Hjältars Stam-mor! mina fäders borg!
 Ja även våldet i ditt sköt skall råda
 Och jag elände hånad i min sorg,
 I bojor slutna, darrande, skall skåda,
 Hur denne, rusig, tömmer mina horn,
 Hur denne, girig, sig till plundring **skickar**
 Och enda Dottern, ryckt ur **Burens** torn,
 Av denne skändas under mina blickar.
 Men, stanna, stanna, bittra jämmerröst!
 En värnlös kvinna anstår det att klaga.
 Har modets flamma slocknat i mitt bröst?
 Min arm förglömt att sköld och **glaven draga?**
 En bergfast ungdom växer kring mig än
 I Jothems fria, snöbetäckta kojor,
 Och feg och rådlös jag, med tappre män,
 Här skulle **bida** slaveri och bojor?
 Nej! än till räddning Himlen ger mig tid.
 Till vapen, Suttung! upp mot **Björkös** fästen!
 Ja upp till evigt, oförsonligt krig,
 Och vilddjursskaran slå i egna nästen!
 Må Lögarns bölja, nu så mild och klar
 Av blod förmörkas, Templens höga toppar
 Med jorden jämnas! långa högtidsdar
 Må ulven frossa av de slagnas kroppar!«

Så Jothems Kung på sobelfällen röt
 Och upp från lägret ivrande sig höjde.
 Än tysta natten sov i dalens sköt
 Och blek och nytänd dagens strimma dröjde
 Vid himlaranden. Nu med **rostat** glav
 På sköldens buckla som behängde muren
 Han slog med styrka. Borgen återgav
 Ett rysligt genljud och i jungfruburen
 Vid morgontidig slända Gunlög skalv,
 Och Suttungs kämpar hörde det och lydde.
 Av krigstillrustning Vitborgs gråa valv
 Sen år av fredlig ro ånyo **gnydde**.
 I vapenrummen straxt av kämparne
 Vid lampors skimmer fejdens skrudar synas,
 Med sand och björnfett **glanskas** sköldarne,
 Mot jämna hällar stålets uddar brynas.
 I **morgonsolens födda** purpursken
 En väpnad flock på borgens förgård blänker
 Och krigets budskap gått kring Jothem ren
 Förr aftonsolens gyllne klot sig sänker
 I västerns öknar. Strax på fälten ned
 Från rådjursbergen Jothems ungdom tågar,
 Med klubbor rustad efter Fädrens sed
 Och digra koger jämte krumma bågar.
 Ett dunkelt buller skallar natt och dag
 Ur dolda smedjor djupt i bergens grunder,
 Av trägna dvärgars täta hammarslag
 Och **ässjors eld och rörda bälgars dunder**.

Andra Sången

Bland vapenbrödren Jothems Kung nu satt.
 Den vida Salen facklors sken förgyllde
 Och Kampens Söner ren med segerskratt
 Ur djupa krukor dryckeshornen fyllde.
 Då **mälte** vakten tvenne gäster an
 Som nyss på höga, snövitt blanka fålar
 Till borgen anlänt. En av desse brann
 I gyllne rustning mot de bleka strålar,
 Som Månens halvdag över gården göt.
 Den andras panna fårad var av åren
 Och murgrönrevans helga krans sig knöt
 Betydningsfullt om silvergråa håren.
 En högblå mantel vilken sirad var
 Med klara stjärnebilders ringar sänkte
 Sig ner från midjan. På sin arm han bar
 En gyllne harpa. Gudatjusning blänkte
 I anletsdragen. Suttungs pulsar slå
 Med ökad styrka när i dryckessalen
 De komne träda. Fryntlig sitter så
 Den rika arvingen vid **Rhenpokalen**,
 På Gubbens gravöl. Han i tanken ren
 I gyllne vagnar genom staden rullar,
 För honom Solens varma sommarsken
 Nu **mognar** Söderns alla druvokullar,
 Och väna frillors tropp, i pärleskrud
 Hans öga tjusar och hans smak förnöjer,
 Men, ah! vid midnattsklockans dova ljud
 Man nu den gamle själv på golvet röjer
 I svepningsskruden. Hotande och vild
 Han bistra ögon på den unge välver.

Blek sitter denne som en marmorbild
 Och dödlig kallsvett i hans panna skälver.
 I Jotadrottens hjärta så det klack
 När dörren uppläts. Nyss i hoppets villor
 Ur Odens gullhorn segerrus han drack
 Och våldtog Gudens rosenröda frillor
 På svandunsbäddar, festligt glödande
 Av stjärnbeströdda **Asiapurpurns** fallar.
 Själv Guden vredgad tror han nu sig se
 Och hämndens åska i hans öra skrällar.
 Dock, denna känsla hastigt nog förgick
 Och mod och stolthet återtog sitt välde.
 Med tillgjord fräckhet i sin röst och blick
 Han denna fråga till de komne ställde.

»Förmätne Söner av ett fjärran land,
 Ty denna grannlåt som I kvinnligt bären
 Bevittnar att I ej, från Bältens strand,
 Ur Manhems fria hjältebygder ären.
 Vad straffbar djärvhet villat Era steg
 Att utan tillstånd Er de borgar närma
 Där Suttung härskar, Jothems Kung?« Han teg
 Och gyllne kämpen svarade med värma:

»Mitt namn är **Brage**. Visst, o Jothems Drott!
 Har Odens rykte hunnit till Ditt öra.
 Ej finns en vinkel dit hans lov ej nått,
 Som ej fått dånet av hans vapen höra.
 Så vet, att även vid hans tron jag står
 Bland **stolta Diars helga tolvmanskara**.
 Jag glad med härskarn opp i Templet går
 I folkets samling, bort i stridens fara.
 Vid Tanaquisel, i vår forna bygd,
 Jag offrens helgd och lagarnes bevakat,

I röda fanors segersälla skygd
 Kring Vanhems slätter krigets facklor skakat.
 Jag åtföljt Gudens ärofulla tåg
 Kring Nordens kretsar, vaktar nu de troner
 Han evigt fäst vid Lögarns silvervåg,
 I snöbetäckta Thules regioner.
 Där ock åt mig om Gudasvarens sång
 En falsk förhoppning i mitt bröst ej nära
 I marmortempel offras skall en gång
 Och vigda harpor klinga till min ära.
 Ty fasad är min arm i stridens dån,
 I folkets ringar och i högtidssalen
 Min stämman ljuv som den av Sångens son,
 Som bäckens sorl i gröna sommardalen.«

»Mitt namn är Kunser«, med harmoniskt ljud
 Från bleka läppar nu den gamle säger:
 »Där Tanaquisels vassbegrönda Gud
 På gullsand rullar mellan herdeläger,
 Sin stolta bölja, tändes mina dar,
 Förflöto åldrens gyllne morgonstunder.
 Åt Sången invigd ren som barn jag var,
 Min Sjal förtrogen med Naturens under.
 I grottors skymning, rosenlundars sköt,
 Där silverkällor musikaliskt runno
 Och näktergalen ömma toner göt,
 Då eternas lampor över Jordan brunno,
 Bland väna Trollmör, där med kransat hår
 Och kinden smekt av milda västanväder,
 Hur lyckligt flöto mina barndomsår!
 Vad deras hågkomst än mitt hjärta gläder!
 Med Skaldförmåga i mitt vigda bröst,
 Beskänkt av hulda fostermodrars händer

Med gyllne harpan, höjde jag min röst
 För Folket nu, på Tanaquisels stränder.
 Mig gjorde kärlek och beundran säll:
 Ur varje öga lyste ömhetsstrålar
 Och gästfriheten upplät glad sitt tjäll,
 Där mjölk och honung flöt i gyllne skålar
 Till lön för Sångarn. Nu till Asgård's torg
 Och Odens fästen hastade jag fjätet.
 Mig Guden upptog. När på Vaners borg
 En blodröd fana svajade förmätet,
 Jag då med harpans segersälla ljud
 I kämpens hjärta stridens hunger väckte
 Och vår var Segern innan Dagens Gud
 I västerns öknar sina facklor släckte.
 Och när i festens gyllne salar, ack!
 Jag rosenkransad satt och lovsjöng nöjet,
 Med tillvänt öra kämpen kvädet drack
 Och bistra ännen klarnades av löjet.
 Med blekta hår i svanens silverfärg
 Jag nu med Oden skådat Glissjöns stränder
 Bevandrat Thules furukrönte berg
 Och nya riket sett av Gudens händer
 Vid Lögarn grundat. Snart min Ande skall
 I Valhall bida på de himlaburna
 Och kämpars samling, då vid tårars fall
 Min aska samlas i en silverurna,
 Och runans hällar uppstå på min grav
 Och Manhems döttrar sira den med kransar.
 Ty vet att himlen spådomskonst mig gav
 Och Minnets Trollmö fram ur natten dansar
 Av mig besvuren. Gudar tala så
 Som jag i kvädet. När i sång hon stiger
 Min gyllne harpa, mäktigt tjusas då

Den lömska ormen, spaknar skogens tiger.
 Hon föder hoppet i den **usles** bröst
 Och glädjens flammor på den bleka kinden,
 Och mänskohjärtat vacklar vid dess röst
 Emellan känslor som en rö för vinden.«

»Med fridens hälsning«, Brage återtog
 »Till Jothems Konung Bores Son mig sänder,
 Ty blodförvärvda segertecken nog
 Hans ära skördat i de vida länder
 Kring Tanaquisel. Nu i Manhems bygd
 Han fattar fridens blomsterkrönta spira
 Och landets skaror i dess milda skygd
 I trygga kojor **långa Jular** fira.
 På folkets kärlek grundad är hans tron.
 Ej Manhems Söner träldomsoket bära.
 Nej, de och Ashems bilda en Nation
 Bestämd att stråla av odödlig ära
 Igenom Sekler. Jothems Drott, o må
 Den gyllne morgon Manhems slätter dagar
 Ock dina skogbekrönta fjällar nå
 Och samma Konung, offertjänst och Lagar
 Förena barnen av det vida land
 Som Nordens Ishav, Sundets bölja **lögar**,
 I brödrasämjans milda rosenband
 Kring Gudatronen. Ej i Odens öga
 Ditt mörka fäste, dina gråa torn
 Och krigsförvärvda skatter kunna väcka
 Begärens åtrå. Ej ur dina horn
 Han efter kampen längtar törsten släcka.
 Nej, räcke Suttung broderligt sin hand
 Åt Nordens Skyddsgud. Själv ur Jothems dalar
Han stige bidad ner åt Lögarns strand

Att stadigt gästa i de gyllne salar
 Där Oden **Jular**. Här i högtidsskrud
 Vid offerbord av mat och blommor prydde,
 Han festligt dricke under harpors ljud
 De Gudars minnen **Asarne beskydda**.
 Vad **båtar**, Suttung, denna makt Du nått
 Bland Jothems vilda, kogerprydda Söner?
 Männ Segergudens kända vänskap blott
 Med dubbel ära ej Din hjässa kröner?
 Men, hör mig, Suttung! att Du veta må
 Vad hög belöning, om hans vink Du lyder
 Dig Oden ämnar. Från sin gulltron så
 Den segersälla Dig sin vilja tyder.
 Av **Mimers huvud** underrättad om
 Den vilda yra Jothems Kung förledde
 Till kamp mot Oden och den härnad som
 Åt mig och Ödet rusig han beredde,
 En sällsam åtrå uppstod i mitt bröst
 Att se den djärva hatarn av mitt välde.
 Vid gullbestänkta hanens morgonröst
 Till Jothems bygder kosan strax jag ställde
 Igenom luften, bytt i Örnens hamn.
 Ren såg jag landets kogerprydda skaror,
 Från bergen strömma ner i dalens famn,
 Till jakten rustad, ej mot krigets faror.
 Av Vitaborg i horisontens fall
 Ren tornen syntes, farten dit jag sträckte
 Och nu i skötet av en kunglig tall
 Vars gröna armar upp till gallret räckte,
 Av jungfruburen, trygg och dold jag satt
 Och såg på borgens vida förgård neder.
 Av **frätta** vapen blänkte den så matt
 Och kämpaskaran stod i tunna leder

För Suttung uppställd. Hos sin fega tropp
 Han modets flammor **ävlades** att nära
 Med tomma löften och ett vanskligt hopp
 Om feta rov och lättköpt segerära.
 Med harm och ömkan delande mitt bröst
 Jag ville lämna **överdådets** näste,
 Då oförmodat vid en himmelsk röst
 På burens galler sig mitt öga fäste.
 Där satt en skönhet sorgligt innestängd
 Vid morgonsländan i en krets av Tärnor,
 Som rosen skön bland dunkla törnens mängd
 Som Månen härskande bland Nattens stjärnor.
 Sin mund hon upplät. Ljuv dess stämma var
 Det lugna sorlet lik av källans vatten.
 Så vinden susande i häcken far,
 Så klagar flöjten i den stilla natten.
 Lik aftonstjärnans tindrade dess blick,
 På fagra ännu liljans vithet stridde
 Med rosens purpur och i vårdslöst skick
 Dess gyllne lockar sig i vågor spridde
 Kring barm och skuldror. Vid min bortfärd, ren
 På zenits branter **Dagens Tärna** blänkte.
 Jag flydde fåfångt. När i Templet sen
 Från altarringen signande jag stänkte
 På fromma skaror galtens vigda blod,
 På gyllne tronens höjd av glans omstrålad
 Mig Tärnan följde överallt och stod
 I skygga drömmar för mitt öga målad.
 Ej branta fjällar, ödemarkers längd
 Och strida floder mig från målet skilja.
 Ej dubbla murar, bistra vaktens mängd
 Och koppardörrar bomma för min vilja.
 Men hör, o Suttung! lät emellan oss

Med [skyldskapsbandet](#) fridens även knyts
 Att kampens facklor må i bröllopsbloss
 I nöjets högtid mordets fasor bytas.
 I mina salar lagas festen ren.
 De gyllne kalkar, färdige att bräddas
 I långa rader härma Solens sken
 Och Asiatiskt purpurskrudad bäddas
 En helig brudsäng. Där på Odens arm
 Må Suttungs Dotter, Gunlög kransad ligga!
 I evig ungdom blomstra skall dess barm
 Och näst den stolta, himlaburna Frigga
 Skall hon min kärlek, Asars dyrkan få.
 Som Odens svärfar Du i Himlens salar
 Bland Gudars antal ock ett rum skall nå,
 Din ära sjungas i de låga dalar.
 Till Dig, o Suttung, Odens Gudaröst
 Av mig förkunnad så från tronen ljuder.
 O! kväv den hemska vreden i Ditt bröst
 Och famna lyckan då sin famn hon bjuder.«

Så talte Brage. Jotens öga brann.
 En våldsam känsla skakade hans leder.
 Han ville tala och stod upp men fann
 Ej ord för vreden och sjönk maktlös neder
 På bänken åter. Nu med sångens röst
 Förenar Kunser harpans silvertoner,
 Och vredens allmakt strax i Suttungs bröst
 Är stillad, själen ryckt mot Diktens zoner.
 Så himlens åsyn om en stjärnljus natt
 Med hastig klarhet slår vårt inre öga.
 Begäret sjunker, döende och matt
 Och anden vingad svävar i det höga.
 Om [Allfar](#) väldigt ljudde Skaldens sång.

I ljusets borgar, han från gudastolen
 Med ögats vinkar leder Månens gång
 I nattens öken och sin dotter Solen,
 Kring himlens kretsar. Han i vårens dräkt
 Och sommarns rosor Jorden smyckas låter,
 Med gyllne skördar lastas och betäckt
 Av vintrens fällar slumra ostörd åter
 Till ny försköning. Nu i mystiskt ljud
 Om tidens morgon skallar harpans dunder.
 Ej fästet brann i gyllne stjärnors skrud
 Ej Jordens omkrets blomstrade därunder
 I havets armar. Över alltets sköt
 Ur mörkrets boning natt och vintrar spriddes
 Och med de flammor ljusets källa göt
 I **Ginnungsgapet** oförsonligt striddes.
 Så hunno smälta vintrars sammanlopp
 Till is i djupet Ymers kropp att dana.
 Hans hjässa räckte till de rymder opp
 Där Solen välver nu sin ljusa bana,
 Hans fot till **Nastrand**. Glödande och rörd
 Av gudomsstrålar som från höjden falla
 Besjunger Kunser gudaskarans börd
 Och **Bores söner**, Oden främst av alla.
 I tidens morgon redan fram han stod
 Till kamp mot Ymer. Fåfångt Resen sträckte
 Sin arm till motvärn. I sin faders blod
 Fördränktes **Tursars** ondskefulla släkte.
 Av Ymers slagna kropp hans segerhand
 Nu bildar Jorden, smyckar hennes yta
 Och **tvenne askar** på en enslig strand
 I mänskohamnar på hans vink sig byta.
 Hans tron i stjärnbeströdda **Gimle** står,
 I Valhalls gyllne, sköldbeklädda salar

Bland kampens söner **julande** han går,
 I Asgård fordom, nu i Manhems dalar
 I egna Tempel tronande han bor.
 När mörka skuggor över Thule vila
 Och Svea sorgsen höljer sig i flor,
 I **sensta** åldrar Guden dit skall ila
 Ur Gimles salar eller fjärran bygd,
 Hans anblick lugna tårarne som svalla,
 Förgätna Dygder jubla i hans skygd,
 Och Guden okänd låta **KARL** sig kalla.

Om Krigets fador sjöng den Gamle sen.
 För jämmerropen bäva Nattens stjärnor
 Och himlen glöder i ett sorgligt sken
 Av tända hyddor. Fåfängt Bygdens Tärnor
 Kring berg och skogar fly med klagoskri
 De fräckas armar. O! med namnlös smärta
 Ser Fadern hånad Dottern skändad bli
 Och barnet mördas vid sin Moders hjärta.
 Dem svärdet skonar drivas kedjade
 Att ödemarker under **gisseln** plöja
 I segrarns länder. Över dem, o ve!
 Från brända hyddor moln av rök sig höja.
 Där förr bland rosor herdars muntra hop
 Och hjordar vimlat, multna slagna kroppar
 Och från ruiner skallar uvens rop
 Där Templen höjde spirors gyllne knoppar
 Mot sommarns skyar. Nu den gamle skred
 I Jotens bröst att milda känslor gjuta
 Och stämde bragdens gyllne harpa ned
 Till nöjets blyga rosenkrönta luta.
 På fridens slätter Suttung ut han för.
 För Västans anda gyllne skördar svalla,

Ur almens skuggor herdens flöjt man hör
 Från bygdens kojor **ras** och **löjen** skalla.
 Han sjunger glädjen i en tryggad hamn
 Då mörka stormar ut på havet rasa
 Och nattens fröjder i en makas famn
 Och hornets vällust vid en aftonbrasa
 I brödraringen.

Gudaharpan teg.

Än Suttungs hjärta för dess toner skälvde
 Men vreden snart på nytt sin tron besteg
 Och blicken åter mörk och dyster välvde
 På sändebuden. Nu med sansad röst
 Och kungligt allvar han till orda tager:
 »Ej lutans veka trolldomskonst mitt bröst,
 Ej lömska Asars gyckelspel bedrager.
 Om Jothems Kung han kuva vill, Er Drott,
 Till långsam kamp **han gjorde sina länder!**
 Ja, innan Suttung ned från tronen gått,
 O blygd! att lämna i en främlings händer
 Sin ärvda spira, förr med omvänt svall
 Skall flodens bölja till sitt ursprung draga,
 I Bottnens vågor solen bärgas skall
 Och djärva hinden skygga **kopplet** jaga
 På rådjursbergen. Oden till sin gäst,
 I Björkö's salar smilande mig kallar,
 Gott! jag skall komma, men till Dödens fest
 Och dricka rus ur Asars huvudskallar
 På fädrens plägsed. För min viljas bud
 Av käcka skaror vimla Jothems slätter.
 De skola pröva om Er Drott är Gud
 Och blodigt hämnas Manhems oförrätter.
 I fege trälar **båden** Oden det
 Och gån att straffet Er ej här må hinna.«

Så Jothems Konung sig förljuda lät
Och sändebuden hotande försvinna.

Tredje Sången

I stjärnors samling Månens bleka hamn
Ett magiskt skimmer över Jorden spridde
Och ner i dystra furuskogens famn
Förströdda skuggor mot dess halvdag stridde;
Där tyst han red med Sångens gråa Son,
Idunas make. Endast uvens kväden
I hårda marken hovars jämna då
Och nattens vindar rasslande i träden
I sällsam blandning störde nattens fred.
Nu sömn och trötthet färdemännen mana
Till vilans njutning och de stiga ned
Från gångarena, att i skogen spana
Ett lägerställe. Ner åt havets strand
En fjäll med ryggen krönt av furor räckte
Och konstigt bildad av Naturens hand
Där var en grotta. Veka mossor täckte
Dess golv och sidor. Utanför dess sköt
En häck av vilda rosenbuskar hängde
Som natt och vällukt ned i grottan göt
Och vägen susande för vinden stängde
Och månens strålar. Här med fålarne
Vid träden bundna stiger Brage neder
Med harpolekarn. Hastigt domnade
För sömnens trollstav deras trötta leder.
Men Kunsers hjärta under dvalan skalv,
Ty hemska drömmar, främmande och stora

Som andesyner i besvärjarns valv
 Då magiskt bleka midnattsoffer *lora*
 På skuggors altar kring hans bädd sig ställt.
 På *födda vingar* tyckte han sig sväva
 Kring luftens vida, stjärnbesådda fält
 Och såg i djupet bålets flammor bäva,
 Då oförmodat sträva lurars skall
 Och kopparsköldars brak han tror sig höra,
 Från Jorden dåna, likt ett vattenfall
 Som ren på avstånd dövar Vandrarns öra.
 Men like stormar, *näpste* av en Gud,
 Så plötsligt även dessa dunder tiga.
 Naturen lyssnar. Kyssars matta ljud
 Och *rosenångor* opp från Jorden stiga.
 Och hastigt skimra fröjdeeldar till
 Och *gälla* harpor ner i dalen klinga.
 Sin harpa saknar Kunser då och vill
 Tillbaka. Fåfångt! Virvlar honom tvinga
 Mot högre rymder. Månens silverring
 Hans fötter trampa, glättig nu han ilar
 Från *aftonstjärnan*, rullar *polen* kring
 Med Karlavagnens silverhjul och vilar
 I *Nordens stjärna*. Nu med ökad fart
 Han över ljusa vintergatan tågar
 Och hinner Valhalls gyllne salar snart
 Där kämpaskaran reser sig och frågar
 När Oden stundar. Till den kommande
Valkyriorna fram ur hörnen skrida
 Och fråga sakta huru länge de
 Än Valhalls Drottning, Gunlög, skola bida.
 Men Kunser tiger. Kämparne igen
 På gyllne bänkar trumpne nedersitta
 Och än på blanka dörrarne och än

På sina sår med dyster blick de titta.
 Nu fylles Salen av ett himmelskt dån.
 I Kämpens öga glädjens ljus sig målar.
 Han kommer Bores segersälla Son
 Och Valhalls Drottning vid hans sida prålar
 I himmelsk fågring. Helga Diars tropp
 I Gudaparets helga fjät sig nalkar
 Och **stridens offer** jublande stå opp
 Och väldigt blixtra festens gyllne kalkar
 I **Mörnas** händer. Brage, himlamild
 Nu Kunser räcker gyllne harpan åter.
 Han ler, – men hastigt flyktar drömmens bild
 Och Kunser vaknar och sin bädd förlåter.

Igenom Västerens dolda portar ren
 Sig **nattens Konung** röd och dyster sänkte
 Och **morgonstjärnans** glada silversken
 I blåa luften över havet blänkte:
 Då isgrå Skalden bergets rygg besteg
 Att **ljusets Drottning** ila där till möte.
 I lätta drömmar än Naturen teg
 Och dimmor höljde Oceanens sköte.
 »Min Dag är ute«, så med **blödig** röst
 Den gamle suckar. Kulna morgonvinden
 Det gråa skägget fläktar kring hans bröst,
 Kring pannan håren. Över bleka kinden
 Sig tåren smyger. »Ute är min Dag!
 På svarta vingar Dödens timma stundar
 Min röst i mänskors glada brödralag
 Skall evigt tystna och i Sångens lundar
 Min harpa tiga. Gott! Jag skådat har
 I fridens dalar ljuvt mitt liv förrinna.
 O! må de stunder Ödet än mig spar

I samma njutning, samma lugn **förrinna**.
 Där stolt i furors evigt gröna skrud
 Sig bergets kullar över stranden höja
 Där vill jag Gamle gent mot Dagens Brud,
 I stilla tjusning under lovsång dröja.
 O! häv din rosenkrönta hjässa opp
 Från Österns bäddar, gyllne morgontimma!
 Att än en gång må Anden i min kropp
 Som lärkan fröjdas i din purpurstrimma.«
Ur nattens djup och Oceanens sköt
 Gick dagens härold över himlaranden
 Och purpurmanteln kring hans länder flöt
 Och morgonlampan flämtade i handen.
 Men vålnan lik som står i blodig skrud
 På ättehögen fasansfull och tiger
 När lyst av facklan eller nattens Gud
 Med rysning vandrarn över heden stiger:
 Så mörk och dyster isgrå Skalden satt
 Vid öde stranden på den molnskyhöga
 Bekrönta klippan. I hans själ var natt
 Och vemod talte ur hans hemska öga.
 Ren höjde Solen över Österns bryn
 Sin ljusa panna, krönt av gyllne lågor
 Och morgonfågeln kvittrade i skyn
 Och Oceanen flöt med purpurvågor.
 Nu Kunser hänryckt genom sorgen log
 Och gudaflamman i hans bröst sig rörde.
 Med tjusta händer harpans sträng han slog
 Och luftens körer lyssnade och hörde.
 »O Harpa!« sjöng han, »genom livets land
 Mitt trogna sällskap! kom för sista gången
 I mina armar att från gravens rand
 Åt Jordens hyddor klinga avskedssången.

Och Du som tågar i din gyllne skrud
 Ur Österns portar opp med ljusets flamma
 O Världens Drottning! Dagens milda Brud
 Med bleka läppar skyndar jag att stamma
 Åt Dig mitt avsked. Ack! i himmelskt rus
 I pärlbeströdda blomsterdalars sköte
 Hur ofta satt jag bidande Ditt ljus
 Och harpans lovsång stämde till Ditt möte!
 Ur rosors skygd hur mången hänryckt gång
 När Du i Väster rodnande Dig sänkte,
 Med näktergalens klingade min sång
 Och gyllne strängen darrade och blänkte
 I aftonstrålen. Innan denna kväll,
 Till andra världar [som Dig, gången, sakna](#)
 Du nederstiger, ren i Dödens tjäll
 Har Kunser slumrat för att aldrig vakna.
 Du sen för honom återvänder då
 O Sol! förgäves, – må din stråle dana
 På Jorden milda rosendagar, må
 Du åter välva till vår Nord din bana
 Från Söderns rymder. Ja! men vingad nu
 Min själ skall höjas, till den ljusets källa
 Ur vilken, Dagens härskarinna! Du
 Och Måne, stjärnor och Kometer välla.
 Ty mig för låge äro dessa rum
 Din fackla lyser, dem Du genomilar.
 Mig vänta högre.«

Harpans röst blir stum
 Och himlars fullhet över Skalden vilar.

O Diktens lampa! stråla, mild och klar!
 Jag ner i bergens dolda grottor kliver.
 En Ätt av dvärgar där sin bostad har,

Som Islandssagan namn av **Alvar** giver.
 För dem ej klingar näktergalens sång,
 Ej Västan fläktar blommans **ambraskålar**,
 Ej Solen lyser deras skygga gång,
 Ej aftonstjärnan deras bädd bestrålar.
 Vid facklors skimmer, i en evig natt
 Med falkens blickar gångarne de spana
 Av malmens ådror och dess råa skatt
 I **glödda** ugnar till metaller dana.
 Med lömska händer deras illbragd först
 Bland mänskoätten guldets lockmat spridde.
 Med **guldets hunger** föddes **blodets törst**
 Och **forna bröder mordets stål de smidde**.
 I Kunsers dagar deras mängd var stor
Men största delen långsamt undanröjdes
 I långa fejder, sedan **Asa-Tor**
 Från Jordens grus till molnens rymder höjdes.
 När han, med hammarn i sin gudahand
 I Kopparvagnen över polen rullar,
 När havet vältras mot en klippig strand
 Och rysligt dunder skaka fält och kullar.
 Mot trollen då han krigar segersäll
 Dess armar väldigt ljungeldshammarn lyfta,
 Åstad den ljungar, spränger klippans håll
 Och krossar dvärgen djupt i **nattfull** klyfta.

Nu, under berget på vars höga topp
 Åt Solen Kunser avskedssången sade,
 Två ilskna dvärgar byggt sin smedja opp
 Och under smedjan boningsrummen hade.
 Av guld och silver lägsta källarn brann
 I aldrig släckta facklors ljusa strålar.
 I råa tackor sig en del befann.

Till blanka fat och bågare och skålar
 En del var format. **Loges altar** stod
 I mitten rest av dessa mörkrets nästen,
 Där vilseförda Färdemännens blod
 I gyllne käril flöt vid offerfesten.
Hos dem en rustning Suttung nu beställt.
 Som glas mot skölden borde järnen **springa**,
 Och svärdet vända, alltid segersällt
 I slidan åter, med en blodsprängd klinga.
 En kolsvart hane gal i deras bo
 Kring övre luften morgonglans sig sprider.
 Då **tvillingsparet** från sin korta ro
 På veka mossan opp i smedjan skrider.

Ur flintans ådror ljusa gnistor bli
 I **torra svampar** lockade, man kastar
 Dem ner i ässjan, järnet lägges i
 Och bälgens anda allt i lågor hastar.
 Ren sträcker Fjale ut med blottad arm
 En tång till järnet som i elden glöder,
 Ren brodren Giale flåsande och varm
 Mot bälgen lutar. Strida svetten flödar
 I sotigt änne. Då från klippans topp
 Sig Kunsers harpa plötsligt låter höra.
 De stå och gapa, vända örat opp
 Och dumma ögon på varannan göra.
 Dock irrar läsarn mycket om han tror
 Att harpan tjusar även dvärgens hjärta.
 Det bröst där guldets vilda hunger bor
 För sångens trollkraft och för bröders smärta
Är lika marmor. Sakta Fjale går
 Igenom bergets lönn dörr ut att titta.
 I tallens skuggor, med bekransat hår

I Siardräkt han ser den gamle sitta,
 Och döv för harpans segersälla ljud
 Han blott dess rika mantel ser, som prålar
 Av konstigt stuckna silverstjärnors skrud
 Och gyllne harpan som mot Solens strålar
 Förföriskt blänker. Nu till brodren ned
 Han ilar. Bägge sinsemellan sluta
 Det grymma avtal, med en gudlös ed,
 Att Skaldens blod vid Loges altar gjuta.
 På ömse sidor om den smala stig
 Som ned från klippan vandraren skall leda
 Bland törnesnåren gömma brödren sig
 Och lömska giller ut på vägen breda.
 I livets skymning Skalden övergav
 Den känsla fordom anat farans möte
 Han gick förvirrad i sin öppna grav
 Och fjättrad blev och förd i bergets sköte.

Hon framskred mordets hemska timma ren.
 I helig fasa klippans grottor tego
 Och altarflamman brann i blodigt sken
 Och svarta rökmoln opp mot valvet stego.
 På glatta stenen ren med gudlös hand,
 O fasa! Giale offerkniven väste,
 Då brodren grymt i hårda länkars band
 Vid marmorpelarn isgrå Skalden fäste.
 Som aftondimman tyst på klippans topp,
 När Månens skimmer sig kring nejden sprider,
 Han står där fjättrad. Naken är dess kropp
 Och blott en kolsvart offerbindel vrider
 Sig kring dess huvud. Marmorkall han står
 Och väntar tåligt Dödens bittra smärta:
 I Hjältens öga bävar ej en tår,

En suck ej stiger ur hans klämda hjärta.
 Men nu till mordet Giale hastade
 Och brodren ivrigt framtog gyllne skålen
 Och offerkniven sänktes blixtrande
 I Skaldens hjärta snabb som dunderstrålen.
 Med fräcka händer Fjale skålen höll
 Inunder såret. Våta purpurbågen
 På kärlets botten musikaliskt föll
 Och klara bläddror vällde opp ur vågen.
 Med blodet tynde livets värma av
 Och dödens kyla löste Skaldens leder.
 Nu rosslande en suck han från sig gav
 Och böjde döende sin hjässa neder.
 Och ren, bevingad, över stoft och blod,
 I eterns rymder sam den sälla Anden.
 Men Nornan osedd jämte liket stod
 Och släckta lampan osade i handen.
 Med harm och ömkan hennes stränga blick
 Av tårar fuktad nu på liket vilar:
 Hon liksom ångrar sina Domars skick
 Och Skaldens ära snabbt att rädda ilar.
 Dess höjda trollstav glider sakta ner
 Till Skaldens sänkta huvud och till blodan
 I offerskålen. Liket finns ej mer,
 En murgrönsreva famnar marmorstoden.
 Och denna blod som nyss så varm och röd
 Från Skaldens sår i skålen forsatt neder
 Förbytes hastigt i ett gullgult mjöd
 Och ljuva ångor över rummet breder.
 Den jättestora nu i synlig hamn
 Framryter: »Gån, att helga blodet bära
 Med gyllne harpan lägst i bergets famn
 Och biden hämnaden, ty dess stund är nära.«

Av Fjales kinder livets rodnad flytt
 Och grymma fador mördarns leder skaka,
 Men Nornan ilar i en stormvind bytt
 Igenom bergets **lyckta** dörr tillbaka
 Ett rysligt jordskalv genom klippan **lopp**,
 En **vädervirvel** offerlågan släckte
 Och svaveldunster fyllde grottan opp,
 Och brödrén fåfängt sina armar sträckte
 Mot höjden. Fåfängt under böners ljud
 De helga blodet ner i källarn förde
 Med gyllne harpan efter Nornans bud
 Och i sin ångest opp med smidet hörde.

Fjärde Sången

Vid morgonrodnans första sken i dag,
 Sin här ånyo Suttung överskådat
 Då sista gången trummors dova slag
 Till samlingsplatsen Jothems söner **bådat**.
 Vid Suttungs vink och kopparlurars skall
 Sitt tåg beträder nu den bistra hären
 Så vild och tallös som de vågors svall
 Orkanen driver gisslande kring skären.
 Främst käckä skyttars kogerprydda tropp
 Kring fält och skogar snabba **rotar** sprider
 Med fjällens hjortar tävlande i lopp
 Och majestätiskt dem i spåret skrider
 En järnklädd skara. Månlik skölden är,
 Vid allas sidor breda **pampar** glimma,
 Vart bröst ett harnesk fast som hällen bär
 Och fjäderbuskar tyst med **vädret** simma

Från blanka hjälmar. I en blodröd char
 Av hornbegrönda renar långsamt dragen
 I upphöjt säte Jothems Konung far
 För Härens blickar kungligt ställd i dagen.
 Och raska Svenner i en korad tropp,
 Med blanka glavar Suttungs vagn omtåga,
 I koppar smidde kring en bildskön kropp
 Där kraft och värme under koppar låga.
 På dessa hopar, nu en tallös mängd
 I spåren vimlar, mot så väldig härnad
 Med klubbor väpnad eller störars längd
 I svarta pälsar mera säkert värnad
 Mot frost och Nordan. Tama älgar så
 I hundra kärror munförrådet draga.
 Så Jothems söner i sin blindhet gå
 Ur Gudars hand att Manhem återtaga.

När aftonrodnans bleka purpurfärg
 I Västerens skyar bortom skogen glödde,
 Anlände hären till det hemska berg
 Där Kunser nyss för offerkniven blödde.
 När Suttung hit till sina smeder kom
 Han genast hären rasta bjöd och ville
 Ur gyllne hornen tappert dricka om
 På brödrens kostnad i ett fuktigt gille.
 I kopparkitteln straxt en björnstek sjöd,
 Av läcker honung samlad under jorden
 Av trevna humlor bryggdes kostligt mjöd
 Och fat och skålar krönte marmorborden.
 I mörka skogen mellertid man såg,
 Hur Jotahären mången stockeld tände,
 På frusna marken vårdslöst nederlåg
 Och tunga stekspett över glöden vände.

När Suttung redan några bålar tömt
 Han ville hänryckt genast på sig draga
 Sin nya rustning (länge han den glömt),
 Men Fjale framhavd hördes sig beklaga
 Att Kungens rustning än ej färdig var.
 Som nu för tiden en granat slår neder
 Uti ett kruthus, det i luften far
 Och död och härjning över Staden breder
 Så av hans livsmed dessa sagda ord
 I Suttungs hjärta vredens flammor tända.
 Han rusar vildsint opp att bänk och bord
 Med fat och skålar damma över ända
 Och ropar bödeln. Fjale lägges ner
 På framförd stupstock. Inga böner hjälpa,
 Och bilan blänker och i hast man ser
 Dess huvud skällande i sanden stjälpa.
 Med brodren Giale ävenså det gick.
 Så skyndsamt Nornans vreda domar fylldes
 Och Kunsers hamn försoningsoffret fick.
 Så för kalaset värdarna förskylldes.

Med kungligt stormod lämnar Jothems Drott
 Det guld och silver bergets grottor hysa
 Åt vapenbrödren. För hans åtrå blott
 I väldigt skimmer Odens skatter lysa.
 Till plundring genast han signalen ger
 Och Jothems skaror ner i berget välta
 Som floden rullar djupt i dalen ner
 När Sol och Västan vintrens drivor smälta
 På Thules fjällar. Av en nyfödd törst
 Till byte förda skaror skaror tränga
 Med gräsligt buller. Dem som ingått först
 I ryggen åter täta flockar hänga.

Så driva moln på dyster himlaban
 Varann då Nordans sträva lurar skalla,
 Och havet tjugter gisslat av Orkan
 Och ekarne på bergens höjder falla.
 Ren sprängas bergets alla portar opp,
 Av rop och trängsel alla kamrar braka,
 Som dolda eldar under Heklas kropp
 I djupet gny och Jordens grunder skaka.

Men **fortryckt** med i myckenhetens ström,
 Befann sig Hjalmar, en av Suttungs svenner.
 Hans namn mig lärdes i en himmelsk dröm
 Ty gamla sagan honom icke känner.
 Lik skogens unga, kungligt stolta tall
 Hans växt var reslig, gången lätt som hinden,
 Hans rika gullhår föll i vågigt svall
 Och högröd purpur lågade på kinden.
 När sänkt i drömmar, förr ej trädde spår,
 Vid morgonrodnan, på de höga bergen
 Han gick och Östan fläktade hans hår
 Och kysste ömt den friska rosenfärgen
 På gossens kinder, o! man skulle trott
 Att Balder frälst ur Dödens mörka salar,
 Den jord besökte, han så kort bebott
 Att **gyllne tiden** i dess låga dalar
 Ånyo föda. För hans blick och röst
 Av fruktlös tjusning Jothems Tärnor brunno,
 Förgäves suckar hävde deras bröst
 Och dolda tårar mången afton runno
 I Månens åsyn. Stolt för Ynglingen
 I ljusa drömmar Ärans Gud sig höjde
 Ett känslokaos, outvecklat än,
 Av Skaldförmåga i hans hjärta dröjde.

När Suttung folkets skaror kallade
 Till kamp vid Lögarns tornbekrönte stränder,
 Han kogrets pilar glättigt slipade
 Och krumma bågen tog med tjusta händer.

Till plundring drevo honom ock i natt
 En sällsam åtrå i hans bröst och Ödet,
 Ty Nornan, osedd, över trappan satt
 Som ledde neder till det helga mjödet.
 Hon såg den unga korade, och log.
 Att först av alla skaldevågen smaka
 Med stavens vinkar ynglingen hon drog
 Åt källarn, väldigt hållande tillbaka
 Den andra svärmen. Trappans längd utför
 Vid järnets ledstång skyndar han och stöter
 Där ner i mörkret på en riglad dörr.
 Den öppnas självmant och i djupet möter
 Ett fackelkransat, praktfullt rum hans blick.
 I klippan så, en helig midnattstimma,
 För skygga vandraren som vilse gick
 Skogsbrudens salar öppna sig och glimma
 Av guld och lampor. Harpan Hjalmar såg
 Och hjärtat våldsamt i hans bröst sig rörde.
 Han såg den gyllne skålens helga våg
 Och gudomretad till sin mund den förde
 Och drack. Som dagen, när vid fåglars kor
 Han leende ur havets famn sig höjer
 Från Jorden lyftar nattens svarta flor
 Och all dess fågning vid sin fackla röjer:
 Förgyllde genast bergens toppar stå,
 Och purpurfärgad Oceanen myser,
 I milda vågor sädesfälten gå
 Av daggens pärlor blomsterängen lyser:

Ur skingrat mörker så för Hjalmar's själ
 I morgonskimmer nya världar brunno.
 Hans hjärta svällde av ett okänt väl,
 Till symfoni dess känslor sammanrunno
 Och Skald var Hjalmar. Ren han ägde nog
 Av första drycken. Harpan som behängde
 Den blanka marmorväggen ned han tog
 Och genom hopen med sitt byte trängde.
 I skogens lugn han tyst sig undansmög.
 Fördubblad klarhet Månens strålar göto,
 På gyllne harpan, vingad handen flög
 Och himlatoner från dess strängar flöto
 Sin röst han höjer Sångens nya Son.
 Med fällda vingar lyssna nattens vindar
 I höga furor och med saktat dån
 Sig månbeglänsta silverfloden vindar
 Emellan träden. Så hans himlaröst
 Av eko härmad genom skogen klingar:

»Vad gudalåga flammar i mitt bröst?
 Vad okänd allmakt lyfter Andens vingar?
 I tomma rymden Världars Fader satt
 Vid sken av tidens bleka gryningslåga
 Än höljdes Alltet av en dyster natt
 Men Skaparn brann av gränslös Skaldförmåga.
 Sin mund han upplät. Och i ljusets skrud
 Ur natten väldigt Sol och Stjärnor bröto
 Och Jorden uppstod smyckad som en Brud
 Och blåa hav i famnen henne slöto.
 Så för min själ en nyfödd värld sig ter
 Allt kring mig lever, allt förtjusning andas.
 Ren himlens portar öppnade jag ser
 Och Gudars dag för mina blickar randas.

O! rikligt höljer mig välsignelse
 Som morgondaggen vårens blomsterkullar.
 Jag ser Dig, *stjärnors Drott*, hur glänsande
 Din char i nattens silverskyar rullar.
 Och ljusa Andar sväva kring Dig där
 Av deras sånger, ack! en himmelsk susning
 Mitt öra når, då gyllne stjärnors här
 I gälla körer sjunga sin förtjusning.
 En helig rysning genom alltet går
 Och jorden vaknar liksom ur en dvala.
 Se hälleberget liv och känsla får
 Och Skogens ekar röra sig och tala.
 Ur deras skuggor vilken tallös hop
 Vad gudaskaror i min åsyn strömma.
 I brödringar under glädjerop
 En del ses glättigt sina mjödhorn tömma.
 Då andra flockar än i grönan äng
 I dans med hulda Trollgudinnor svärma,
 Än parvis leka ner i grottans säng,
 Och andra vänligt sig min harpa närma.
 Där höjer flodens vassbegrönte Gud
 Sin gröna hjässa ur de våta tjällen
 Och stämmer harpans segersälla ljud
 Hur stolt han sitter på granitehällen!«

Så sjöng den unge Svärmaren. Men tärđ
 Av oro Suttung drev omkring i nejden.
 Han hågkom Odens fruktansvärda svärd
 Och skälvde hemligt för den grymma fejden
 Han själv beslutit. Oförmodat når
 I nattens stillhet harpans klang hans öra.
 Vid marken fjättrad genast foten står
 Och harm och tjusning på en gång sig röra

I Drottens hjärta. »Asarnes försåt«
 Han sorgligt ropar »här ock på mig vaka
 O Jothems Gudar! skydden I min stråt
 Och tryggt mig leden till mitt folk tillbaka.
 Du bävar, Suttung, som till blodigt krig
 Mot Björkös fästen, Odens gyllne troner
 Och Asiens härar väldigt rustat Dig,
 Du flyr med bävan för en harpas toner?
 Nej, aldrig fruktan mig besegra skall
 Och Asars trollkonst aldrig övervinna
 Mitt stolta hjärta. Snabb som viggens fall
 Mitt dragna svärd skall bovens hjässa hinna
 Och stycka kroppen.« Stum blev harpans klang
 Med blottad klinga genom törnesnären
 Åt hållet där hon tystnat Suttung sprang
 Och gräs och buskar rasslade i spåren.
 Han snart i sikte harpolekarn fick.
 För natt och vrede Hjalmar han ej kände
 Men Nornan gjorde att han miste gick
 Om banestöten och sin udd inrände
 I furustammen. Klingan brast itu
 En stump i handen Suttung sågs behålla
 Och utbrast sansad: »Hjalmar, är det Du?
 Vem gav Dig harpan? Vem har lärt Dig trollo?»
 Strax nämner Hjalmar under glädjegråt
 Vad lycka honom var beskärd av Ödet
 Och följer Suttung på befallning åt
 Att visa fram det underbara mjödet.

Vid offerskålen Jothems Drott nu stod
 Och brann av åtrå att dess bölja smaka,
 Men kungligt stormod och det kalla blod
 En Statsman ägnar honom höll tillbaka

»Med veka lutor«, han till orda tog
 »Mot Odens härar hjälper ej att strida.
 O Nej! med svärdet som jag manligt drog,
 Jag kampens timma manligt vill förbida.
 Men när i blod jag lögat Björköns torg
 Och bytt i svarta, sotiga ruiner
 Dess marmortempel, ack! när Vitaborg
 Av festens lampor vid min hemkomst skiner
 När där ånyo, segerkrönt och säll
 Jag Julen firar vill jag sötman röna
 Av skaldevågen och min levnadskväll
 Med strängaspel och sångers ljud försköna.«

Till Kungaborgen Suttung samma natt
 Lät trogna svenner helga mjödet föra
 Och lämna vården över denna skatt
 I Gunlögs händer. Än hans tjusta öra
 På Hjalmar lyssnar som i nattens fred
 Från harpans strängar himlatoner klingar.
 Men nu på sobelfälln han sjunker ned
 Och snarkar in i skygd av sömnens vingar.

På middagshöjden Solen redan stod
 Då hären uppbröt. Inga hinder stängde
 Dess öppna stråt. Lik vårens vilda flod
 Den obehindrad inom Manhem trängde.
 Så Jothems söner utan kamp och strid
 Om fjorton dagar **Fyrisvallar** nådde.
 En sorglig tystnad under denna tid
 Vid Lögarns strand, i Odens salar rådde.
 Ej hördes mera Kunsers gudaröst
 Vid aftonbrasan eller högtidsborden,
 Och kärlek **kvalde** Segergudens bröst

Och höll den starke Härskaren i Norden
 I veka trollband. Ej från tronens höjd
 Av Drottar omvärvd folken mer han dömde
 Bland kampens söner, ej i rusig fröjd
 Hans friska läppar gyllne kalken tömde.
 Ej fotsitt klädd i helig offerskrud
 Med svarta håren krönte av **tiaren**,
 I samma Tempel högste Präst och Gud
 Han stod vid **bärnstenslägande** altaren,
 Bland offerskålar. I ett ensligt rum
 Han inneslöt sig och på Gunlög tänkte
 Förnötte dagen, drömmande och stum,
 Och tankfull såg hur Månens lampa blänkte
 I midnattsmolnen. Ofta frestad att
 Med trolldom borgen närma sig och smaka
 Hos Tärnan fröjden av en bröllopsnatt
 Av hemlig blygsel Guden hölls tillbaka.
 Han då beslöt, i höjden av sitt kval
 Att offra hämnden åt sin kärlekslåga
 Och sände Brage med sitt honungstal
 Och Kunser med sin harpas trollförmåga
 Att fred och vänskap bjuda Jothems Drott
 Och Gunlög fordra som hans trohets borgen.
 Tillbaka kom Idunas make blott
 Med dyster uppsyn. Allmän strax blev sorgen
 I Björkös salar. Friggas Tärna grät
 I kämpens öga tårens pärla lyste
 Men Oden intet sig bekomma lät
 Och blott för Gunlög känslor nu han hyste.
 Kring staden plötsligt ryktets gälla rop
 I djup bestörtning män och kvinnor sätter,
 Att Suttung nalkas med en tallös hop
 Att Jotahären ren på Fyris' slätter

Sitt läger slagit. Oden far då opp
 Och vill sin rustning ned från väggen taga,
 Men åtrån lika tårt hans själ och kropp
 Och Krigets Gud förmår ej skölden draga.
 Så stämmer kärlek Hjältars styrka ner,
 Så även Gudar tråna för begären.
 Med blygsel märker Oden det och ger
 Åt Tor befallning över Asahären.

På vänstra sidan om **den blåa flod**
 Vars tröga bölja vattnar Fyris' slätter
 Att krafter hämta på en gång och mod
 Med hären Suttung rastar tvenne nätter
 I bruna **kåtor**. Morgonsolens sken
 Beglänste skogen, höjderna och fälten
 Av höstlig rimfrost blänkte Jorden ren
 Och överdrog de kägellika tälten
 Med silvervithet. Sångens muntra Son
 [— —]

[Femte Sången]

[— —]
 Förn Ashems söner druckit detta blod,
 Förn åter Kunsers gyllne harpa klingar
 I Folkets hjärtan kampens vilda mod —
 Ej, Valhalls Konung, Jothem Du betvingar.
 Den skatt av Nornan Hjalmar blev beskärd
 Med våld han aldrig nödgas att **förlåta**,
 Av harpans toner dövas alla svärd,
 Mot Skaldens trollkonst **inga runor båta**.
 Dock allt i världen kvinnolist förmår:

För Tärnans löjen, för dess ögonstrålar,
 Som flyktig vårsnö Hjältens kraft förgår
 Och vise rusas som av festens skålar.
 Åt blomsterbojan ger man nöjd sin arm
 Ett sött, förtrollat glömskemjöd man smakar
 Ur älskogsbägarn och för Tärnans barm,
 Man ära, guld och Gimle själv försakar.
 Låt Fröja råda.

Mimer talat ut.

Hans ögon slutas och hans läppar stanna,
 Men Oden länge efter talets slut
 I djupa tankar stod med rynkad panna.
 Dock nu han dottern kallade. I glans
 För honom trädde strax den väna Fröja
 Med hjässan smyckad av juvelers krans
 Och kroppen höljid i guldbroderad slöja.
 Med trån matt löje kring sin rosenmund
 Som gullröd pol i sommarkvällen smilar
 Till Fadrens klagan lyssnar hon en stund
 Men straxt med olja åt hans sår ock ilar.
 »Hur utan orsak, o min Fader!« så
 Melodiskt talar Kärlekens Gudinna
 »Din själ Du kväljer. Allt skall lyckligt gå,
 Och lätta segrar manas jag att vinna.
 För Gerdas famntag om den stolta Frej
 Ej tvekat fordom att sin klinga giva
 Så skall, vid Skuldans helga taylor! ej
 Den unga Skalden harpan trogen bliva.«

Hon sade detta. Som kring blommig dal
 På lätta vingar västanvädret dansar,
 Hon lätt intrippar i sin gyllne sal,
 Där rosenröda, smyckade av kransar,

Dess Tärnor sitta. Med en långsam blick
 Hon överser de fagras väna skara
 Och väljer **Lofne**, som i **retfullt skick**
 Besegrar alla, att sitt ombud vara.
 Med egna händer hon den sköna klär
 I lätta dräkten av en Jaktgudinna,
 Behag och gång och ställning henne lär
 Och allt som bidrar på en man att vinna.
 I **gullvävd** fläta Lofnes hår sig knöt
 Av gräsgrön mantel som dess länder täckte,
 Ett gyllne bälte omkring midjan slöt
 De höga skörten. Sløjans förlåt räckte
 Ej nerom runda liljeknä. Dess hand
 Med gyllne båga Fröja nu beskänkte
 Och silverkogret på dess skuldra band,
 Det ädelstenar med sitt glitter stänkte.
 Ej täckt av duken Tärnans fulla barm
 Med drivans skimmer opp ur slöjan **jäste**
 Så **rustad ut** besteg hon Fröjas **karm**,
 Ett brokigt kattspann för dess **tistel** fräste.
 Med vindens snabbhet över berg och fält
 Den yra flickan hastade sin bana,
 Ren såg hon Suttungs kägellika tält
 Och steg ur karmen att sitt byte spana.

Men ensam Hjalmar satt i lundens sköt.
 Vid spridda roten av den höga granen,
 Ett ljuvligt skimmer aftonstjärnan göt
 Och Månen gullröd steg ur Oceanen.
 På harpans strängar, smäktande och öm
 Den unga Skalden nu i veka toner,
 Slog hoppets tränad, älskarns rosendröm
 Och Tärnans kyss och lösta **jungfruzoner**.

Men harpan tystnar. I sin jägarskrud
 Den sköna Lofne inför sångarn träder
 Och myser vänligt och med silverljud
 Åt Harpolekarn denna hälsning kväder.
 »O trefalt hell Dig! sköna Yngling Du
 Som dessa nejder med förtjusning fyller
 Så härligt tonar näktergalen ju
 När aftonrodnan sommarns moln förgyller.
 Jag dessa traktens Skyddgudinna är
 Och Skogens Tärnor mig för Drottning nämna
 Vid all min gudom jag dig ömt besvär
 Att gyllne harpan som en skänk mig lämna.
 Av röda gullet är min båge, se!
 Och ädelstenar kring mitt koger brinna
 Se dessa pilar. Starke äro de
 Med trollfigurer tecknade och hinna
 Sitt byte säkert. Hjalmar, detta allt
 Jag ger i stället. Kan Du längre tveka?
 Som Jothems driva är ditt bröst då kallt.
 Nej, bäste gosse kom och lät mig bara smeka
 Dig lite granna.« Fröjas Tärna slöt,
 Med all sin trollmakt inpå Hjalmar ryckte,
 Hans panna kysste och i yppigt sköt
 Den unga Skalden till sitt hjärta tryckte
 Vad under, vänner! om det eld ock tog
 I Hjalmars blod. Han svarte ej, men armen
 Om Tärnans runda liljehals han slog
 Och kysste rosor på den vita barmen.
 Han ville mera. Fröjas Tärna då
 Med jungfrurodnad höll hans hand tillbaka
 Och med en suck av vemod utbrast så:
 »Du vill då Hjalmar, harpan ej försaka,
 Välan Du grymme!« »Annat allt begär«,

Den unge Skalden nu i våndan säger,
 »Men denna harpa mig för dyrbar är
 Ej världen guld att henne lösa äger.
 Gudinna hör mig! leende för Dig
 Jag ville trotsa Oceanens vågor,
 Mot **Surturs härar** tåga ut i krig
 Och glad mig störta i ett svalg av lågor.
 Allt utom harpan!« Snabb som östans vind
 För Lofne bort från marmorkalla hjälten
 Men Hjalmar följde. Så en uppskrämd hind
 Av spända bågen jäktas över fälten
 För snabb var Lofne. Hjalmar då till slut
 Betagen ropar: »Gudamö, kom åter!
 I dina armar blott en säll minut
 Och harpan villigt jag Dig överlåter.«
 Med ökad fågring mot en furustam
 Sig Lofne stödde och åt Hjalmar myste,
 Betagen smög han till Gudinnan fram.
 Som bröllopsfacklor nattens stjärnor lyste,
 Och frusna marken dem till läger blev.
 Med utfört värv och harpan under armen
 Vid dagens gryning, Fröjas Tärna klev
 På Odens borggård ned ur gyllne karmen.

[— —]

Av hoppets strimma lyste Odens blick.
 Han Kunsers harpa fick i handen hålla
 Och sökte själv i glädjedrucket skick
 Att silvertoner från dess strängar trollo.
 Han nu med Nornan sig försonad såg
 I evig ära Manhems himmel blänka
 Och helga Söners ärofulla tåg —
 Han skuldfritt nu på Gunlög kunde tänka.

[---]

»Odödlig kärlek flammar i mitt bröst
 Och åtråns hand i rosenkedjor binder
 Mitt Gudaväsen. Ja, en Gud Du bär
 På Svandunsarmen, åt hans skygd Dig lämna
 O Suttungs Dotter! Valhalls kung jag är
 Och jordens söner mig för Oden nämna.
 Jag segerrunor bär på gyllne spjut,
 Min blotta uppsyn härarne förskräcker,
 Min stämma tyglar stormens vreda tjut,
 Ur gravens mörker skuggorne den väcker.
 I tidens morgon Bore avlat mig
 Till världens skymning än mitt liv skall vara
 Och samma lycka, Gunlög väntar Dig
 Om Du emot min ömhet blott vill svara.«

Vad gjorde Gunlög? På dess runda arm
 I all sin gudomskönhet ligger Oden.
 Av tjusning böljar hennes nakna barm
 Och i en eldström bytes henne blodet.
 Mer rusig Guden ej i forna dar
 Som brudgum Frigga till sitt hjärta tryckte
 Än han i dunklets tigande förvar
 Från Gunlögs länd nu jungfrubältet ryckte.
 På rosenkinden yra kyssars brand
 Förtroligt glöder. Intet flickan nekar,
 Till målet tränger Odens segerhand
 Och bädden skälver under nattens lekar.

—

Ren morgonrodnan fram ur havet bröt
 På Gunlögs brudsäng lekte purpurstrålen,

Då uppsteg Oden ur dess veka sköt
 Och närmd sig den gyllne offerskålen,
 På marmorbordet. Med en själfull blick
 Uppå den väckta, rosenröda Bruden,
 Han tillstånd ber att smaka denna drick.
 Vad kunde Gunlög neka segerguden
 Och vad sin brudgum? Oden tömmer snart
 Den helga vågen och från väggen rycker
 Dess galler undan. Nu med vingad fart
 Beredd att flykta, än en gång han trycker
 Den hulda flickan i sin gudafamn
 Och ljuv och långsam avskedskysssen brinner,
 Tills Guden sansad, sig i örnens hamn,
 Förvandlar, bortflyr och i skyn försvinner.

I Björkö's salar, kring ett högtidsbord
 I pinsam väntan Odens gäster tego
 Och själva Brage öde var på ord.
 Vad under! ljuva ambramoln ej stego
 Från silverfaten, ej bland gästers tal
 Högtidligt festens gyllne kalkar skrida,
 På bordet glimmar blott en tom pokal,
 En fåfång harpa ligger vid dess sida.
 Kring polen långsamt Karlavagnen skred
 Och sömnens gud sin vallmospira svängde,
 Då sänkte laget sina hjässor ned
 I krökta armar och kring bordet hängde
 I maklig slummer. Blott Idunas man
 Vid tomma bågarn mäktade att vaka,
 En sällsam åtrå i hans hjärta brann
 Att se vad under Oden, vänd tillbaka

Nu skulle framte. Riktad var hans blick
 Mot Norden. Öppne gluggarne där voro
 För Odens hemkomst. Ofta ut han gick
 Och nattens stunder räknade med oro
 På stjärnevalvet. Pärlbekransad ren
 Stod morgonstjärnan över Thules dalar
 Och Dagens häröld vid sin lampas sken
 För Solen upplät Österns purpursalar.
 Och redan Dagens strålomgjutna Brud
 I gyllne charen fram på fästet bävar
 Då plötsligt **Krigets segersälle Gud**
 I Kunglig örnhamn över laget svävar
 Ur dvalan rusa alla opp och se!
 I luften örnen svänger sina vingar
 Ur öppna **nävet** strömmar, skummande
 I tomma bågarn, som melodiskt klingar,
 Det gyllne mjödet. Brages hjärta slår
 Av helig aning. Redan mjödet hinner
 Till bågarns mynning, ren det övergår
 Dess vida bräddar och kring bordet rinner
 På golvet neder. Ren det trutit har
 På bordet Örnen sätter sig och blickar
 Kring laget. Brage hänryckt kalken tar
 Och kungligt bifall Örnen honom nickar.
 Han drack, Idunas evigt unga Man
 Och himlars sällhet över honom dröjde.
 En högre Gudom i hans hjärta brann
 Och hjässan stolt mot stjärnors valv sig höjde.
 Till Skalders Konung Nornan valde då
 Den väna Drotten. Ack! de ljusa Söner
 Dem Gudar korar, räknas endast få,
 Men evig ära deras hjässor kröner.

Av laget endast fyra eller fem
 Med Brage fingo skaldevågen dricka
 I botten tömdes bågaren av dem
 Den andra svärmen lade sig att slicka
 Den must som flödat över bågaren
 Kring marmorgolvet och på bordets skiva
 De funno saften mäkta läcker men
 Ej Nornan tillät dem att skalder bliva.
 Hon gav dem endast i sin mildhet makt
 Att rim i svetten av sitt anlet smida
 Och böja orden efter fingrars takt.
 I våra dagar deras ätt sig vida
 Kring Svithiods bygder spritt. Ja, härs och tvärs
 Man dessa kalvar hoppa ser i Norden,
 Om rim de skråla eller metrisk vers
 De höra alla dock till samma hjorden.

Vad sedan hände Läsarn gissa kan –
 I sköldeborgen Brage harpan rörde,
 Ej Hjalmar glömde sin att ock slå an
 Men fåfängt henne mot en Gud han förde
 Snart Jotahären plötsligt krossad blev
 De överblevne *sina vapen sträckte*,
 Och längst åt Norr i evig landsflykt drev
 Den vreda guden detta fräcka släkte
 Med namn av Lappar än till tusental
 De vistas där på snöbetäckta fjällen
 [...] *Mellan berg och dal*
 De irra kring med renarne och tjällen.
 För Dotterns ömhet Krigets bistre Gud
 Att Suttung *tillgift skänka* sig förmådde
 Och även Hjalmar för sin harpas ljud
 Ett rum bland Odens helga skalder nådde.

I gyllne vagnen med ett mjölkvitt spann
Till gudaborgen **Hermod** Gunlög förde,
I nie aftnar bröllopsfacklan brann
I nie aftnar Brage harpan rörde.
Som Valhalls Drottning Gunlögs ljusa hamn
Åt fallna Drottar glädjens kalk nu bräddar
Och vilar ofta, tryckt i Odens famn
På helga purpurns stjärnbeströdda bäddar.

Thessalien har en trakt

Thessalien har en trakt. Av Tempe bär den namn.
En skogbekransad fjäll den troget innesluter
Och floden Peneus i dess famn
Sin urnas strida våg från Pindens kullar gjuter.
Vilt störtar han i dalens sköte ner
Och dånet av hans fall till fjärran orter tränger,
Ur forsens djup man skyar stiga ser,
Och strandens träd en pärllik dag bespränger.

Här Guden härskande i grottans sköte bor
Bland unga vattunymfers kor.
Hit landets alla floder vände
Sitt lopp, ej vetande om de
Lyckönskan eller tröst åt honom borde ge.
Pillkrönta Sparchios i deras flock man kände,
Enipeus, ormlig, vild, Amfrysos, mild och klar,
Den gamle Apidan med Aeas bland dem var.

I korthet: samlade man hundra älver såg,
Som leda brusande mot sjön en tröttad våg.
Blott Inak borta var. Ur grottans dunkla gömma
Han lät sin gråt med sina böljor strömma.
Sin dotter Io sörjde han.
Ej känner han om än hon njuter dagens strålar,
Ej om för evigt hon bland skuggorna försvann,
Dock vad han fruktar mest hans fruktan även målar.

På henne fäste sig med kärlek Jofurs blick
Då från sin faders strand en dag hon sorglös gick,
»O flicka!« sade han, »värd Jofur, värd att skänka
Jag vet ej vem den högsta sällhets skatt!
Se! kring oss skogarne en ljuvlig skugga sänka

För Solen fly i deras milda natt!
 Är du för vilddjur rädd, vill färden dit ej göra
 Allena, gott! en Gud skall dig till målet föra.

Och icke en bland lägre Gudars tal,
 Nej! den som tronar, sköna Tärna!
 Med åskan i **Olympens sal**.
 O, fly mig ej.« Hon flydde. Redan **Lerna**,
Lyrcei parker ren hon lämnat efter sig,
 Då plötslig natt betäckte jordens stig
 På Gudens vink. Vilt i hans armar sluten
 Låg flickan utan värn. Dess oskuldsros vart bruten.

Men **Juno** ned från himlen såg
 Det mörker jordens fält om middagen betäckte
 Dess oro och förvåning väckte.
 Att skuggan icke var en dunst av älvens våg,
 Ej steg från marken opp, hon utan möda kände.
 Sitt öga spejande hon kring Olympen vände
 Och sökte sin Gemål, väl vetande att han
 Av en förbjuden eld i mörkret ofta brann.

Men då han ej i himlen var att finna,
 »Jag själv bedrager mig om man ej mig bedrar«
 Så ropar **molnens härskarinna**
 Och från sin gudatron på **vädrets** vingar far
 Till skötet av den låga jorden.
 Snart på Gudinnans vink är natten skingrad vorden.
 Men **Zeus**, som anade dess ankomst var ej sen.
Bytt i en snövit ko är älskarinnan ren.

Mild fågring lyser dock ur denna djurhamn än
 Och Juno nödgad är fast hon av vrede lågar

Att mot sin vilja prisa den.
 »Vems är hon? varifrån?» sin man hon listigt frågar.
 Av Jorden själv hon **buren** är
 Ger Zeus till svar, för att befriad bliva
 Från vidare besvär dess härkomst att beskriva.
Saturnia då till skänks den vackra kon begär.

Vad råd i sådant trångmål finna?
 Grymt är det väl att överge
 Åt nycken av en svartsjuk Kvinna
 Sin lågas föremål, sin dyra älskarinna –
 Men misstänkt ock ett vägrande.
 Ren kärleken höll på att blygseln övervinna
 Men ack! – hur skulle Juno tro
 Att Guden nekade åt sin Gemål – en ko?

Kort, han åt maken henne skänkte
 Men Juno än i hjärtat oro bar.
 Hon fruktade en stöld och sig ej säker tänkte
 Förn kon till vård åt **Argus** lämnad var.
 Av hundra ögons tal den mannens huvud blänkte
 Blott två av dem var gång han vilan njöt,
 Med lena fingrar **Morfeus** slöt,
 De andra vakande ej ögonlocken sänkte.

Var helst han stod och satt och vandrade och låg
 Från Io vänd han likväl Io såg.
 Så länge **dagens Gud** sitt bloss kring **etern** svängde
 Han henne beta lät, men när i havets våg
 Solvagnen ändade sitt ärorika tåg
 Han grymt den arma innestängde
 Och fängslade med obarmhärtig hand
 Dess vackra hals i hårda länkars band.

Dess näring trädens löv och bittra örter var
 Och marken hennes säng; en grumlig flodvåg släckte
 Dess heta törst; Ack! gärna nu hon sträckte
 Åt Argus bedjande de forna armars par
 Men inga armar mer hon har.
 Hon ville klaga ack! men hennes stämma väckte
 Förskräckelse i hennes eget bröst
 I råmande förbytt var hennes milda röst.

Snart kom hon till den strand där förr bland Nymfers skara
 I dansar och i språng hon sågs den första vara
 Men ack! i Inaks silvervåg
 Hon sina horn med namnlös fasa såg.
 Ej är hon **känd** den arma av sin fader
 Av sina syskon ej de spelande **Najader**
 Dock självmant än hon efter fadren går
 Och okänd bland sin släkt smekt och beundrad står.

[--]

Ung var Maria och skön

Ung var Maria och skön. På sin Faders grönskande lantgård
 Tyst hon förlevde barndomens dar, vid stranden av **Volkovs**
Fågelomsvävade sjö, i skuggan av fredliga lindar.
 Älskad hon var av de himmelskas ätt. Osynliga Änglar
 Kysste ur dvalan om morgonen upp den hulda och sövde
 Vänligt i drömmar dess själ vid ljudet av viskande harpor
 Medan **Capellas** ljus beglänste i aftonens timma
 Sjöarnes rörliga glas, och över den västliga skogen
Kärlekens stjärna göt guldindrande blickar ur molnet.
 Ren var dess själ, som en **härmande** våg, som himlen om våren
 Och lik daggens kristall som vilar i blommornas sköte
 Varje dess känsla strålade mildt **Olympen** tillbaka.
 Tidigt åt Gud ock helgad hon blev. Knappt aderton vårar
 Blomsterkorgarne tömt för dess fot och kransat dess lockar
 Då dess älskade Mor på smärtornas läger och dödens
 Sjönk för en nordanil förbleknad och kvidande neder.
 Storm i skogen bland furorna ven. Den tynande lampan
 Andades kring sjukrummet sin halvdag; klockan på väggen
 Ropade midnatt ut med långsamt döende tolvslag.
 Ensam vid bädden satt den sörjande dottren. Som daggens
 Pärlor från rosens blad, från liljans skimrande krona
 Rinna i sommarens natt, så tyst ock tårarne runno
 Ned från dess öga, dess blomstrande kind, och djupt i dess hjärta
 Tryckte den tigande jämren sin dolk. Då talade Modren
 Svag var dess stämma och hemsk, som en höstfläkts viskning
bland fallna
 Löv eller vålnadens rop ur sin grav. O Dotter! hon sade,
 Ryslig är dödens minut, förfärlig den timma då **larven**
 Ryckes från livets anlete bort. Dödskallen därunder
 Grinar oss vilt emot. Ty själen sitt fängelse älskar
 (Trodde det länge ett gyllne palats, en retande lustgård)
 Rysande nu sin villa hon ser och gråter och känner

Ej sitt fädernesland, ej dess palmomsusade hyddor
 O! att jag detta betänkt och redan i livet från jordens
 Liv jag mig skilt mot [azurerne](#) lyft på betraktelsens vingar
 Aldrig de heliga dö. I förgängelsens töckniga dalar
 Leva de redan sitt eviga liv. Den lägre Naturen
 Stundligt väl hos dem dör, som fröet i jorden dock spirar
 Öpp mot en gyllene Sol, mot safirglänsande himlar
[Stundligt](#) den högre i blomstergestalt. O dotter mig lova
 Att för ett liv som förgår, en värld som rysligt bedrager
 Evigt dig dölja, att djupt i det heliga doket försjunka
 Undan fördärvets skändande blick, som högt över dalens
 Natliga stormar, månan i moln. Hon log och [sympatiskt](#)
 Klappade Flickans bröst och det heliga löftet var givet
 Givet med hjärta och mund, ty en gäckad dödlig minutens
 Rörelse evig tror och vet ej att allt sig förvandlar,
 Vet ej att Gud har grundat vår Jord på böljande Vatten.

[- -]

Solen från [Vädurn](#) blickade ned kring vaknande länder
 Född var den friska leende Maj. I sjöar och floder
 Lossnade isens kristall och i tornlikt hopade massor
 Flöt den på böljornas rygg att krossas mot klippiga stränder
 Eller i världsombrusande hav förskingras av stormen
 Än till [den Kaspiska sjön av Volga](#), Fursten bland floder,
 Än [av det nordliga Dvina föst till polariska havet](#),
 Än av [Neva](#) förbi den lysande kejsarestaden
[Petters olympiska borg](#), med dovt brak störtad i [Bältens](#)
 Dubbelarmade svall gent över de ädle [Varegers](#)
 Vikingsberyktade skär, av åldriga runor beskuggad.
 Redan ur sjunkande snö, ur milt hänsmåltande drivor
 Tittade upp en grönskande Jord av sippor bekransad.
 Svalan byggde på nytt vid odlarns hydda och skogens

Lövträd vecklade ut ur bristande knoppar sin gröna
 Skugga, där trasten sjöng och duvorna [giljade](#) åter.
 Då till Maria en dag kom dess fader. På fångslande [bågens](#)
 Snöiga duk av silke hon sydde växlande blomster
 Vaggande tyst sin själ i kärlekens gyllene drömmar.
 Men till den lyssnande så begynte dess åldriga Fader.
 Våren är kommen, mitt barn: majblomster kring ängarne skimra,
 Lärkorna spela i skyn och de sorgsna björkarne spegla
 Grönskande hjässor i vågornas glans. Du minns vad som redan
 Innan till Moskvas borgar du kom i ditt bröst var beslutat,
 Minns vad du lovat din Moder och Gud. Se, redan till ände
 Prövningens tid har lupit, den prövningstid som jag aktat
 Nödig för dig? [fortfar du ännu?](#) Han teg, men som vatten
 Rodnar, bemängt av druvornas blod då rodnade hastigt
 Flickans [serafiska](#) kind men bleknade åter som kvällens
 Purpur för Månans ljus: hemskt sved och blödde dess hjärta.
 Fadren ej märkande det och om han måhända det märkte
 Låtsande ej det märka likväl fortfor med sin lugna
 Stämman: som dolkar hans ord i flickans hjärta sig trängde.

Dock – vi frågar jag dig? Från barndomens gyllene dagar
 Helgat var redan ditt hjärta åt Gud. I lundarnes susning
 Fallande böljors sorl och fåglars olympiska korsång
 Hörde din kallade själ den Eviga kärlekens stämman,
 Vinkades hon av stjärnornas ljus, av det böljande kornet
 Fjärran ur livets sorl till Alltets mystiska hjärta.
 Därföre gläds, o barn! snart stundar den festliga dagen
 Då med försakelsens dok du i glad hänryckning skall vinna
 Stjärndiademets pant. Ej långt från de ängar där Solen
 Hälsades först av din gryende blick, vid stranden av Volkov,
[Novgorods tusenåriga Stad](#) i sagorna [frejdad](#)
 Reser sig stolt med gyllene kors och glimmande spiror.
 Åt Beträktelsen där ett åldrigt Tempel är helgat,

Kransat av dunkla gotiska torn, solhårdade kopparns.
 Friden och tystnan där bo. Det hjärta, som länge kring världen
 Flämtande hinden lik i en brusande skogs labyrinter,
 Fåfångt sökte ett värn, till en fristad trådde förgäves
 Andas omsider så lätt i de nattliga murarnes skymning
 Vilar omsider i trygghetens famn och släcker ur glädjens
 Levande källor sin heliga törst. Serafiska Tärnor
 Rena som **eterns** luft, som majdaggbadade liljor
 Sjunga sin Frälsare här i aldrig tröttade **korer**
 Och i hans kärlek sitt liv förtära, likt brinnande lampor
 Vilka i nätter och dar vid Tempelbilderna vaka.
Gack då att hjärtats förbund med det himmelska goda där svära
 Gack i helgonens krets att njuta den skönaste lycka
 Vilken oss himlen beskär, att leva det eviga livet
 Innan du dör. O, kunde din Far dig följa i fridens
 Öken där själen vandrar med Gud. Men världen mig håller
 Än i sin boja fast. Till mitt lantslott föra jag tänker
 Snart ifrån Moskow som Brud en älskvärd Änka med tvenne
 Döttrar spåda ännu. Av en styvmors fruktade välde
 Vill jag ditt lugn ej beroende se, ty aldrig en Kvinna
 Säges att älska sitt kön, att Kvinnan med godhet behandla.
 Därför redo dig gör att när morgondagen sitt skimmer
 Bryter mot Moskvas lysande torn **mig följa till klostrets**
 Heliga murar, himmelens port. [— —]

Snabbt framrullade nu den vapenmålade vagnen
 Av snöglänsande hästar bespänd till porten och Fadren
 Ropade Flickans namn. Hon darrade våldsamt men hängde
 Sammetsmantelen tyst kring elfenskimrande skuldror
 Tryckande djupt i anletet ned den skuggande hatten.
 Nu en lågande bön till den Eviges hjärta hon sände,
 Kände sig styrkt och vagnen besteg. Så stiger vid Ganges'
Ambradoftande strand **Brahminens Änka på blået,**

Glödgdad ännu av ungdomens eld, än skapad för nöjet.
Fåfångt ur silvrade moln bland härligt blommande palmer
Midnattsmånens kristalliska sken bestrålar de ängar
Där med violer nyss hon krönte de flygande håren
Lekte i Tärnors skämtande kor och ledde dess dansar.
Död är den arma för värld och natur. Det mäktiga bålet
Stundligt växa hon ser. Nu facklorna vänta. Nu samlas
Vänner och släkt och marken är höljd av gapande hopen.
Dödens förtvylade mod det bävande hjärtat då fattar
Och med facklan i hand hon dristigt bestiger sin andra
Fasade brudsäng. Än ett farväl åt Föräldrar och vänner
Sänder hon milt från sin lågande tron, sitt sprakande läger,
Tills som en Gudasyn hon i växande lågor försvinner.
[---]

Blenda

Romantisk skaldedikt i fem sånger

FÖRSTA SÅNGEN

I.

En kväll, när **vaktelns** sång ur kornbevuxen dal
Vid stjärnors ljus begynte skalla,
Lät ALLE sina kämpars tal
I kungasalen till sig kalla.
Av järn beklädd, på maktens gyllne stol,
Han hemsk och dyster satt, lik en förmörkad Sol.
Av Drottens första blick man genast kunde döma,
Ej gällde här att bågarn tömma.

2.

Nu Smålands **Fylkeskung** med handen tystnad bjöd,
Och började till sina män att tala.
»O **Göter!**« – så hans stämma ljöd –
»Vad fångslar oss för veklig dvala?
Vi tillbragt nitton år att makligt dricka mjöd
Och feta oxars kött förtära.
O **blygoms!** några harars död
Och några flickors gunst är all vår vunna ära.

3.

Så levde icke våra fäder.
Knappt smälte vintrens djupa snö
För Solar och för **Västänväder**,
När Göten ur sin borg på **Äges blanka sjö**
For ut att segra eller dö.
I tårar, på den höga stranden,
Stod mängen övergiven mö
Och vinkade farväl med svanvit duk i handen.

4.

Så länge göken sjöng i linden,
 Så länge rosen mildt från törnehäcken log
 Och säden böljade för vinden,
 På äventyr han vitt kring världen drog.
 Han sänkte flottor, nedbröt fästen,
 Hemsökte höga vikingsnästen,
 I lågor var han gick den rika kusten stod
 Och **Näcken** rodnade av blod.

5.

Men knappast höstens kulna vind
 Begynt de gula löven skaka
 Av ek och bok och asp och lind,
 Förn **snäckan**, tyngd av rov, i hamnen **lopp** tillbaka.
 Mot kämpens famn dess trogna flicka sprang,
 I fröjd och jubel byttes sorgen,
 Av facklors sken förgylldes borgen
 Och dryckeshornet **sjöd** vid strängars muntra klang.

6.

Då var det ljuvt sin bågare att tömma,
 Att med en ung och rosig Brud
 I **Frejas helgedom** sig gömma
 Och under kyssars sorl och ömma suckars ljud
 En skyndsam morgonrodnad glömma.
 Ej gränsor funnos, ej förbud
 För män vars högra arm var deras enda Gud,
 Och **onäpst** ingen Präst dem vågat att fördöma.

7.

Hur plötsligt allt har skiftat om
 Sen **vita Krist** i landet kom!

Tyst rosta vapnen nu i våra gamla salar
 Och snäckan ruttar opp i våra hamnars skygd –
 Förgäves, Kämpar! till vår blygd
 Om fädrens storhet runan talar,
 Och ätthögar stå, som klippor över dalar –
 Ack! gravlagd där är **Gauthiods** mannadygd.

8.

Var bana slutan är för bragderna och styrkan.
 I mänskollivet år från år,
 Ett evigt enahanda rår.
 Sex dagar vid sin plog den krökta bonden går,
 Den sjunde opp, i högtidsdräkt, till kyrkan,
 Stort bättre Kungen själv ej mår.
 Snart blir han trött vid jaktens nöjen
 Och bågarns must och flickans **löjen**.

9.

Vid mina fäders stoft jag svär!
 Snart skall en flyktad tid gry än en gång i Norden
 Och tappre Svenskars namn genljuda över Jorden –
 Än klippan hyser järn och torvan männer när.
 Svärd skola blixtra än och kluvna hjärtan blöda,
 Fast inga offer mer på **Odens** altar glöda,
 Fast sagans ålder nått sitt slut
 Och himmelriket trängt det gyllne **Valhall** ut.

10.

Väl kriget brottsligt är mot skaror, vilka dyrka
 Detsamma kors som vi, densamma helga kyrka,
 Dock gror en härlig skörd för våra vapen än.
 Ett trolöst släkte bor på **Livlands** rika stränder,
 Åt hedna Gudar än det grymma offer tänder

Och slaktar alle kristna män
 Som till de vildas kust ett oblikt öde sänder –
 Mot dessa, hämnande, beväpnom våra händer,

11.

Mot desse regne, o I vänner!
 Likt hagel våra svärdshugg ned.
 Först dop och kristendom och sen måhända fred.
 Eho som mod i bröstet känner,
 Som döden oförskräckt i anletet kan se
 Han följ mig – eho som tvekande
 Skyr vådorna av strider, storm och bölja
 Må kjortelfanan här i allsköns trygghet följa.«

12.

Sagt: och av Drottens ord en kämpavrede tändes,
 En mordlust i de ädlas kor.
 Straxt mången ungersven i höjden hänryckt for
 Och mången åldrig kind av glädjens flamma brändes.
 Envar med högljudd iver svor
 Att till de fält, där morgonrodnan bor,
 Där Solen lykta ses sin höga safirbana,
 Ledsaga Konungens och korssets helga fana.

13.

Till verket nu man genast skred,
 Från muren rycktes vapnen ned,
 Mot stenar bryntes kampens lansar
 Och hjälmar fejades och pansar.
 Av ässjors eld och täta hammarslag
 Gav Werlands smedja, natt och dag,
 Ett rysligt återskall i Smålands furuskogar.
 Ej smiddes billar här till plogar.

14.

Och krigets bud kring landet gick.
 Ur fridens slummer straxt högtidligt alla väcktes.
 Förgäves flickans kind av dödens blekhet täcktes
 Och tårar vällde i dess blick.
 Till vapen glatt sågs ung och gammal gripa
 Av ärans helga iver förd:
 För *lian* som man tänkt till sädens bärgning slipa
 Man slipte svärdet nu till hedningarnes skörd.

15.

Men ADOLF, Kungens äldste Son,
 Långt bort från borgens prakt, från vapens muntra dån
 Blek, suckande, förtärd av kvalen,
 Allena gick i ekbevuxna dalen.
 Förutan fröjd, till blodigt *härnadståg*
 Han ALLES vapen rustas såg.
 Åt ännu utförda *dater*
 Han gladdes ej bland stojande kamrater.

16.

Vid bäckens rand han ensam gick,
 Ej av en Kungason, en nittonårig hjälte
 Han lånat detta sorgsna skick.
 Hans hjärta suckar göt, hans mörka ögas blick
 I ljumma tårar ofta smälte.
 Där källan *fradgande* bland mossor nedervälte
 Han *fåfång* låg och hörde böljan gny
 Och såg dess *silverfragga* fly.

17.

Till honom ALF en dag, hans fosterfader, skred
 I höga gräset han sig lade

Vid Prinsens sida makligt ned
 Och tog den unges hand och sade:
 »Min dyre Son! vad fattas dig?
 Då hela Småland andas krig
 Du suckar ensam här i ödemarkens sköte.
 Vad? fruktar Du att göra svärdens möte?

18.

Ej sådant var det hopp i späda barndomsdar
 Du ingav ren din fosterfar.
 Från ammans bröst du klena händer sträckte,
 Med åtrå efter vapen ren
 Och sköldars glans och klingors sken
 Ditt lilla hjärtas fröjd, din unga tjusning väckte.
 Med fyraårig arm Du lade käglor ned
 Och knappt Du kunde gå förrän på käpp Du red.

19.

Hur mången gång vid lugna randen
 Av parkens flod jag såg dig gå
 Och, med ett smidigt rör i handen,
 Till jorden ner den stolta vallmon slå.
 Snart mera djärv ett furusvärd
 Du tappert fäste vid din sida
 Och drog från borgen ut, av ärans eld förtärd,
 Mot gossarne i byn att strida.

20.

Hur mången gång i kvällens stund,
 När faten togos bort av breda silverborden
 Och bägarn gick omkring i kämparnes förbund,
 Du lyssnade av hjärtans grund
 På sagorna om deras tåg kring jorden,

Till Söders [lagerland](#), till isbetäckta Norden.
Från dina ögonlock förviste Du Jon Blund
Och slukade begärligt orden.

21.

Och ljödo harpans gyllne strängar
Och sjöng en isgrå skald, med hög och mäktig röst,
Om blodbemängda hav, om likbeströdda ängar
Hur glödde då din kind, hur klappade ditt bröst!
Men varför prisa barndomstiden?
Som Yngling sen Du stora bragder gjort.
Hur fruktansvärd din arm, o ADOLF! är i striden
Ha Smålands fjäderfä och harar nog [försport](#).

22.

Vad skall jag likväl nu om denna feghet döma?
Nå, nå, ej alla äga mod
Att höra vapnens då, se strömmar utav blod
Likt vårens strida bäckar rinna.
Ja, bäste ADOLF trösta dig!
Naturen ej kan allt åt alla giva.
Du skaptes ej till Kung, till Segrare i krig,
Men kan med tiden väl en duglig [Abbot](#) bliva.

23.

Läs flitigt nu din bok, min Son!
Och långt från stora världens då
Dig göm i något fredligt kloster,
Att läsa mässan där och stava [Pater Noster](#).«
Han teg men vredens eld ur Prinsens hjärta bröt,
Hans öga gnistrade, hans hand sig vildsint knöt.
»Kom«, ropte han, »Du gråa Hjärte!
Kom [spänn](#) med veklingen där bort på heden bälte.«

24.

»Rätt så!« den gamle återtog.
 »Men jag har prövat dig, må detta vara nog.
 Vad? skulle för ett skämt, vår ömma vänskap slutas?
 Må hellre dina kval i detta sköte gjutas!
 Vad plåga fräter dig, vad tyst förborgat ve?
 Måhända kan jag tröst, måhända råd dig ge.«
 »Om så Du talar, vill jag svara«,
 Föll prinsen in, »men ack! bele mig icke bara!

25.

Tror Du att ADOLF stiga kan
 Till slavisk feghet ända neder?
 Förgäta från vad stam han sina anor leder?
 Sin dubbla börd till Konung och till Man?
 Du känner ej det kval, som detta hjärta sårar,
 Den oro, som mitt lugn förstör.
 Trots rodnan på min kind, bekännelsen dock hör!
 Från kärlek, kärlek blott, härstamma mina tårar.

26.

Ej långt, o ALF! från dessa nejder
 Den gamle ROLF i skogen bor,
 Av långa resor trött och ärorika fejder
 Sin ålderdom åt vilan han förtror.
 Av silver och av guld hans stilla boning lyser,
 Men bland de skatter, som den hyser,
 Den skönaste likväl hans dotter BLENDA är.
 Man kan ej henne se och straxt ej bliva kär.

27.

Ej blickar stjärnan i det höga
 Så ljuvt som hennes milda öga

Och österns ljusa morgonsky
 Fördunklas av dess purpurhy.
 Ej korpens vingar ha den svärta,
 Som färgar hennes långa hår:
 Dess vithet snön ej fått, ej sippan i sin vår,
 En ängel ej dess goda hjärta.

28.

Mer skön MARIA ej, i Galiléens dalar,
 Bland oljeträden tankfull skred,
 När Gabriel från himlens blåa salar
 Till henne kom med glädjens budskap ned.
 Mer skön ej Jungfrun nu i änglaringen sitter
 Med hjässan krönt av stjärnors glitter,
 Mer skön i sagorna ej Öders maka går,
 I silverdräkt, med guldband om sitt hår.

29.

En gång, då Månens klot sig över bergen höjde
 Och aftonrodnans guld i Västerns skyar brann,
 Av jakten vilseförd jag ensam mig befann
 Djupt i en ödslig skog, där ingen stig jag röjde.
 På kalla marken jag mitt läger välja fått,
 Om av en händelse ROLFS boning jag ej nått.
 Där såg jag BLENDA första gången
 Och evigt blev min själ i rosenkedjor fången.

30.

Hur ofta sen till denna trakt
 Ur jaktkamraters ring på lönnlig väg jag ilat!
 Hur mången gång, vid solens aftonprakt,
 Beskärmad ljuvt av trogna ekars vakt,
 På blommor och på gräs vid BLENDAS sida vilat.

Hur mången gång dess rosenmund mig sagt
 De aldrig än tillfyllest sagda orden:
 «Jag älskar dig, tills jag läggs död i jorden.»

31.

Ja! BLENDA älskar mig – det ger mitt hjärta tröst,
 Det kan på Jorden ren mig himlens vållust skänka.
 Jag kärlekstårar sett på hennes kinder blänka,
 Jag suckar hört från hennes ömma bröst.
 Min stolta far mig ämnar en Prinsessa,
 Hans möda fåfång är – jag hör min BLENDA till.
 En dag högtidligt på dess hjässa
 Jag Smålands krona fästa vill.«

32.

Här hördes Kungasonen stanna,
 Han såg mot himlen upp och suckade och teg.
 Men på den gamles rynkta panna
 Ett dunkelt moln av oro steg.
 »O ADOLF!« sade han, »kväv en så neslig låga,
 Ej ALLES son och EIGILS ättling värd.
 Då alla rusta sig att ärans bana tåga,
 En Kvinna fångslar dig och dövar lömskt ditt svärd.

33.

Jag själv har varit kär. Jag tadlar ej den låga
 Som tänds i Hjältens bröst av Tärnans ljuva blick.
 Den höjer dygdernas förmåga
 Och modet, hand i hand, med kärlek ofta gick.
 Jag minns hur hjärtligt jag mig glädde
 Och glömde harpans röst och skämtet och pokaln
 När in i sköldbeklädda saln
 Mitt hjärtas Brud, den ranka flickan trädde.

34.

Jag minns hur hjärtat slog, när under gröna linden
 Jag första kysen vann av hennes rosenmund.
 Som duvan kär och darrande som hinden,
 Ljuv, rodnande hon stod med känslans dagg på kinden –
 Ack! ofta sen, i aftonrodnans stund,
 Beglänst av stjärnornas förbund,
 Vid glada vaktlars sång jag ilat till dess möte,
 Och vilat vid dess bröst i rosenparkens sköte.

35.

Men aldrig av en flickas arm
 Jag hindrades att stridens vällust dyrka.
 Men aldrig vid en flickas barm
 Jag sög det trollmjöd in, som dödar mod och styrka.
 Nej! skallade trumpetens röst,
 Med svärdet Nordmön själv omgjordade sin Hjärte.
 Knappt steg en suck från hennes stolta bröst,
 Knappt i en avskedstår dess blåa öga smälte.

36.

Av annat slag o ADOLF! är
 Den låga, som ditt hjärta när.
 Din kärlek sig i stoftet kröker,
 Han öknars famn och lundars skymning söker
 Ej friade en forntids hjälte så,
 Ej tärdes han av dessa veka plågor.
 Igenom pilar, svärd och lågor
 Han flög att segerlönen nå.

37.

De sköna sutto då i höga jungfruburar
 Och sågo liknöjt ned på äventyrarns stråt.

Av drakar och av fasta murar
 De värnades mot våld och mot försåt.
 Först måste kämpen blod med tapper klinga gjuta
 Förn han sin flickas famntag vann,
 Och för att värdigt Kvinnan njuta
 Man nödgades att vara man.

38.

Så **RAGNAR LODBROK** oförskräckt
 Med svärdet i sin hand, av ludna hudar täckt,
 Till **HERRÖDS** Dotter kom. Så **ROLF** med vapenstyrka
 Den sköna **THORBORG** lärt att nöjets lagar dyrka.
 Upp **ADOLF!** äran kallar dig!
 En gång när, återvänd ur segersälla krig,
 Du festens lampor ser i Kungasalen blänka,
 Då är det tid att på din kärlek tänka.

39.

Då framstig dristigt till din far
 Och säg: jag tappert kämpat har.
 Jag fordrar lön: må **BLEND**A mig den giva.
 Må hon min Brud och Smålands Drottning bliva.
 Din önskan fyllas skall: ditt lågande begär
 Din säkra rättighet då är,
 Och dubbel fröjd skall **BLEND**A liva,
 När den hon älskat blott hon nu värdera lär.

40.

Upp **ADOLF!** fatta då ditt svärd
 Och gör dig mannens lön och gör dig **BLEND**A värd.
 Snart flykta kärlekens och nöjets rosendagar.
 En **usling** deras bortgång klagar,
 Men den ej rosor blott med **veka** händer bröt,

Sin ungdom njuter än i själva åldrens sköt.
 Vad **båtar** att ha skådat solen
 Om ärans skimmer ej förgyller **aftonpolen**?«

41.

Han tystnade: hans visa röst
 Ånyo hedrens flamma tände
 I Kungasonens ädla bröst.
 Försonte bägge två till borgen återvände.
 Ej tegens skördar gulnat än
 Då ALLE ren med sina män
 På Livlands kuster stod. Må krigets åskor ljunga
 Därute fritt. Om BLENDA vill jag sjunga.

ANDRA SÅNGEN

I.

Ett sorgligt mörker jorden höljde,
 Ej mer en stjärna såg från himlavalvet ned
 Och svarta skyar månen döljde.
 I skogen Nordans storm for, tjutande och vred,
 Och strida skurar marken sköljde.
 På öde, vindomsusad hed
 Herr OLOF stum i natten red.
 En enda ridknekt honom följde.

2.

Ej väg och stig man längre kände;
 Bland stenar hästen vilse gick.
 På avstånd slutligen för Prinsens glada blick

En gästfri eld sin stråle tände.
 Han styrde efter detta ljus
 Och stannade till slut vid porten av ett hus.
 En ringmur omgav det, kringvälvd av höga lindar,
 Dovt suckande i nattens vindar.

3.

Tre slag på porten OLOF slog,
 Den öppnades och OLOF steg av hästen.
 En småsven denna emottog
 En annan förde in den högtförfäma gästen
 Uti en rymlig sal. Ett avlångt bord där stod
 Ett ölkrus ovanpå. Sju bloss i rummet brunno.
 Av längtan och av hopp sjöd OLOFS frusna blod,
 Fast regnets tårar än från hans mustascher runno.

4.

Och in i salen värden trädde.
 En vördig Odalman det var
 Och oss emellan sagt, den sköna BLENDAS far.
 Av sjutti vintrars lopp hans panna märken bar
 Och silverlockar glest hans tinningar beklädde.
 Han gav sin hand på Götisk sed.
 Trots minens bisterhet besöket synbart glädde.
 »Välkommen«, sade han, »sitt ned.«

5.

»Jag är«, begynte Riddarn nu
 »En Kungason, från Danmark bördig,
 Och med SVEN GRATE släkt.« – »Gott, gott! vad heter Du?«
 Föll Gubben in, så barsk och ärevördig.
 »Jag heter OLOF.« – »Såå, och kommer – varifrån?«
 »Från KONUNG SVERKERS hov.« – »Alltväl, o Kungason!

Och ämnar?« – »ämnar mig till Skåne straxt tillbaka!«
 »Gott! lät oss nu vårt marsöl smaka.«

6.

Snart dukades ett bord. På blanka silverfat
 Bars in en gräslig mängd av mat.
 Att äta Dansken ej just länge lät sig truga.
 En hare snart han sågs till benen suga,
 Och knappt en tjäder in man bär
 Förn den av OLOF slukad är.
 Emellertid han ej sin ölmugg glömde.
 Två gånger fylldes den, två gånger han den tömde.

7.

Ren hungren stillad var, men törsten icke än,
 Då dörren öppnades – vad syn för Riddaren!
 Valkyrian lik på Gudafesten,
 En flicka in i rummet steg.
 Med rodnad på sin kind för främlingen hon neg
 Och räckte den förnäma gästen
 Ett gullprytt dryckeshorn, där mjöd,
 Den tidens punsch, med silverfragga sjöd.

8.

Dess hår, vars lockar milt ett gullband genombröt,
 Sågs likt en yppig krans sig kring dess huvud böja,
 En snövit, purpurfransad slöja
 Från veka höfter nederflöt
 Och åt det smärta livet slöt
 En mörkröd spänd scharlakanströja,
 I barmens himlaljuva trakt
 Utsirad tätt med silverblommors prakt.

9.

Ett band av pärlor jungfrun bar.
 I flera varv omkring en hals det räckte
 Som med sin egen glans, lik drivans skär och klar,
 Sitt smyckes bleka skimmer släckte.
 Sist tillslöt efter landets bruk
 Ett rikt av guldlöv sirat häkte,
 Med hållfast tand, den röda silkesduk,
 Som jungfrubröstens klot betäckte.

10.

Och Riddarn satt, så tjust och älskogsvarm.
 Längs flickans former tyst hans druckna blickar smögo.
 Kring hennes rosenmund, kring hennes liljebarm,
 Och Gud vet var, hans fjärlstankar flögo.
 Till slut han sansar sig och sväljer mjödet ner,
 Och säger, vänd till ROLF: »Är denna flickan ER?
 I hela Sveriges vida rike,
 Från Lapplands fjäll och hit, jag icke sett dess like.«

11.

Sagt: och han steg från glatta bänken opp
 Och fram och åter gick, i trots av hjärtats våda,
 På alla sidor att beskåda
 Den sköna flickans änglakropp,
 Måhända ock att själv sin egen växt förråda.
 Stum, rodnande och, kanske, vred
 I salen BLENDA stod och slog sitt öga ned.
 Ej med en enda blick hon Riddarn sågs benåda.

12.

Då sade ROLF: »Gå BLENDA! harpan tag
 Och slå för Riddarn några slag.«

»Hon spelar?» denne skrek »O fröjda dig, mitt öra!
 Vad ljuva toner du får höra.
 Din broder, ögat, ren har länge roat sig,
 Nu kommer ordningen till dig.«
 En harpa och en stol man fram åt BLENDA förde.
 Med armarna i kors satt OLOF straxt och hörde.

13.

Ej länge BLENDA lät musikens högtid dröja.
 I liljearmens vård hon instrumentet höll,
 Med övad hand i strängaspelet föll
 Och med en röst, som kunnat tigrar böja,
 Förflytta skogens träd och stenarne förnöja,
 Begynte glädjens sånger höja.
 Förtrollad OLOF satt bestormad på en gång
 Av mjöd, av kärlek och av sång.

14.

Nu rösten tystnade och harpans återskall
 I höga salen långsamt dödde.
 Stolt BLENDA uppsteg och ett svall
 Av granna ord från Prinsens läppar flödde.
 Hans själ i himlen var, i vällust hjärtat sam.
 Rörd, tackande han gick till BLENDA fram
 Och snart på flickans hand hans kyss förmätet brände.
 Hon drog den bort och honom ryggen vände.

15.

Men redan inne var den tid,
 Då var och en vill njuta sömnens frid.
 Jon Blund vart ögonlock med [vallmostängeln](#) rörde.
 Man Riddaren till sovgemaket förde
 Men ingen ro på bäddarne han fick,

Ty BLENDAS ljusa bild den tröttes vila störde.
 Han såg i mörkret hennes blick
 Och hennes silverröst i nattens tystnad hörde.

16.

Ljuvt fantasin omkring hans tinning knöt
 Sitt milda rosenband. Han blundade och njöt.
 Han såg den skönas barm av nyfödd kärlek svalla.
 Han såg i Månens halva dag
 De slöjor lyftas eller falla
 Som döljde sinnets trollbehag,
 Han kände henne ömt hans kärlekseld besvara
 Men ack! i tankan blott och snart i drömmen bara.

17.

Emellertid tog stormens vrede slut
 Och himlens skyar gräto ut.
 Själv, bådad av sin morgonstjärna,
 Steg Solens rosenröda Tärna
 I blomsterkrans och purpurskrud
 Ur österns gullport fram att båda Dagens Brud.
 Från sängen Riddaren snart ryckte sina leder
 Och gick, frisk luft att ta, i blomstergården neder.

18.

Ur Oceanens dolda sköt
 På himlavalvet fram den väna Solen bröt.
 Högt sjöngo lundens musikanter
 Den ljusa himlabrudens lov.
 Den jord, som formlös nyss i nattens kaos sov,
 Nu härligt, glittrande i smycken av demanter,
 Emot sin gyllne Syster log,
 Som hennes anlete med skimmer överdrog.

19.

I blomstergården OLOF gick.
 Av pärlor drypande sig parkens fruktträd höjde
 Och glindrade mot Solens blick.
 Sin känsla och sitt liv var fjärl åter fick,
 Var blomma reste glad det huvud nyss hon böjde
 Och ögat knappt ett spår av nattens fasor röjde.
 Blott här och där en skövlad ros man såg,
 Blott här och där en lilja dignad låg.

20.

Men i en sal, av späda kvistar vävd,
 Den milda ambraångor fyllde
 Och Solens eld av löven nästan kvävd,
 Med rosenskimmer milt förgyllde,
 Ur sängen flyktig ren den sköna BLENDA satt.
 I liljehand hon lockig tinning sänkte.
 Så milt dess öga var och kinden glödde matt.
 Hon suckade och på sin kärlek tänkte.

21.

Dess svarta hår, som ej ett band tillsamman höll,
 Vars lockar ingen ros och ingen pärla prydde,
 För vindens anda långsamt flydde
 Och över skuldrorna i spridda vågor föll.
 En ensam underkjol sågs vadans bildning röja,
 Med formen av en smånätt fot
 Och över tröjans rand den späda barmen höja
 En skymt av sina marmorklot.

22.

Nu OLOF kom – vad himmelsk syn
 För Riddaren! – vad glädje upp i skyn!

Förvirrad, darrande, förlägen,
 Hon ville fly, men OLOF stängde vägen
 Och utbrast rörd: »Dröj, sköna ängel, kvar
 Du morgonkylan ren nog tidigt trotsat har,
 Numera är det ingen fara,
 Se! luften stilla är, känn solens värma bara.«

23.

Vad BLENDA svarade härpå
 Jag ej i krönikan kan hitta.
 Nog av, jag ser dem bägge två
 Ren under lövens valv i tukt och ära sitta.
 »Din faders trädgård vacker är«
 Begynte Riddarn nu, »vad rosor blomstra där.
 Dock vart jag helst vill ögat vända
 Den fagraste bland rosor är dock BLENDA.

24.

Min Gud! vem hade väntat sig
 I Smålands furubygd så mycket skönt att finna.
 Från min bestörtning knappt jag hunnit sansa mig
 Och känner detta hjärta brinna
 Och känner att jag snart förgudas eller dör.«
 I parentes jag nämna bör,
 Att BLENDA ej förstod ett ord, som Riddarn sade;
 Gud vet i dylikt fall vad svar hon lämnat hade.

25.

»O änglabild!« for Prinsen fort,
 »Av ödet vilken nyck, att skänka dig åt bygder,
 Där folket blott förstår värdera oxens dygder,
 Åt en så vild, barbarisk skogig ort.
 Kom lämna dessa låga dalar.

Följ mig till **SVENOS** hov, till Danmarks kungasalar!
 Av tusen facklor skimra de
 Och tusen speglar där en skönhet återge.

26.

Som himlens bloss i dunkel midnattstimma
 Så tallöst fruar där i gyllne smycken glimma.
 Med egen **fågrings rätt**, med rätt av **OLOFS** val,
 Du skall dock lysa främst ibland de skönas tal.
 O **BLEND**A! detta bröst av evig kärlek lågar,
 Förvirrad häpen jag dig frågar:
 »Säg, **BLEND**A! vill Du älska mig?
 Börd, rikedom och liv allt offerar jag åt dig.«

27.

Sagt: och i famnen snabbt den frågade han slöt
 Och ville på dess mund en nöjets förstling smaka;
 Men hastigt för en kraftig stöt
 Av **BLEND**AS knutna hand, han raglade tillbaka.
 Den tiden var bland flickor **övligt**
 Att ej bemöta just så hövligt
 En **Chevalier**, som ung och kär,
 Kom deras rosenmund för när.

28.

Medgivom mellertid – för plump vår **BLEND**A var.
 Förbluffad Prinsen stod vid ett så tydligt svar.
 Dock snart han sansar sig och slingrar sina armar
 På nytt om flickans liv – att himlen sig förbarmar!
 Hur skall det väl till slut med **BLEND**AS oskuld gå?
 Dock, tröstom oss! – hon nöp sin älskling brun och blå
 Och slet sig lös och flydde, snabb som hjorten,
 Med obesmittad mund, igenom trädgårdsporten.

29.

Men OLOF sina naglar bet.
 Hans hjärta svällde högt av kärlek och förtret.
 »Du stolta!« för sig själv han sade,
 »Min seger vore lätt, om endast tid jag hade.
 En annan gång Du mera spak lär bli.
 Nu måste jag till Lund: snart kanske träffas vi.«
 Sagt: och den riktigt stötta gästen
 Sin ridknekt ropade, och svängde sig på hästen.

30.

Och Prinsen reste natt och dag.
 Med silversporrens hugg och med sitt ridspös slag
 Han framåt jagade sin fåle
 Och hann omsider fram till portarne av Lund,
 När tredje dagens aftonstråle
 Förgyllde markens blomstergrund.
 I ädla fruars krets och Riddares förbund
 Höll GRATE här sitt hov. Till honom OLOF trädde
 En dag och bugade, och denna hälsning kvädde:

31.

»Hell, segersälle Konung, hell!« –
 »Välkommen, frände«, Drotten sade.
 »Välkommen hem från Manhems fjäll.
 Om spiran gav mig tid, stor lust jag även hade
 Att dricka öl i Uppsala en kväll.
 Jag önskade att se de vittbekanta länder,
 Där Asarne i hus förbytt sitt vandringsstjäll,
 Och SIGGE rest sin tron vid Lögarns glada stränder.«

32.

»O Konung!« Olof gav till svar
 Och hjärtat började av hemlig fröjd att brinna. –

»Ej någon önskan givs så lätt, som den, att vinna,
 Om blott Du allvar därmed har.
 Vad det är likväl bra att se sig kring i världen. –
 Ej Sverige är vad jag om Sverige trott.
 Blott oxar gräsa nu, där Hjältar fordom bott,
 Dygd, ära, redlighet ha farit sista färden.

33.

Kung SVERKER är en gammal tok,
 Hur olik den Monark på Danmarks tron vi vörda!
 För sig och andra blott en börda.
 Fäst vid sitt radband och sin bok,
 Han väntar varje stund, att döden är så klok
 Hans sysslolösa liv att skörda.
 Ej sköter han om raska svenners tropp,
 Han skulle tåla folk, som plundra blott och mörda!
 Nej! munkar göder han och bygger kyrkor opp!

34.

Förlåt, o Kung! mitt överdåd,
 Om jag fördristar mig att ge ett välment råd.
 Ej bättre tidepunkt kan väljas,
 Att föra krig mot Svenskarne än nu.
 Ej år av kamp behöva täljas,
 För käpprapp hopen flyr, för guld de stora säljas,
 Och alla till en frukost sväljas –
 Hör än en sak – döm sen, o Konung, Du!

35.

Kung ALLE, Smålands Fylkesdrott,
 Som Gauthiods gränsor bör bevaka,
 Till Livlands kust i heligt korståg gått –
 Gud vet om någonsin han kommer mer tillbaka.

Blott barn och kvinnor återstå
 Vårt segerrika tåg att hämma.
 Med busen lätt man kan de förra skrämma,
 Och på de senare Naturens vapen rå.

36.

Ack! giv mig blott en tiotusen Man
 Och högt jag svär vid denna klinga,
 Vid denna tappra arm! jag Svithiod vill betvinga,
 Du Nordens Överdrott skall bli och ingen ann.« –
 »Din iver, bästa frände! sakta«,
 Föll GRATE in, »jag själv i fält vill gå.
 Mig lyster själv blodhundarne att slakta
 Med svärdet först, med bilan däruppå.«

37.

»Min Herre och min Kung«, begynte OLOF åter
 »Det med din värdighet sig knappt förena låter,
 Att som en simpel knekt du tågar i ett krig,
 Där inga lagrar vänta dig.
 Du vet det väl från alla världens tider,
 Monarken ordres ger och undersåten strider.
 När Generalen segrat har
 Då kommer Konungen och själv befälet tar.«

38.

»Du talar som en narr«, tog GRATE nu till ordet
 Och slog sin knutna hand i bordet.
 »Om upprorsfacklan nyss ej tänts på Jutlands fält
 Jag ville flytta själv till Sverige krigets tält.
 Emellertid må Du med landets Kvinnor börja.
 Jag tiotusen man dig till försöket ger.
 Bekänn vad nåd i denna stund dig sker.
 När annat blir utav lät mig i tid det spörja.«

39.

Och OLOF tackade och sig till jorden böjde
 Och krigets bud kring Skåne gick.
 Ej Bonden längre nu vid plojen lunka fick.
 För käppens lärdomar sin krumma rygg han höjde
 Och tog en krigsmans ädla skick.
 Ren allt i ordning var – ej fjorton dar det dröjde
 Förn OLOFS tiotusen man
 Mot Smålands gränsor ryckte an.

TREDJE SÅNGEN

I.

Knappt sjöng i byarne den guldbestänkta hanen
 Och knappt ur blåa Oceanen
 I morgonskimmer Solen bröt,
 Förn BLENDA uppe var ur sängens veka sköt.
 Tapeter flickan stack med konstförfarna händer,
 Och skogar runno tyst för hennes nålstring opp,
 Där undan jaktens stål och hundens grymma tänder
 I vingat språng den skygga hjorten lopp.

2.

Med spjut och pilar väpnade
 Man såg en flock av jägare
 De rädda djuren vilt förfölja,
 Som, flämtande och utan värn,
 I skogar och moras sig fåfångt sökte dölja
 För glupska svalg och vingbeklädda järn.
 I hornet stötte en, den andre spjutet fällde,
 Den tredje siktade, den fjärdes bågsträng smällde.

3.

Men ibland jägarens skara
 En tycktes dock den första vara.
 På detta sköna föremål
 All rikdom slösad var av fantasi och nål.
 Och dock när BLENDA fått den sköna bilden färdig,
 Hon suckade och talte så:
 »All möda jag mig gjort, men ack! hur litet värdig
 Är målningen sin urbild ej ändå!«

4.

Då hördes THORA straxt, dess vän och Tärna, börja
 »O varför sucka blott och sörja?
 Snart faller sommarns bleka prakt
 För höstens väder, som den skaka,
 Från Livlands kuster snart av östanvinden bragt,
 Du ser din ADOLF här tillbaka.
 Din kärlek gör förbund med ära, guld och makt,
 Du krönes på en gång till Drottning och till maka.

5.

Blott nöjen livet dig bebådar,
 Med vänligt ljus din stjärna ler.
 Med tårfull blick jag mot min framtid ser,
 Blott kval och midnatt där jag skådar.
 En mörkrets bild, o BLENDA! mig förskräckt
 Ur livets rosendröm en nattens dröm mig väckt,
 Jag hör en älskad röst ur gravens öknar ila,
 Jag ser en kallnad hand, som vinkar mig till vila.

6.

Du känner att för SVEN till [raseri](#) jag brann.
 Du känner att min bön hans blygsel övervann.

Rörd av den gråt han såg mitt anlet skölja
 Och fångslad ömt av dessa armars par,
 Han dröjde här vid krigets utbrott kvar
 Och nekade att över havets bölja,
 Till ärans fält, sin Kung och sina bröder följa –
 Också hans flicka tacksam var.

7.

För Hjältens krans, den älskarn jag förmente,
 En annan segerkrans jag kärligt honom gett.
 Hur mången gång i salig ro förente
 O aftonstjärna! Du oss sett!
 Vår kyrka var den låga dalen,
 Som vittnen blänkte nattens bloss
 Och mässan läste Näktergalen
 I gröna lindar över oss.

8.

Nyss då i sömnens famn jag låg
 Offentlig bröllopsfest åt oss jag ordnas såg.
 Ren satt jag i en krets av släktingar och vänner
 Med hjässan gullbegrönt, med barmen svälld av hopp,
 Och väntade att se min älskling, i en tropp
 Av bygdens vapenklädda svenner,
 Till gården nalkas i galopp,
 Att föra mig i Templet opp.

9.

Men länge dock min blick den väntade ej röjde,
 Och dagen skred och än min brudgum dröjde.
 Snart lystes Salen opp av röda facklors sken,
 Djup tystnad bland dess skaror rådde
 Och över jorden låg en dyster skymning ren.

Av fålens hovar nu ett dån mitt öra nådde
 Och vännen kom, men dyster och allen,
 Ack! vid hans första blick sig hjärtat fador spådde.

10.

Hemsk stirrande och tyst framför sin Brud han stod.
 Hans kind var blek, hans klädnad dröp av blod.
 »Kom THORA!« sade han och räckte
 Åt mig en vissnad, iskall hand,
 »Kom till min Moders tjäll och mina fäders land!«
 Och facklorna sig genast släckte
 Och gäster, sal och allt jag straxt försvinna såg.
 Vid sidan av ett lik jag i ett gravvalv låg.

11.

Vad kan väl denna dröm mig båda?
 Gud! om min älskling blek och kall jag nödgas skåda!
 Om graven blir vår bröllopsbädd!« – Hon teg.
 En kvalfull tår i ögat steg.
 Men BLENDA slöt den sorgsna i sitt sköte,
 Ömt gjorde deras gråt och deras kyssar möte.
 »Ack!« sade hon: »min THORA! även mig
 En dröm förskräckt – o hör, och sansa dig!

12.

Mig tycktes nyss, att, ledd av bäckens milda sus,
 I ängens famn jag gick, en oskuldsfull Herdinna.
 I morgonsolens purpurljus
 Begynte träd och kullar brinna.
 Kring blomstren fjäriln flög, så lekande och glad,
 Och rosen dröp av silverdaggens bad.
 Då kom från blåa himlalanden
 En Ängel ned med blottat svärd i handen.

13.

Han sade: »följ mig«, och vi gingo.
 I sikte snart en blomsterdal vi fingo.
 En snövit hjord där gick i bete, trygg och fri.
 »Bevara denna hjord«, den gyllne Ängeln sade,
 Och i min hand det skarpa svärdet lade,
 »Bevara denna hjord för ulvens raseri.«
 Sagt: och mot himlen han sig höjde.
 Med svärdet i min hand jag stum och rådvill dröjde.

14.

Kom så en ulv från bergen ned
 Och lammen för hans anblick flydde.
 Men att förfölja dem sig *bestien* dock ej brydde;
 Han, liksom bedjande, fram till Herdinnan skred.
 Men i hans sida straxt mitt skarpa stål jag sänkte;
 Han suckade och dog och blodet mig bestänkte.
 I källan fåfängt sen jag tvådde fläckarne.
 De sutto kvar – än tror jag mig dem se.«

15.

Vid dessa ord hon suckade och teg,
 Då fadren in i rummet steg.
 Han gav en vink, att gå, åt THORA.
 Hemskt lyftade en suck den gråa hjältens bröst.
 »O BLENDA!« sade han med öm och sorgsen röst,
 »Beredd dig gör att sakna och förlora,
 Att hämta blott av Gud och av ditt hjärta tröst;
 Olyckor närma sig, förfärliga och stora.

16.

I spetsen för en väldig här
 Prins OLOF våra fält beträder.

Till våra Tempel snart han härjningsfacklan bär,
 Han trampar stolt den jord, som höljer våra fäder.
 All vila och all fröjd ett plötsligt dunder stör.
 Ren välver röken hit av våra brända kojor.
 Ren slamret rysande jag hör
 Av de åt Svithiod smidda bojor.

17.

Av hopp en stråle jag ej ser.
 Var gives väl ett skygd mot farorna, som hota?
 Vad skaror återstå att mota
 Vår oväns segrande banér?
 Men hända vad som vill – jag levat har med ära,
 Med ära ock jag tänker dö.
 Trots denna gamla arm, trots dessa lockars snö
 Jag svärd och hjälm ännu vill bära.

18.

Den tropp av Ynglingar och ålderstigne män,
 Som makligt dröjer kvar i fridens hyddor än,
 Till flyktig damm mot våldets bölja,
 Mot raseriets vilda flod
 Jag sätta vill – glad spiller jag mitt blod
 Blott tio Danska män till skuggorna mig följa.
 Du BLENDA! måste fly. För dig ej rådligt är
 Att längre värnlös dröja här.

19.

Ej långt från denna hemska bygd
 Ett fredligt kloster står, i mörka granars skygd.
 Där stiga rökelse och psalmer
 Mot dystra valven evigt opp,
 Från gudavigda Nunnors tropp,

Som jordens rosor glömt för himmelrikes palmer,
 Dit hinner icke tidens flärd,
 Ej dånet av en grym och brottslig värld.

20.

En helig klosterfru befaller
 De rena himlabrudar där,
 Som dväljas mellan skumma galler.
 Av ålder krökt dess rygg väl är,
 Men över jordens låga grunder
 Stolt svävar hennes själ, för Gud och helgon kär.
 Hon botar med ett ord den sjukes kval, och under
 Gör blotta dräkten, som hon bär.

21.

När mörkret höljer jordens dalar
 Och stjärnorna i blåa [etern](#) le,
 När sömnen mödans barn [hugsvalar](#)
 Med änglarne den helga Kvinnan talar.
 Guds moder själv, från himlens ljusa salar,
 Nedstrålar till den bedjande.
 Sök denna fruens nåd att vinna!
 Ett säkert skygd Du skall i henne finna.

22.

Nu skynda dig en häst att taga.
 Bed THORA följa med och skynden Er i trav,
 I bägge två, till klostret av.
 En gammal tjänare skall troget Er ledsaga.
 Men förrn av dig jag tar mitt slutliga farväl,
 Det tillhör först din far att lätta,
 Ifrån en hemlighet, sin själ.
 Den angår dig – jag vill den straxt berätta:

23.

Den tappre GRIM din stamfar var
 På mödernet. – I hedendomens dar
 Han spiran över Småland förde.
 För GERD, den skönaste av Skandiens mör, han brann,
 Från hennes älskare med vapen flickan vann
 Och henne segrande till Frejas altar förde.
 Det var, o BLENDA! som jag tror
 Din mormors mormors mormors mor.

24.

Knappt Månen efter bröllopsnatten
 Man nio gånger än sitt klot förvandla sett
 Förn GERD sin man en dotter gett,
 Som sades ej med fröjd mottagit denna skatten.
 Skön som en nyfödd rosenknopp,
 Ljuv, menlös, leende, som flickans blyga hopp,
 Hon log sin hårda far till möte,
 Ur pärlbeprydda vaggans sköte.

25.

Men denne, som en Son av Gudarne begärt
 Nog litet tacksam var för gåvan, de beskärt,
 Och föga feltes att i vreden
 Han kastat ungen ut för korparne på heden,
 Åt fiskarne till måltid den förärt.
 I flere hus var så, de tider, seden.
 Då kom på borgen upp en hundraårig mö.
 Med rynkigt anlete och lockar utav snö.

26.

Uti sin hand en dolk hon bar,
 Densamma, vilken nu jag fram ur barmen tar.

Av ädelstenar, se! det gyllne stoftet glimmar
 Och som en stråle udden strimmar.
 »Blygs, GRIM!« så föllo Gummans ord,
 »Blygs att besluta flickans mord.
 Med denna dolk, av dennas ätt, en Kvinna
 Skall rädda Skandiens bygd och Jutland övervinna.«

27.

Hon fällde stålet och försvann;
 Ej nånsin mer man Gumman återfann.
 Men dolken gick i flere leder
 Åt äldsta döttrarna av GERDAS stam i arv,
 Och efter långa tidevarv
 Hann slutligt till din moder neder.
 Åt dig i dag jag honom överlämnar.
 Bevara den – få se vad ödet därmed ämnar.

28.

Farväl min Dotter, o farväl!
 Ej föddes ROLF att dö som träl.
 Snart skall mitt fria blod ifrån en **valplats röka**,
 Snart skall i Månens sken min vålnad dig besöka.«
 Han teg: men BLENDAS själ bestormades av kval.
 Från hennes kind nedvällde pärlefloder.
 Så Freja fordom grät i **Folkvangs gyllne sal**
 Guldröda tårar över **Oder**.

29.

»O fader!« sade hon, »din **tidning** dödar mig.
 Vad skall det av min framtid bliva?
 Ett rysligt fjärran öppnar sig.
 Skild från min barndoms stöd, för evigt ryckt från dig
 Skall ingen glädje mer mitt sjuka hjärta liva.

Försvunnen är min ungdoms rosendröm
 Och alla hopp mig övergiva,
 Bortvaggade av tidens ström.

30.

Tag denna grymma dolk, o fader! dock igen.
 Vad gör en Kvinna väl med den?
 Att föra mordets stål ej nånsin vänjes BLENDA.
 Hon sköte blott sin nål, sin harpa och sin slända!«
 »Behåll«, gav ROLF till svar, »o Dotter! detta järn,
 Om ej till annat, till ditt värn.
 Vem vet vad dessa tider kräva?
 Bland rövare i öknars famn vi sväva.«

31.

Och BLENDA stålet tar, fast hennes tårar flöda,
 Och vid sin gördel fäster det.
 Men THORA mellertid i älskarns armar grät.
 Förlorad var dess suck och fåfång all dess möda
 Att åter fångsla ynglingen.
 »Jag går min förra skuld att gälda och att blöda,
 Farväl!» han ropade, »vi träffas snart igen«, –
 Och slet sig lös – »här eller hos de döda.«

32.

Av THORA följd, med söndersliten själ,
 Nu BLENDA gick ur fadrens salar.
 Av sina kullar, träd och dalar,
 Hon tog ett sorgeligt farväl.
 Till häst nu flickorna med stumma tårar stego
 De redo suckande och tego.
 En gammal trogen tjänare
 Till klostret dem ledsagade.

33.

Och **Mundilfares Son**, ur midnattsmolnen, ren
 Kring jorden andades sitt bleka silversken.
 Allt var så tyst. Blott vakteln sjöng i rågen,
 Från bergen dånade den skumbetäckta vågen
 Och mot de resande en **racka**, någon gång,
 Sin hälsning skällde, arg och vrång,
 Förn **BLEND**A hann till den bestämda orten.
 Ledsagarn dundrade på höga kopparporten.

34.

Den öppnades. En åldrig Mö
 Uti en rymlig sal de bägge sköna förde,
 Där blott en lampa sågs sin matta halvdag strö,
 Där ljudet rysande av sina fjät man hörde.
 Men **BLEND**A'S själ av kval bestormad var.
 Tyst som bland liljor västanvinden,
 Dess hjärta suckade och på den bleka kinden
 En pärla rann, som daggens klar.

35.

Mot **THORA** vände hon sitt våta ögonkast.
 Ej hittills med ett ord sitt bröst hon lättat hade,
 Men klosterjungfrun steg i hast
 Emellan vännerna och sade:
 »Välkomna hit från världens gny.
 Ej i en bättre hamn er **julle** kunnat stanna.
 Därute skiftar allt som Nedan eller Ny.
Ovanskligt strålar här det eviga och sanna.

36.

Tro mig, förträffligt man här mår.
 Väl brukar druvans saft vid bordet aldrig flöda

Och sällan kött man smaka får –
 Matsedeln just ej gör vår kokerska stor möda,
 Men [trägåln](#) rovor har och gurkor och spenat
 Och dammen ofta ger en fisk på våra fat.
 Nå nå en Nunna ej behöver blott sig göda.
 Och vad är kroppens spis mot själens gudamat?

37.

Ja, stället bättre är än I kanhända tro.
 Väl lite mörkt och lite trångt vi bo,
 Men åt vår Gud dess bättre rum vi givit.
 Med ospard kostnad, ospard flit
 Vår klosterkyrka smyckad blivit
 Och Pater Bernhard själ, som ofta kommer hit,
 Har sagt att guldets blott gör [tusent plåtars värde](#).
 Den mannen mån I tro! [en kaxe](#) bland de lärde!

38.

En mässingskrona där från taket hänger ner.
 På altart brinna ljus så härliga och klara,
 Att själen hjärtligt däråt ler
 Och tänker: ack hur grann lär icke himlen vara!
 Och våra klockor ha ett dån –
 Ni skulle höra dem – när de till bönen ringa
 Begynner det så ljuvt i skog och berg att klinga
 Väl tjugu milar härifrån.

39.

Men Herre Gud! hur man kan stå
 Och prata tiden bort ändå!
 Låt se! vad skulle jag uträtta?
 Jo, jo, jag måste först till [Abbedissan](#) gå,
 Er ankomst henne att berätta,

Den goda frun befallte så.
 Ni kan emellertid på bänken där Er sätta. –
 I ä' väl trötta, stackars små!«

40.

Hon gick. Men BLENDAS gråt på bleka kinder flöt,
 Och sorgsen, i sin famn sin sorgsna vän hon slöt.
 »O THORA!« sade hon, »var äro forna dagar?
 Var denna yra himlatropp
 Av milda, rosenkrönta hopp,
 Som dansade kring mig och sjöngo nöjets lagar?
 Ack! glädjens Sol har ändat ren sitt lopp;
 I skymningen jag övergiven klagar.

41.

Var äro, THORA! nu de stunder
 Då, under svala valv av sommarns gröna lunder,
 Vi svävade i menlösa begär
 Och sökte tuvans purpurbär?
 Var dessa ögonblick, då under höga linden,
 Av mången bindel prydd, av mången blomsterkrans,
 Med bygdens muntra barn vi hastade i dans
 Och barmen hänryckt slog och glädjen brann på kinden?

42.

Ack! dessa tider ha försvunnit.
 En gång, med gyllne sken, min lyckas stjärna brunnit.
 Ej tänder sig dess milda stråle mer.
 Min älskling och min far jag aldrig återser.«
 Hon grät, men rasande av smärta
 Slöt THORA henne till sitt hjärta,
 Och ropade med hemsk förtvivlad röst:
 Den ifrån djupet kom av ett förkrossat bröst.

43.

»O! måtte alla stridens **glavar**
 Sig vända härjande mot denna **kvalda** barm!
 Dödsrike! slit mig ned med grym, förfärlig arm!
 O! sluken mig, I nattbetäckte gravar!
 Min brudgums sista kyss på mina läppar brann,
 Hans avskedsgråt vid detta hjärta rann –
 O ve! o ve! för sista gången
 Slöt THORA i sin famn den himmelskt sköna fången.

44.

Se BLENDA, se! vad skymtar där?
 Av lampans sken beglänst, i vita svepningskläder,
 Ett spöke står – ack! huru kär
 Är ej dess anblick mig! vad den mitt hjärta gläder!
 Det skuggan av en ung, olycklig Nunna är,
 Som, från sin kärlek skild, förtvinat ensam här.
 Hon vinkar mig – jag kommer, o I **hamnar!**
 Att gravens natt mig genast famnar!«

45.

Hon teg: dess huvud sjönk på BLENDAS skuldra ned.
 Men Abbedissan in i dunkla salen skred.
 Tyst som ett sakta västanväder,
 Men ärbar dock oändligt mer,
 Smög BLENDA fram, sjönk för den höga ner
 Och kysste fällen av dess kläder.
 Men Abbedissan stod i vördigt klosteskick
 Och såg på BLENDA ned med forskarinnans blick.

46.

Dess rygg var krökt av **centnertunga** år
 Och pannan ävenväl förrådde tidens spår.

Kring hjässans silverklot ett snö vitt dok sig bredde,
 En kolsvart mantel ner för **mumiens** länder föll,
 Mitt över vissna bröst ett krucifix sig tedde
 Och i sin torra hand ett radband Gumman höll.
 En könets dyrkare värderat henne föga,
 Dock lyste majestät ur hennes stränga öga.

47.

Nu **BLEND**A fick en vink att stiga upp från jorden.
 Straxt sade Klosterfrun högtidligt dessa orden:
 »Jag känner Dig: i sömnens famn
 Jag ofta sett din bild och nämnas hört ditt namn.
 Välkommen, **BLEND**A! hit i dessa fredens trakter.
 Välkommen hit i glömskans tysta vrår!
 Dock länge Du ej här dig uppehålla får.
 Allsmäktigt över dig befalla högre makter.

48.

Vad ödet outgrundligt är!
 Fast änglarne dess gyllne tavlor skåda,
 De ej förstå vad mening strålar där,
 Ej har jag gott att dig bebåda.
 Hör **BLEND**A! hör, och dig att rysa lär.
 Det är din blick, som Gauthiod bragt i våda,
 Som tänt det härjningsbloss vår stolta ovän bär
 Och hyddor och palats med jämnens brand förtär.

49.

Det är för dig som **Manhems Söner** falla
 I mordiska förstöringskrig,
 Som faderlösas gråt och Änkors tårar svalla,
 Som hundra jämmerrop mot himlens rymder skalla
 Och hämndens viggas nederkalla –

Det är, o arma barn! för dig,
 Som snart en åldrig far åt Döden offer sig.
 Det är för dig vi lide alla.

50.

Prins OLOF har dig sett. Begär ej veta mer.
 Hans bröst av vilda lågor brinner.
 Förrn i sitt våld han offret ser
 Ej någon ro hans tända hjärta finner.
 En blodbetecknad väg han mot ditt sköte går.
 En jakthund lik han vädrar dina spår.
 På Lapplands fjäll Du fåfängt dig fördöljer.
 Han även där sitt villebråd förföljer.«

51.

Av dessa ord förkrossad flickan blev.
 Förtvivlad sina hår hon rev.
 »O himmel!« ropte hon, »vad nödgas jag att höra!
 Det är ej nog att skuldfri vandel föra.
 Man måste ej ha varit till
 Om man förbannelsen (vad fasa!) undgå vill.«
 Hon teg: dess myckna gråt den gamlas ömkan väckte
 Åt BLENDA milt sin hand med dessa ord hon räckte:

52.

»Var mot förtvivlan på din vakt!
 Förtörna ej den Gud som allting rättvist skickar.
 Vet, samma Ängelen, som detta allt mig sagt,
 Som dagat ödets natt för mina skumma blickar,
 Mig även den försäkran gav,
 Att Du, o BLENDA! själv skall Gauthiods bygder rädda
 Och dess förföljare en grav
 Inunder Smålands tallar bädda.«

53.

»Vad«, ropte BLENDA, »kan väl jag?
 En Kvinna, darrande och svag
 Vad kan hon mer än sig med tårar hämna
 Och straffet klagande åt himlen överlämna?«
 »Jo«, sade Gumman, »hon kan mer.
 Lär dig att ormens list med duvans fromhet para.
 Vet, åt den svagaste en rättvis Gud dock ger
 Ett vapen och en konst att sig försvara.

54.

Min Dotter! nu till vilan gå
 Och sök i slumrens famn en flyktig ro att finna.
 Vad värv du fylla bör, vad öden förestå
 Du av en dröm, kanske, skall snart upplysning vinna.«
 Till sovgemaket BLENDA skred
 Den sorgsna THORA henne följde.
 På var sin bädd de sjönko stumme ned
 Och kuddarne med gråt, en hel Guds natt, de sköljde.

FJÄRDE SÅNGEN

I.

Men BLENDAS fader mellertid
 Budkavlar vitt kring Småland sänder
 Och manar ynglingar och gubbar opp till strid.
 Ett budskap *utom dess* till Livlands rika stränder
 Han över havet skickade,
 Att Konung ALLE kunskap ge,
 Om vad som skedde i hans länder
 Och om hans återkomst rätt underdånigt be.

2.

En tår på gubbens kinder rann,
 Då han sin lilla här församlad såg på slätten.
 Tyst i sitt hjärta suckar han:
 »Välkomne fiender! och av vårt blod Er mätten!
 Dock högt vid himlarne jag svär
 Vid denna högra arm, vid denna trogna **pampen**,
 Som gjort så mången gång besked för sig i kampen,
 Er seger skall bli dyr, **fal** blott för blod den är.«

3.

Men OLOF, lik en storm, mot Gauthiods bygder tågar.
 Av flammor nattens himmel lågar
 Och solen kvävs av tända hyddors rök.
 Tvåhundra Ryttare förut han **täckes** skicka
 Hos ROLF att göra ett besök,
 Och genast spana opp hans flicka,
 Var helst hon troligtvis sig kunde undansticka,
 I källare, i vind, i lada eller kök.

4.

Att fylla Prinsens vilja opp
 Med fällda tyglar straxt de ila
 Vitt över berg och **mo**, i vinande galopp
 Och sporra hästarne och ge sig ingen vila.
 På avstånd snart de hundra lansar se
 Ett dunkelt återsken mot dagens strålar ge.
 Det Smålandshären är. Den Skånska nästan gråter
 Och längtar darrande till fat och gryta åter.

5.

Men Herr von Hasselberg, som förde troppen an,
 En gammal ärlig Tysk, en äkta Riddersman,

Som på de sinas mod sig icke lita torde,
 Av hästen hoppade, och – gissa vad han gjorde?
 Jo, av en rönn, som tätt vid vägen stod
 Han skar en påk, så knölig och så god
 Och framför fronten gick – så sant jag skriver ärligt, –
 Och larmade och skrek förfärligt.

6.

»I dumma oxar! gån I på!
 Med denna påken, brun och blå,
 Jag annars Eder rygg skall slå.«
 Sagt: och på hästen raskt han sig ånyo svänger.
 Vad under dock en rönnpåk gör!
 Se! modets flamma straxt i fega bröst sig rör,
 Blott pliktens gudaröst man hör,
 Framåt, framåt med hurrarop man tränger.

7.

Standaret fladdrade och kopparluren röt.
 Straxt Skånska Rytterit med blottad sabel bröt
 Förfärligt in bland Smålandshärens leder,
 Vitt över ängarne sig kampens fasa göt,
 Och männer stupade och blod i strömmar flöt.
 Så *gisslar* haglets skur de torra axen neder,
 När väsande han far ur molnets sköt
 Och hemsk förödelse kring rika slättland breder.

8.

Väl tappert fienderna möttes.
 Till skaftet mången pil väl satt i *Jutars* barm
 Och mången Skåning modigt stöttes
 Ur sadeln av en Småländsk arm.
 Men fåfång strid – den pansarklädda troppen

ROLFS här allt mer i trängseln drev.
 Här grymt en panna kluven blev,
 Och där ett huvud flög tre alnar ifrån kroppen.

9.

Här kröp ur öppnat bröst en sårad lunga fram,
 Och där en hand i blod vid ägarns fötter sam.
 En föll i smutsen på sin haka,
 För sabeleggens vilda slag
 En annan raglade tillbaka
 Och mitt i synen bjöd farväl åt Sol och dag.
 Varthän man helst sitt öga vände,
 Blott skri och jämmer och elände.

10.

Ren flykten börjad är, men ROLF står kvar och strider.
 Kring honom blixtra svärd, kring honom regnar blod,
 Dock sviktar ej hans arm, dock vacklar ej hans mod.
 Förödelse hans klinga sprider.
 Han liksom står i en förtrollad ring.
 Kvarnvingen lik, när den i stormen skenar,
 Han svängde ljungande sin långa pamp ikring.
 Till marken falla straxt hans fiender som stenar.

11.

Från honom icke långt din älskling, THORA! fäktar.
 Men snart hans veka arm ej längre motstånd mäktar.
 För sabelns hugg han störtar blodig ner.
 ROLF själv, av sår betäckt, till slut man stupa ser.
 Nu alla fly. Blott få sig lyckligt undansticka
 I däliders famn, på skogbevuxna fjäll.
 De fleste redan samma kväll
 Med Oden mjöd i Valhall dricka.

12.

Snart kom Prins OLOF själv att stridens fält beskåda,
 Glad att för denna gång ha sluppit all dess våda.
 Han Herr VON HASSELBERG vid handen vänligt tog
 Och sade: »skada blott att leken ända tog
 Så obeskrivligt fort, att jag ej med fick vara
 På detta präktiga kalas.
 Vad fröjd att hjälmar slå och huvuden i kras!
 Jag hade just ej tänkt att mina svärdshugg spara.

13.

Ack! vore endast nu min sköna fånge här!
 Men Solen sjunker, varför dröja?
 Jag mellan kullen ser en farväg där sig böja.
 Jag känner den igen – till BLENDAS hem den bär.
 Kom, HASSELBERG! – Du skall få se en flicka. –
 Ack! hjärtat börjar ren av häftig tjusning picka –
 En lantlig skönhet, ja, en nittonårig mö,
 Som morgonstrålen röd och vit som nyfödd snö.

14.

Sänk dig i vågen, gyllne dag!
 Nej! kvardröj hellre att bestråla
 De ljuva, himmelska behag
 Som för mitt öga snart sin nakna fågring måla.
 Kom HASSELBERG – mitt hjärta slår av hopp.
 Ej mitt begär kan uppskov tåla.«
 Sagt: och de redo i galopp,
 Ett moln av damm steg över vägen opp.

15.

De kommo fram. Lång näsa OLOF fick.
 En mänsklig varelse ej teddes för hans blick,

En mänsklig röst därinne man ej hörde.
 Allt var så tyst: en rätta ej sig rörde.
 Förtvivlad, lågande och kär
 Gick OLOF rum från rum och sin Gudinna sökte.
 Förgäves – varje steg hans oro blott förökte
 Hans kärlek, vrede och begär.

16.

Hur blev han väl till mods när upp i jungfruburen
 Han ilade på hoppets vingar buren.
 Ack! den är tom. Av BLENDA blott en kjol
 Behänger pittoreskt en stol.
 Och mitt i rummets famn en yppig bädd sig höjer,
 Vars åsyn ängslar och förnöjer,
 Så lånar Månen än sin glans av dagens Sol
 Fast denna redan djupt i Oceanen dröjer.

17.

Sängtäcket kastat var tillbaka.
 Sådan den BLENDA lämnat har,
 Då sista gången där hon sömnens ro fått smaka,
 Sådan står sängen än. På fyra hela dar
 Sågs ingen hand de bolstrar skaka,
 I vilkas kärliga förvar
 Man lätta dälder ser av änglakroppen tryckta.
 Att ömt betrakta dem ej OLOF kunde lykta.

18.

»Här«, tänkte han, »här låg min Trollgudinna.
 Av rosendrömmar här till sömns hon vaggad var,
 Ack! detta örngott nyss dess sköna huvud bar.
 Av andra tyngder här jag tror mig gropar finna,
 O! huru kväljs, hur lågar ej min själ!

Den är så full, men handen tom likväl.«
 Och ned på sängen sjönk den älskogskranka dåren
 Och kysste rörd de välbekanta spåren.

19.

Karlvagnens gyllne bloss sig tände i det höga,
 Och dalen log i stilla månsken klädd.
 Med tårar i sitt vakna öga
 I klostret BLENDA låg på slumrens tysta bädd;
 I hörnet mittemot hon vännen snyfta hörde,
 Förtärd av namnlöst kärleksve.
 Djupt hennes smärta BLENDA rörde.
 Men ack! förkrossad själv vad tröst åt andra ge!

20.

Och hastigt nordanstormen röt
 Och granen skälvde och för vinden
 Sin dunkla krona böjde linden.
 Tjockt mörker himlen övergöt
 Och Månen lutade i svarta skyar kinden,
 Och midnattshanen gol och klostrets bandhund tjöt.
 Men BLENDA darrade som hinden
 Vid jägarhornets skall i skogens djupa sköt.

21.

En hastig ljungeldstråle lyste
 Igenom gallret ned på den förskräckta Mön.
 Hon knäppte händerna till bön,
 Hon skalv, hon svettades, hon ryste.
 Och se! med kluven hjälm och drypande av blod
 För Dotterns säng dess bleka fader stod.
 På hjärtats tomma trakt han sorgligt handen lade
 Och långsamt dessa ord med dyster stämma sade:

22.

»O BLENDA! känner Du igen
 Din far, din skyddare och vän!
 Ej skenet av den rosenröda dagen
 Skall fågna detta öga mer.
 Mig har en mordisk lans i natten störtat ner.
 I regnets kalla droppar tvagen,
 Av bistra hagelskurur slagen,
 En måltid på mitt kött åt korparne jag ger.

23.

Vid sidan av en mossig sten
 Mitt lik på slaktningsfältet vilar.
 Snart vitna mina nakna ben,
 Snart slungas de omkring av stormens vreda ilar.
 Men detta ej min värsta oro gör.
 Mig kväljer hämndens glöd och Svithiods öde.
 Tro mig i graven än de sinas rop man hör
 Och hatets brand än flammor hos de döde.

24.

O BLENDA! gäcka ej mitt hopp!
 Till storverk öderna Dig ämna
 Flyg, rädda Manhems bygd! flyg, och din fader hämna!
 O! när med straffets dolk du ändat Jutens lopp,
 Gå, BLENDA! uppsök då min obegravna kropp,
 Antvarda den åt vigda mullen
 Och res en väldig häll, med kors och runor, opp
 Vid foten av den sorgsna kullen.«

25.

Sagt: och han återsjönk i jordens dunkla famn.
 Men strax vid THORAS bädd man såg en annan hamn;

Hans blick till henne ned sitt matta skimmer sänkte.
 Av djupa sabelhugg hans anlet märken bar,
 Hans rustning söndersplittrad var,
 Och blodet kring hans fötter stänkte
 Och rysligt grinade av purpursår hans bröst.
 Han grät och talade med dödens hemska röst:

26.

»O THORA! känner Du din sorgsna älsklings bild?
 Förbleknad är hans kind, hans blod på marken spilld.
 Ett mordiskt järn mig banesåret givit,
 För svärd jag fallit har, av fålar trampad blivit.
 Bedrägligt, THORA! var mitt hopp.
 Ej skulle jag din hand i dödsminuten trycka.
 Ej med en eldkyss Du min Ande hämta opp
 Och mina brutna ögon lycka!

27.

Ack i mitt tomma bröst en avgrund likt det svider
 Det grymma sår av Danskens arm jag fick,
 Än flammar där den eld som tändes av din blick.
 Av kärlek och av hat på en gång själen lider.
 Ej skall jag njuta rast och ro
 Ej kan jag Edens fält bebo
 Ej himlens gyllne salar nalkas
 Förrän i blod min skugga svalkas.

28.

Sen vill jag nöjd den låga jorden lämna.
 Det måste ges ett mål för hjärtats eldbegär.
 Du själv ej evigt dröjer här.
 Dö THORA, dö! men innan dess mig hämna!
 Gack, sväll med raseri din barm

Flyg, väpna ljungande med hämndens stål din arm. –
 Men ack! jag måste fly – ren sjunger gyllne hanen
 Och morgonrodnan går ur blåa Oceanen.«

29.

Teg: och han spårlös sjönk i jorden åter ned
 Men BLENDA reste sig och svor en helig ed:
 »Må tusen kval mitt hjärtas fibrer pressa!
 Må blixten, hotande och vred
 Beständigt sväva kring min hjässa!
 Mig **kvälje** spökens tropp i nattens djupa fred,
 Mig jage ur min sömn de svartaste av drömmar,
 Tills OLOFS blod för dolken strömmar!«

30.

Sagt, och hon steg ur sängen opp.
 Ren Solens guldvagn fram av hennes Tärna kördes,
 Och herdehornets ljud ur väckta byar hördes,
 Då BLENDA, bävande, till Abbedissan lopp.
 »Förlåt mig«, säger hon och ned för Gumman **dignar**,
 »Förlåt den frihet jag mig tar.
 Men tiden skyndar ren – från klostret straxt jag far.
Jag ber att innan dess Ni mig välsignar.

31.

Jag får ej dröja kvar. Ur gravens mörka sköte
 De dödas skuggor höja sig.
 Med väldig röst de kalla mig
 Till nya farors hot, till nya plågor's möte.
 Ur detta lugnets hem; ur dessa murars vakt
 Jag ryckes av en okänd makt.
 Jag måste bort och Svithiod rädda.
 Åt Jutarne jag måste gravar bädda.«

32.

På BLENDAS sänkta huvud lade
 Abbedissan nu sin hand och sade:
 »Gack, o min Dotter, gack och bliv
 En annan Judit och Debora.
 Gack, segerns palm ur Jutens händer riv,
 I sina egna nät de brottslige förlora.
 Må himlen se med kärlek ned till dig,
 Och gyllne änglars tropp omsväva milt din stig.

33.

Men lät oss verket först med böner heligt börja.«
 Teg; och av BLENDA följd till klosterkyrkan gick.
 Än Templet sågs i helig skymning sörja,
 Knappt fönstren rodnade för morgonstrålens blick.
 Tyst sjunker Gumman nu för höga altart neder
 Och knäpper händerna i helgonmässigt skick.
 Kring hennes anlete sig andaktsglorian breder.
 Blott några steg från henne BLENDA beder.

34.

Abbedissans bön var nu till ända.
 Hon uppsteg; innan kort ock BLENDA.
 En fana Gumman ner från kyrkomuren tar.
 Dess stång förgylld och snövit duken var.
 Guds moder, krönt av ljusa strålar,
 Med barnet vid sin barm där prålar
 Av Kerubshuvuden en gullbevingad tropp
 Kring henne flaxar ned och opp.

35.

Den gamla nu till orda tog:
 »Kom, BLENDA, kom! En sjuttonårig flicka

Jag slöjan knappt i fjorton dagar bar,
 Förn mig en Ängel bjöd att denna fanan *sticka*
 Och vårda den till stunden kommen var.
 Din vålnad mången gång, att den med gråt begära,
 Till mig i drömmen kommit har.
 Tag den emot: värd är du den att bära.<

36.

Teg, och den höga en gång än
 Meddelade välsignelsen.
 Till klostret *BLEND*A genast hastar,
 Av *THORA* följd, hon sig på hästen kastar
 Och fattar tygeln – straxt i trav
 De rida över berg och enebackar av.
 Varthän de ridande ej veta.
 Men hästarne sig själve vägen leta.

37.

Ren dagens gyllne Brud mot Västerens portar skred
 Då slutligt våra Riddarinnor
 Anlände till en stor, omätlig, ljunsklädd hed.
 En tallös hop där fanns av skrämde barn och kvinnor,
 Som under himlens blåa tak
 Församlats flyktige, vid krigets hemska brak.
 Vad ynkelig syn! den kunnat stenar röra.
 Vad intryck måste den på *BLENDAS* själ ej göra!

38.

Trots föremålens mängd, som för dess blick sig ter,
 Hon samma jämmerbild dock hos dem alla ser.
 En moder trycker där sin älskling till sitt hjärta,
 Här strömmar flickans gråt på bleka kinder ner.
 En blickar upp mot skyn, med stum och tårlös smärta,

Och **konvulsiviskt** en förtvivlans löje ler.
 En tredjes rop i höjden skallar,
 En fjärde galen är och **myser** blott och trallar.

39.

Av kärror runt omkring, en **vagnborg** slagen är.
 En mängd av husgeråd syns innanföre där.
 En gammal spinnrock än man röjer,
 Ur fosterbygdens hydda förd.
 En **krasslig** vävstol än sig höjer,
 Ej mer av flickans arm, vid muntra sånger rörd.
 I högar vräkta, huller buller,
 Ses kittlar, grytor och kastruller.

40.

I gräset mellertid rätt mången tunna vilar
 Av **porsöl** full och bukig som en Prost,
 Och mången skinka, mången ost
 Ifrån sitt bord förföriskt smilar.
 Ej efter sovel här, insaltat, rökt och härskt,
 Behöver ögat länge söka.
 Än mera – man det ser, helt levande och färskt,
Skenbarligen bland människorna spöka.

41.

En liten gris, vid modrens bröst,
 Upphöjer än sin späda röst.
 Än av en rackas glafs, dess vrede man förspörjer.
 Än jamar där en katt, än bölar där en ko,
 Så hjärtligt att man skulle tro,
 Det över Smålands fall hon sörjer.
 Där bräkar lammet fram sitt lilla hjärtas kval.
 Guldkammig hane där farväl åt Solen gal.

42.

Men knappt fick en av Kvinnoskaran se,
 Med fanan i sin hand, den änglasköna BLENDA
 Till häst på kullens topp sig jämte vännen te,
 Förn allas blickar dit sig vända.
 De tro sig skåda två av sälla Andars tal,
 Nedsävande med tröst ur stjärnprydd himlasal.
 Straxt tystna jämnens röst och alla tårar stanna.
 De sjunka ned och skria **Hosianna!**

43.

Och lik en strålfull bild ur sagans gyllne tider
 Till Kvinnolägret fram den hulda **sköldmön** rider.
 Kring skuldronna dess lockar gå i dans,
 En pärla tyst på kinden skrider,
 Där ivrens eld sin rosenflamma sprider
 Och ögat strålar ljuvt i överjordisk glans.
 Hon talar: hennes röst är mild och stark som tonen
 Av harporna vid gudatronen.

44.

»O vänner! stigen upp och lyssnen till min röst,
 Månn tårarne, som från mitt öga rinna
 Och kvalets suckar från mitt bröst
 Ha övertygat Er att blott en dödlig Kvinna,
 Förlorad, flyktig, utan tröst,
 Ha ilat hit att sina likar finna.
 Ur fridens blomsterdal av krigets åskor skräm
 Är all dess känsla kval och all dess önskan hämnd.

45.

Mitt namn är BLENDA, o I vänner!
 Den tappre ROLF min fader var.

Finns någon ibland Er, som ej hans dygder känner?
 Ack! aldrig mer han kopparbågen spänner
 Och ilar glad till vårt försvar.
 Ack! BLENDAS glädjegråt och hennes kyss ej bränner
 Den ömma handen mer av en förgudad far.
 För krigets lans han stupat har.

46.

Vad skall vårt framtidsöde bliva,
 O syskon i bedrövelsen!
 Vad? skola döttrarna av frie Svenske män
 Åt **Jutens band** sig tåligt övergiva?
 Av våra älskares, av våra fäders blod
 De komma rykande, det fräcka våldets skaror.
 De komma brusande likt vårens vilda flod.
 Mot våra farors hot vad äro dödens faror?

47.

Vad? skola krigets härjningsbloss
 Till bröllopsfacklor bli åt oss?
 Snart ALLES flotta återvänder
 Med ära och med rov från Livlands rika stränder.
 Vad? skola Gauthiods Söner då
 Blott Danska frillors flock bland sina Brudar finna?
 Nej! svärdet förr oss stycka må,
 Förr i en avgrund vill jag brinna.

48.

Mig gav en Ängel denna fana
 Och bjöd mig i dess skygd ledsaga Edra fjät
 På frälsningens och hederns bana.
 O! sen, från himlens famn, i saligt majestät
 Vad milda ömhetsfulla blickar

Maria ned till Eder skickar!
 Hon Edra tårar ser, hon hör Er klagoröst
 Och moderskärlek bor i hennes kyska bröst.

49.

Vem följer mig? Ej makligt här
 Vi vilje vänta rövarbandet.
 Nej! hastom längre upp i landet
 Och låtsom flykt tills allt i ordning är.
 Ren hör jag krigsmusik från bergen återskalla.
 Begivom oss åstad – vår fiende är när.
 Dock skiljom oss ej åt – nej, må förente alla
 På en gång hämnas eller falla.

50.

Ett härligt gästabad jag tänker laga till.
 Med vin begynner en, med blod en annan slutar.
 Ett kostligt mjöd åt mina Jutar
 Jag oförtövat brygga vill.
 Lät oss på flykten ej förgäta
 Allt vad som dugligt är att dricka och att äta.
 Medtage utomdess, vår svaghets sista värn,
 Envar sitt lilla slipta järn.«

51.

Hon teg: dess ögon mer ej brunno
 Av veka sorgetårars lopp:
 De gnistrade av blodigt hopp,
 Och nya purpurrosor runno
 Ljuvt blomstrande på jungfrukinden opp.
 Men Kvinnornas och barnens tropp
 Till jorden sjunker ned: för BLENDA de sig böja
 Och kyssa fällen av dess slöja.

52.

Och BLENDA modigt fanan svängde.
 Den sköna Generaln begynte sin reträtt.
 Trots all den myckna **tross**, som vandringen förlängde
 Den gick dock tämmeligen lätt.
 I tågets spår, ur tjäll och skogar hastar
 Rätt mången flyktig tropp. Då växer BLENDAS här.
 Så innan floden sig i Oceanen kastar
 Av hundra bäckar ökt den är.

FEMTE SÅNGEN

I.

Prins OLOF frukost åt i ALLES höga borg,
 Och tappert morgonbägarn tömde.
 Dock var hans panna mörk av sorg:
 Sin BLENDA ej så lätt han glömde.
 Med gaffeln i sin hand och biten i sin mund,
 Satt Herr VON HASSELBERG vid bordets andra sida
 Och åt och drack **av hjärtans grund**.
 Ej minsta kval han tycktes lida.

2.

Styrkt av en duktig klunk, begynte nu vår Prins:
 »Min kära HASSELBERG! Ni minns
 Hur från min ungdoms första dagar
 Jag har föraktat allt vad Prästerne mig sagt,
 Om drömmar, aningar och onda Andars makt.
 Allt sådant strider ju emot Naturens lagar.
 Bekänna måste jag likväl,
 I natt jag haft en dröm, som kväljer än min själ.

3.

Djupt i en blomsterdal mig tycktes att jag gick.
 En buske där jag skåda fick.
 Ack! rosor hade den, så *livliga* och sköna
 Att de förtjänt en Ängels huvud kröna.
 Av deras prakt jag tjusad blev,
 Och dristigt fram till busken klev
 Och sträckte handen ut – men gissa vad som hände!
 Er tjänare sig där en liten smula brände.

4.

Uti ett rysligt troll förbytte busken sig,
 Hans grenar straxt till hundra armar blevo,
 Till dolkar taggarne, de vändes emot mig.
 Inälvorna med dödens kval de revo.
 Ja, tro mig kära HASSELBERG!
 Ej tränger så ett svärd till ben och mærg.
 Så gruvligt såra ej från kopparbågen skotten.«
 Sagt: och han klunkade sin bågare i botten.

5.

Men OLOF satte bågarn ner,
 Och sig om munnen strök och sade ännu mer:
 »Min kära Riddare! ty lät oss gå till annat,
 Är det ej alldeles förbannat,
 Att vart man vänder sina spår,
 Ej på en flicka rätt man får.
 Allt borta – hemma ej en gång en gammal häxa.
 Männ karlarne på träd i Smålands bygder växa?»

6.

Nej, BLENDA, nej! jag känner dig igen!
 Du flyr min sträckta famn, Du darrar för mitt möte.

Vad jag dock älskar ömt den sköna flyktingen!
 Ack! vad jag längtar till dess sköte!
 Väl är hon skyndsam som en vind,
 Och listig som en orm – men bäva, täcka hind!
 Men bäva för den gamle jägarn!«
 Teg: och en gång ännu han tömde gyllne bågarn.

7.

I salen nu en småsven trädde,
 Den silverbroderi på ljusröd mantel klädde.
 »O Herre!« sade han, »En flicka anländ är,
 Med dig att tala hon begär.«
 »En flicka! vacker?« – »Å så där.«
 »Men ung?« – »Ett tjog av år hon räknar ungefär.«
 »Lik mycket! ila straxt att henne till mig föra.
 Jag längtar just dess ärende att höra.«

8.

Och flickan in i salen steg;
 För OLOF först, för Tysken sen hon neg.
 Omkring de bruna silverhåren
 En krans av ekars löv hon bar,
 Dess kjortel grön, som ängarne om våren,
 Och himmelsblå dess tröja var.
 Från bänkens *hyende* sig OLOF genast höjde.
 Med välbehag han framför flickan dröjde.

9.

Väl lite bränd av Solens eld hon är,
 Har just ej hy av bara mjölk och bär;
 Dess runda anlet dock friskt som en vallmo prålar,
 När denna nyss är sköljd i silverdaggens bad –
 Ej kärlek just ur bruna ögat strålar,

Men något dock, jag vet ej vad,
 En högröd mund till kyssar retar
 Och barmen **jäsande** mot dukens boja stretar.

10.

»Prins!« börjar hon, »ifrån vår Drottning **BLEND**A
 Jag skickad är till Dig« – »Från **BLEND**A« **OLOF** skrek.
 Straxt kinden skiftade av glada flammors lek,
 Straxt i hans blick sig fröjdens strålar tända.
 »Från **BLEND**A?» ropar han. »Hon är väl lika skön,
 Röd som en ros ännu och vit som unga snön?
 Men lika obekant med **Astrilds milda flamma**?
 Hon mår väl bra? hon är väl än densamma?»

11.

»Hon hälsan har och fruktar blott –«
 »Vad fruktar hon då för? – säg straxt mitt lilla socker«
 »Att Ni är ond« – »för tusan pocker!
 Säg, varför hon om mig så elak tanke fått?
 Nå det är sant – hon lite elak varit,
 Som lik en rymmerska från hus och gård har farit.
 Dock detta glömmas må – hon komme blott igen!
 Mitt hjärta slår för henne än.«

12.

»Förtärd av ånger och av blygd
 I djupa däliders famn, i mörka granars skygd
 Tyst sina fel hon överväger.
 Tro mig! en dotter av vår bygd
 Långt mera känner, än hon säger,
 För skönhet brinner hon, för mannamod och dygd
 Av lågor mång, dem läpparne förneka,
 Högst flamma våra bröst, lättretliga och veka.

13.

Det är din hågkomst, Prins! som BLENDAS lugn förtär.
 Hur gärna till din fot hon ville straxt sig kasta!«
 »Min fot!« skrek Riddaren, »min famn ju öppnad är –
 O, må hon dit på glädjens vingar hasta!«
 »Ja, men ett prov hon innan dess begär
 Att Ni ej hat till henne bär,
 Att strafflöst hon Er nalkas vågar –«
 »Ett prov? säg straxt! av längtan ren jag lågar.«

14.

»Sex mil från detta slottets port
 Vi Smålands kvinnor valt en stilla tillflyktsort.
 Ett läger famnar oss – av folk det liksom krälar
 Och hyser minst tolv tusen själar.
 Ett läger? nej! en stad det nämnas må,
 Med gator och kvarter och gränder,
 Fast husen äro något små,
 Och på dess torg en kärra knappt sig vänder.

15.

Den sköna BLENDA här en dyrkad spira för.
 Knappt finns i hären någon gumma,
 Som ej dess maktspråk lydigt hör,
 Som vågar mot dess vilja brumma.«
 »Förträffligt!« Prinsen ropade.
 »Jag ville BLENDA just på härskarsätet se!
 Ett medfött majestät hon äger –
 Men **leds I icke vid** förskräckligt i ert läger?«

16.

Till jorden flickan nu sitt bruna öga slog.
 »O dyre Prins!« hon återtog.

»Knappt finnes en bland oss, som icke livligt känner,
 Hur tråkigt livet är, hur tungt förutan männer.
 Omväxlingen gör denna värld så skön.
 Vad kval att alla dar se blott sitt eget kön!
 Dock hoppas vi att snart vår marter skall ta ända.
 Hör detta föreslår, hör detta ber Dig BLENDA.

17.

Förrn nästa morgonsol har släckt sitt gyllne bloss
 I västra Oceanens bölja,
 Kom, Furste! på besök till oss.
 Din segersälla här lät mangrant dig få följa.
 I varje tält man lagar till en fest,
 Fat skola röka där och fulla mjödhorn rinna.
 En säng, ett bord, en leende värdinna
 Skall stå tillreds för varje gäst.«

18.

Hon tystnade. Vår Prins, med skyndsam arm,
 Ifrån sin hals en dyrbar kedja ryckte,
 Behängde därmed flickans barm
 Och i dess hand sex blanka guldmynt tryckte.
 »Säg BLENDA«, ropte han, så hjärtligt nöjd och säll,
 »Er Drottning säg, att jag i morgon kväll
 Till bords hos henne skall med hela hären sitta.
 Men än ett ord – hur skall jag vägen hitta?«

19.

»Följ«, sade Tärnan, »blott åt norr den stora vägen,
 Som löper här förbi – följ en till vänster sen.
 När Ni på denna väg två skogar lämnat ren,
 En gångstig möter Er på höger hand belägen;
 Följ troget den – väl är han lite svår,

Två hela mil han mellan klippor går;
 Men minns! han leder ock till BLENDA och till festen.«
 Sagt: och hon gick och svängde sig på hästen.

20.

Knappt morgonrodnans purpurflod
 Begynte över himlen svalla,
 Förn OLOF, full av hopp och mod,
 Beger sig på den väg, där önskningarne kalla.
 I spetsen för en talrik här
 På tigerfläckig hingst den stolta Hjälten rider.
 I pärlsatt [guldgehång](#) han silvervärja bär,
 Och hjälmens guld kring fältet strålar sprider.

21.

Näst honom Herr VON HASSELBERG
[Sig yver](#) på en häst av svartbrun midnattsfärg.
 Trehundra Ryttare, vars dräkter Solen härma,
 Omkring de bägge fredligt svärma.
 O BLENDA! glädjens tårar gråt.
 Alltsedan världen skapad blivit,
 Har ingen friare i en så kunglig ståt
 Sig till den skönas hem begivit.

22.

Näst efter dem i skygd av hundrade banér,
 Vars dukar glatt i morgonluften svinga,
 Fotgångarne man strömma ser –
 Trots vägens längd de vandra ej, men springa,
 Ty hopp och kärlek dem bevinga.
 Ren skrider Solens klot mot Västerns öknar ner,
 Och näktergalens sång i skogen börjar klinga,
 Då Kvinnolägret ren för härens blick sig ter.

23.

Och härligt utanför i långa rader stå
 Högtidligt klädda Smålands Tärnor.
 Mer pråktigt glimma ej den svarta nattens stjärnor,
 Kringströdda i det höga blå.
 I händerna de gröna kvistar bära
 Och kransar om sitt hår och blommor på sitt bröst.
 Nu kommer OLOFS här. Med enig silverröst
 De stämma upp en sång till [Danahjältens](#) ära.

24.

Till Prinsens möte straxt, med THORA vid sin sida,
 Man BLENDA såg, den väna Sköldmön rida.
 Ett mjölkvitt sto sin börda hänryckt bär,
 Blått dess [schabrak](#), av guld dess betsel är
 En rosenkrans på flickans hjässa prålar,
 Och liljans färg en guldprydd kjortel målar,
 Som utav sadelns valv till hälften buren opp
 Förråder mången form av ägarinnans kropp.

25.

Ett rött scharlakanstyg sig tätt kring livet drar.
 Ett snö vitt linne blott omfladdrar runda armen
 Och på den himlaljuva barmen,
 Som böljar, ack! till hälften bar,
 Sin avundsvärda tron en [purpurblomma](#) har.
 Av morgonrodnans eld den veka kinden lågar,
 Väl tycks i ögat än ett töcken dröja kvar
 Men närma sig dess eld ej någon strafflöst vågar.

26.

Av hästen nu hon ledigt hoppar.
 Så svävar fjäriln ned från sina rosenknoppar.

Lik himlen själv hon rodnar och hon ler,
 Sitt runda knä mot jorden böjer,
 Till OLOF upp sitt blåa öga höjer
 Och säger med en ton, som rus åt själen ger:
 »Välkommen Prins! kan BLENDA våga
 Att öppna Er en famn där blygd och kärlek låga?»

27.

Som pilen blixtrande från stridens båge flyr,
 Från hästen OLOF far, av glädje huvudyr.
 Från marken kärligt opp den bedjande han rycker,
 Och första kyssen nu på hennes läppar trycker.
 »Nå!» ropar i hans famn den blyga flickan, »nå!
 Min Prins! för Guds skull icke så!
 Jag i mitt tält vill straxt Er föra.
 Där ser oss ingen blick, där hör oss intet öra.»

28.

Och i ett präktigt tält, som skimrar likt den snö,
 Vars dok en skyhög Alp bekläder,
 Vid sidan av sin hulda Mö
 Förtrollad Danaprinsen träder.
 En glänsande tapet på golvet utbredd är.
 Ett marmorbord man skådar där,
 Uppå vars mitt en silverkanna prålar
 Omgiven tätt med fat och fruktuppfyllda skålar.

29.

En säng man ser längst fram i tältet stå.
 Bredd är en rosig väv av siden däruppå.
 Med ejderfågeln's dun dess kuddar äro fyllda
 Och gaveln bred och stolparne förgyllda.
 Ljuvt börjar flickan nu: »Välkommen hem till mig!

Välkommen tappre Danahjälte!
 Lägg bort din hjälm, ditt fruktansvärda bälte
 Här krigas endast ömma krig.«

30.

Och Riddarn vapnen från sig lade
 Och knäppte värjgehänget av.
 »O BLENDA!« han med ömhet sade,
 »Se BLENDA, se i segraren din slav.
 Hur gärna vid din hulda sida
 Jag ville blott i skygd av nöjets fanor strida
 Och i en krans och herdestav
 Förbyta evigt hjälm och glav.«

31.

Nu till en bänk, den lena kuddar prydde
 Han glödande av kärlek skred,
 Sjönk ned och med en vink, som mycket nog betydde
 Bjöd flickan även sitta ned.
 Men BLENDA kransen tog från höga liljepannan
 Och krönte mildt därmed sin trogna Riddare.
 Ett gyllne dryckeshorn hon sedan bräddade
 Med porsöl ur den blanka silverkannan.

32.

»O Riddare!« hon sade, »drick!«
 Och honom vänligt hornet räckte.
 »Vår levnad är ett ögonblick –
 Det mörker ur vars djup sekundens makt oss väckte,
 Snart evigt slukar oss också.«
 »Ja«, ropte Prinsen, »fritt mig döden skörda må,
 Blott mina ögon, när de brista
 På dig ha skådat i det sista.«

33.

Och Tälarn själv blev rörd av dessa orden.
 En tår i dryckeshornet föll
 Men för sin rosenmun han nu dess guldbrädd höll
 Och ivrigare drack än Jorden,
 Av Solens glöd i Sirii dagar bränd,
 Ses dricka regnets skur från milda himlar sänd.
 Men från sig OLOF snart det tömda hornet kastar
 Och glättigt fram till BLENDAs hastar.

34.

Han fattar hennes mjuka hand.
 Med pannan rosenröd och ögonen i brand
 Han ömma längtansfulla blickar
 I änglabarmen nederskickar
 O ve! av skräck mitt hjärta slår!
 Ren handen följa vill i ögats druckna spår.
 För BLENDAs kyska liv Er sköld, Keruber! svängen.
 Han släpar henne ju till sängen.

35.

I hast ett gräsligt skri sig utanföre höjer
 Man skällsord hör och grymma Eders ljud,
 Och strax i BLENDAs tält ett bud,
 Vars ögon stirra vilt, vars blekhet fasa röjer,
 Helt andlöst rusar in och ropar: »Herre Gud!
 I uppror hären är och länge det ej dröjer
 Förn glädjens skådeban sig bytt i stridens fält
 Och blod bestänker dessa tält.

36.

Ett krig om dessa satans Kvinnor
 Bland våra troppar börjat är.

Blott unga flickor till värdinnor
 Begära alla i vår här.
 Kring hela trakten vildsint skakar
 Det grymma Raserit sitt avgrundstända bloss.
 Man dundrar och man svär, man skuffas och man slåss.
 Snart kampens stål i järnsmidd skalle brakrar.«

37.

Prins OLOF raglade av skräck betagen ut;
 Men Herr VON HASSELBERG lät ej så snart sig skrämma,
 Med påken och sin dunderstämma
 Han gjorde snart på [bardaleken](#) slut.
 Ett utslag fällde han, det ingen klandra torde:
 Var Ryttare en ogift Skönhet fick,
 Men härens andra del, som gick,
 Med resten sig förnöja borde.

38.

Och Prinsen glad i tältet återvände
 Ren Solens eldklot sjönk, ren aftonrodnan log,
 Och över himlens valv sitt stjärnflor natten drog.
 I skumma tältet nu sju lampor flickan tände.
 Att Riddaren förströ hon gyllne harpan tog
 Och sjöng och strängarne med liljefingrar slog.
 Av hövlighet är OLOF endast öra.
 Den sköna Sångerskan han vågar ej att störa.

39.

Om mången fager mö hon kvad
 Den Näcken än, på ljusa dagen,
 Bortrövat ur dess ljumma bad,
 Än med de milda [strömkarlsslagen](#)
 En mänskensafton lockat ned

I bäcken på vars rand hon tyst och tankfull skred.
 Hon sjöng om Vandrare, av älvors dans betagne,
 Och sjömän över bord av lömska havstroll dragne.

40.

Och kogerprydda Jägare
 Av *skogsfrun* kysste ömt i nattens dunkla timma,
 Och Ynglingar vid Månens hemska strimma
 Av *dvärgadotterns röst i berget lockade*.
 Allt detta BLENDA sjöng. Vår gode Riddare
 Sin arm väl understundom krökte
 Men fåfångt – allt hans oro blott förökte
 Han måtte dricka, höra, se.

41.

På nålar sitta han sig tyckte.
 Till slut hans tålmod förgick,
 Då i ett lyckligt ögonblick
 Guldharpan tystnade. Med iver nu han ryckte
 Helt tätt till sidan av sin brud
 Och kvävde med en kyss en ofödd visas ljud.
 Kring BLENDA ömt sin hjältearm han lade,
 Sköt harpan bort, tog flickans hand och sade:

42.

»Ljuv, himmelskt ljuv är väl den silverröst,
 Som från din rosenmun, o sköna BLENDA flyter,
 Men ljuvare din kyss – ej ruset vid ditt bröst
 Mot dryckeshornets rus jag byter.
 Se nöjets läger färdigt står.
 Kring jorden midnattstimman rår.
 Sällt med sin vinge hon de älskande betäcker.«
 Men BLENDA rusar opp och hastigt ljusen släcker.

43.

Och nu i sängen hon sig kastar
 Och dolken ur sin gördel drar,
 Som luftens örn, som nordanstormen snar,
 Straxt OLOF efter rovet hastar.
 Rys, Hjalte, rys för Kvinnans höjda arm!
 I en Tigrinna bytt är nu det spaka fåret
 Fly – men försent! hon fattar dig i håret
 Och stöter dolken i din barm.

44.

Med dova jämmerrop for Riddaren tillbaka,
 Han tumlade på golvet ned.
 »O! sköna!« ropte han och dödens marter led,
 »O BLENDA! skona dock din älskare, din *maka*!«
 Men Tärnan furielik ur sängen rusar opp
 Och störtar än en gång sitt mordjärn i hans kropp
 Och än en gång – (o Gud! jag fasar!)
 Och badar sig i blod och som ett vilddjur rasar.

45.

Beklagansvärde Prins! ditt glada liv då flytt;
 Den sköna Ynglingen sig i ett lik förbytt.
 Lik cedern fälld av stormens vreda ilar,
 Du blek och kall vid BLENDAS fötter vilar.
 Ditt hjärta brustit har och släckt ditt öga är,
 Som flammade så nyss av saliga begär.
 Ur livets vår mot gravens vinterländer
 Sin flykt din vreda skugga vänder.

46.

Vad batar dig väl nu att i försvunna dar
 Bland hovets Riddare Du som en stjärna blänkte

Och varje flickas älskling var –
 Att tusen kärleksbrev och kyssar man dig skänkte?
 Ack! intet vänligt ögonpar
 Nedstrålar i den natt som ren dig slukat har –
 Långt från det stolta Lund, från [Lejres](#) gyllne salar
 Du multnar oberömd i Smålands tysta dalar.

47.

Men se! med dolken lyft i blodbestänkta handen,
 Som döden blek och vild som avgrundsanden,
 Ren mörderskan ur tältet går.
 Från rubbad krans nedfladdra hennes hår.
 »ROLF! ROLF!« hon ropar genom natten –
 Straxt Månen bävande i svarta molnet flyr
 Och [dundrets](#) vagn på avstånd gnyr
 Och vredgad mumlar källans vatten.

48.

Hemskt över lägret nu dödsängeln vinge susar.
 Från tält till tält genskallar [BLENDAS](#) röst,
 Straxt ljungar dolkens udd mot tusen Danskars bröst
 Och över bäddarne det varma blodet [frusar](#).
 Knappt två minuter gått förbi
 Förn [OLOFS](#) hela här åt hämndens raseri
 Likt [hekatomber](#) slaktad blivit.

49.

Ack tusen mättade av kärlek och av rus
 Vid flickans sida nyss till maklig ro sig sträckte.
 Men ej av morgonsolens ljus,
 Ej av Vårdinnans kyss de blevo åter väckte.
 Ack! mången listig mö, när med förförisk mund
 Hon älskarns varma läppar mötte,

Sitt vassa järn i samma stund
Emellan dennes revben stötte.

50.

Vad yrsel väpnar Eder arm?
Kan tigerns ilska bo, o Kvinnor! i Er barm?
Jag ser Er, rovdjurslikt, Er över offren kasta.
Tills varje åder töms ej Era dolkar rasta.
Den grymma katten ej med råttan leker så,
Örninnan **spänner** ej i luftens höga blå
Så grymt en fångslad orm. Dovt väsande han kvider,
Och mellan hennes klor sig full av ångest vrider.

51.

Ej nog att karlen ren sin anda givit opp
Med vilda hugg I stympen än dess kropp.
Med kämpens sabel bort I kämpens huvud skären
Och det till segertecken bären.
Likt gaster vrålande ur tälten nu I gån,
På blixtomfladdrad hed en spöklig ringdans knyten,
Och genom stormarne Er jubelsång I ryten
Besvarade av bergen långtifrån.

52.

Men skygg och darrande och vild,
Med rivna hår, en blodig fasans bild
Allena BLENDA gick i skogens dunkla trakter.
Ett helvete i hennes hjärta brann.
I älvens våg, som vid dess fötter rann
Hon dolken kastade, och ropte: »Avgrundsmakter!
Tan detta grymma lån igen.
Han druckit blod, han fyllt bestämmelsen!

53.

Vad ödet gruvligt är! Blott skräck och kval och mord
 Av nattens slöja täckt det föder åt vår jord.
 I oskuldens egen hand det brottets verktyg trycker.
 Förgäves neka vi dess lag att fylla opp.
 Mer stark än älvens fart, än nordanstormens lopp,
 En okänd makt oss bort på sina virvlar rycker.
 Allsvåldige! vi utse mig?
 Jag var så lycklig förr, jag kände inga krig.

54.

Ve! denna hand, som nyss på harpans veka strängar
 Så menlöst fladdrat har, då skulle döden ge,
 Ve! denna blick som **roligt** vilade
 På fjärlars lek i blomsterrika ängar,
 En mördads blod då tårlös skulle se!
 Vad har av ADOLFS Brud, vad har av BLENDA blivit?
 Må högljutt Satans här ur sina klyftor le?
 En midnattsvålnad blott – Gud henne övergivit.

55.

Farväl I unga hopp! I glädjens rosendrömmar!
 O gyllne kärlek själv, farväl!
 Tigrinnans hjärta aldrig ömmar,
 Ej lyfter fantasin, på sina **eterströmmar**,
 Mot salighetens värld en mordbetungad själ.
 O ADOLF! även dig ett tungt farväl jag bjuder.
 I ögat sista tåren sjuder
 Och sista sucken hemskt sig från mitt hjärta stjäla.

56.

Ej mera lutad mot ditt bröst
 På gräs jag vila skall i aftonvindens lekar

Och skåda nattens bloss, vid glada vaktlars röst,
 Framblänka över skogens ekar.
 Ej skall jag göra vid din hand
 Min pilgrimsfärd igenom livets land
 Rys! – Tigerns blod i BLENDAS hjärta svallar.
 Rys! – sucka ej dess namn – en mörderska du kallar.

57.

Vigvattnets himlaregn ej tvättar,
 De röda fläckar bort, som evigt bränna här,
 Och ingen mässas ljud den tunga börda lättar
 Varunder själen dignad är.
 Vad! lyssnar Gud ej mer till ångrens varma böner?
 Bo milda helgon ej i himmelrike mer?
 Jo! – stiger salig tröst från stjärnorne ej ner?
 Är det ej nådens fläkt jag röner?

58.

Från varje njutning skild, från varje livets fröjd,
 Till korsets fot i tårar böjd,
 Jag vill förgråta livets dagar,
 En turturduva lik, som djupt i öknen klagat.
 Ja! i ett klosterns skumma vrår,
 Dit intet sorl av världen når,
 Där själen endast ser det eviga, det ena,
 Där vill jag mig från blodet rena.«

59.

Till lägret än en gång hon sorgsen återvänder.
 Men ALLE ren på Livlands stränder,
 Sin flottas hundra ankar fällt,
 Och stranden skimrade av lätta krigartält.
 De bistra Letterna ej långt från honom lågo

Och vässte sina järn. – Med goda ögon just
De bägge härarne ej på varannan sågo.
Minutligt växte kampens lust.

60.

Då kom det olycksbud, som **Läsaren** redan känner:
»Herr OLOF med en väldig här
Nyss över gränsorna av Småland **fallen är**,
Och intar slott och hyddor bränner.«
Befallning Kungen ger, att genast vända om.
Man går ombord, de vita segeln hissas. – –
Hur ledsen ADOLF blev, när han tillbaka kom,
Och ej sin BLENDA fann, kan utan möda gissas.

Kommentarer och ordförklaringar

Principerna för textetableringen och för kommentarernas utformning återfinns i inledningen till kommentarerna i del I, s. 303–319. Där finns också en förteckning över de källor som använts vid etableringen. Titel- och förstaradsregister återfinns sist i del V.

Förkortningar

Hammarsköld I = Erik Johan Stagnelius, *Samlade skrifter*, del I, utg.

Lorenzo Hammarsköld (Stockholm 1824)

Hammarsköld II = Erik Johan Stagnelius, *Samlade skrifter*, del II, utg.

Lorenzo Hammarsköld (Stockholm 1825)

Hammarsköld III = Erik Johan Stagnelius, *Samlade skrifter*, del III, utg. Lorenzo Hammarsköld (Stockholm 1826)

Kalmar = Kalmar stadsbibliotek (Stifts- och gymnasiebiblioteket), Erik Johan Stagnelius, *Handskrifter* (kapsel Stagnelius)

Gunlög

Datering: 1814. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 587–648. Många av handskrifterna till *Gunlög* är fragmentariska, även om stora delar föreligger i renskrivet skick. Att i detalj redogöra för textkonstitutionen är här inte möjligt; i stora delar är den ett lappverk. Etableringen utgår från de stagnelianska varianter som verkar vara de senaste. Viktigare anmärkningar till etableringen återfinns bland kommentarerna. Titeln är Stagnelius’.

Berättelsen som ligger till grund för *Gunlög* handlar om hur guden Oden stal skaldemjödets av jätten Suttung och dennes dotter Gunlög, som i sin tur hade erövrat det från dvärgarna. Den som drack av skaldemjödets fick skaldegåvan, som på detta sätt blev asarnas egendom. Stagnelius’ version av myten återgår delvis på Olof von Dalin (1708–1763), *Svea Rikes Historia*, del I (1747), s. 160.

- 3 *Dagens härold*: Gryningen.

Nattens Gud: Månen.

Kunser: I andra versioner av berättelsen kallas mannen Kvaser; det var enligt myten av dennes blod som skaldemjödets framställdes.

Nornors tropp: Nornorna var ödesgudinnor i nordisk mytologi.

veka: ’mjuka’.

sirat: ’prytt’.

dröjda: ’utdragna’, ’långa’.

- 4 *Tanaflodens*: Tanais är det antika namnet för den ryska floden

Don; därav *Tanafloden*, *Tana*, *Tanaquisel*.

I bygdens ringar: ’I kretsen av dem som bodde i bygden’.

Skytens: Skyter kallades under antiken folkgrupper norr om

Svarta havet; de identifieras av bl. a. Dalin med göterna.

Dagens ljusa stjärna: Solen.

Skirner: I nordisk mytologi guden Frejs tjänare och enligt Dalin en skogsgud.

opp ur dvalan spritta: ’väcka upp ur dvalan’.

sjöng han Bores Son: ’sjöng han om Oden’; Bore (Bure) var asarnas stamfader i nordisk mytologi och i Dalins version far till Oden, Vile och Ve.

Valballs borgar: Valhall var Odens boning och den plats dit krigare kom efter döden.

- Frigga*: Frigg var Odens maka i nordisk mytologi.
- 5 *Demantebindeln*: 'diamantdiademet'.
silvertiljor: 'golvbrädor av silver'.
ffjätet: 'steget'.
Balders rike: Balder var den milde guden i nordisk mytologi och ofta betraktad som en Kristusgestalt. Dalin förknippar Balder med en lycklig oskuldstig innan ondskan kom till världen, och denna anknyts i Stagnelius' framställning till antika författares föreställningar om mänsklighetens guldålder, *gylne tidens dar*.
dess [levnad]: 'hennes'.
evig jul: här 'evig fest', 'evig lycka'.
Lokes brott / Och Höders blindhet: Balder dödades enligt myten genom att guden Loke lurade hans blinde bror Höder att skjuta mot honom med en pil av mistel.
mannarön: 'mannaminne'.
himmelsk skön: Så handskriften; Stagnelius använder ofta oböjda adjektiv adverbliellt.
Ashems dalar: De dalar som omger gudarnas boningar i Asgård.
Asagård: Asgård, gudarnas (asarnas) boning i nordisk mytologi.
Oden: Den främste asaguden i nordisk mytologi, dessutom krigets och skaldekonstens gud.
- 6 *fradgande*: 'skummande'.
sköldeborgen: Gruppen av tätt uppställda krigare som med sina sköldar bildar ett skydd mot angripare.
bardalekar: 'strider', 'kämpalekar'.
geväret: allm. 'vapnet'.
fäste: 'himlavalv'.
myste: 'smålog'.
gudalöjet: 'gudaleendet'.
- 7 *Yngves ätt*: Ynglingaätten, en mytisk ätt av svenska kungar som skall ha haft guden Yngve Frej och ytterst Oden själv som sin stamfar.
en oförgänglig tron, / Ett evigt Tempel: Ynglingarnas tron låg i Gamla Uppsala.
Som luftens skaror etc.: Denna och de följande femton raderna på separat blad. Infogningstecken saknas och det är svårt att på ett funktionellt sätt integrera stycket i framställningen.

- Innehållsligt hör det dock hemma i berättelsen om Odens utvandring och det har därför placerats här, men inom klamrar.
- luftens skaror*: Fåglarna.
- panter*: 'kärlekspanter', 'barn'.
- Han [går]*: Här avses Oden.
- Drottare*: 'kungar', 'furstar'.
- Gardarrike*: Gårdarrike, benämning för Ryssland.
- Bärnstenskusten*: Östersjökusten; Östersjön var berömd för sin tillgång på bärnsten.
- Lögarn*: 'Lögaren'; avser Mälaren.
- en stad och slott*: Uppsala.
- 8 *skiftas*: 'delas upp'.
- Manbems bygder*: Sverige.
- midnattsbarn*: 'vålnad'.
- röjda tegar*: 'uppodlade åkrar'.
- 9 *Suttung*: Jätte i nordisk mytologi.
- Jotaland*: Det land i Norden, regerat av jätten Suttung, som fanns innan Oden invandrade.
- Vitaborg*: Jätten Suttungs boning.
- Bältens våg*: Östersjön.
- Holmgårds*: Novgorods.
- snäckor*: 'skepp'.
- länt*: 'anlänt'.
- Svitbiods*: Svealands.
- huvudborgen*: 'huvudstaden'.
- härnad*: 'strid'.
- Jothems*: Avser Jotalandet; se ovan.
- 10 *Bottens*: Bottniska vikens.
- hamnar*: 'spöken', 'vålnader'.
- omsväven*: Så handskriften; för rimmets skull hade förväntats *omsväva*.
- hämmens*: 'hämnas'.
- oskära*: 'vanhelgar'.
- Thules*: Nordens; Thule kallades i antiken avlägsna områden norrut.
- bofast*: 'gjort bofast'.
- sträcka [...] i gruset*: 'slå', 'fälla till marken'.
- 11 *skickar*: 'rustar'.

- Burens*: 'jungfruburens'; avser den ogifta kvinnans rum.
glaven: 'svärd'.
draga: 'bära'.
bida: 'invänta'.
Björkö: Syftar på svearnas handelsstad Birka, ofta identifierad med Björkö i Mälaren.
- 12 *rostat*: 'rostigt'.
gnydde: 'slamrade', 'rasslade'.
glanskas: 'blankpoleras'.
morgonsolens födda: 'av morgonsolen alstrat'.
Förr: 'innan'.
ässjors eld och rörda bälgars dunder: Ässja kallas den öppna eldstaden i en smedja; eldens temperatur höjs med hjälp av blåsbälgar.
- 13 *mälte [...] an*: 'anmälde'.
Rbenpokalen: 'vinbägaren (med rhenskt vin)'.
mognar: 'bringar att mogna'.
- 14 *Asiapurpurns fällar*: Asagudarnas purpurfärgade fällar; förleden *Asia*- används om asagudar (vilka ansågs komma från Asien).
Brage: Vid sidan av Oden skaldekonstens gud i nordisk mytologi.
stolta Diars belga tolvmanskara: I nordisk mytologi var diarna de tolv offerpräster, dvs. asarna, i Asgård.
- 15 *Vanbems*: Vanhem var vanernas rike, enligt myten beläget i trakten av Tanafleden. Vanerna var en grupp gudar vid sidan av asarna; i vissa texter omtalas ett krig mellan dessa båda grupper.
fasad: 'fruktad'.
Där [Tanaquisels]: Handskriften har *Då*.
eterns lampor: Stjärnorna.
västanväder: 'västanvindar'.
- 16 *ätten*: 'pannor'.
löjet: 'glädjen', 'leendet'.
Glissjöns: Östersjöns.
himlaburna: 'himlaborna', 'i himlen födda'.
- 17 *usles*: 'olyckliges'.
långa Jular: Allmänt om goda och lyckliga dagar.
lögar: 'sköljer'.

- Han stige bidad ner*: 'må han väntad (emotsedd) stiga ner'.
- 18 *Jular*: 'firar jul', 'lever i välmåga'.
Asarne [beskydda]: Handskriften har *Asarnes*.
båtar: 'hjälp'.
- Mimers huvud*: Jätten Mimer bevakade enligt myten vishetens brunn; av Mimers avhuggna huvud skall Oden enligt vissa traditioner ha fått sin kunskap.
- frätta*: 'rostiga'.
- 19 *ävlades*: 'strävade efter'.
överdådets: 'förhåvelsens'.
Dagens Tärna: Solen.
lät: 'låt'.
- 20 *skylidskapsbandet*: 'släktskapsbandet'.
Allfar: Oden.
- 21 *Ginnungsgapet* etc.: Det tomma svalg, kaos, som i nordisk mytologi fanns före världens skapelse. Detta låg mellan köldens rike Nifelheim och hettans rike Muspelheim. Hur mötet mellan hettan och kylan ger upphov till urjätten Ymers kropp beskrivs i de omgivande raderna.
Nastrand: Den strand i dödsriket Hel där missgärningsmän hamnade efter döden.
Bores söner: Bore (Bure) var asarnas stamfader i nordisk mytologi och i Dalins version far till Oden, Vile och Ve.
Tursars: Jättarnas.
tvenne askar: De första människorna, Ask och Embla, skapades i nordisk mytologi av två trästockar.
Gimle: Det lyckliga rike där de rättfärdiga får bo efter världens undergång i Ragnarök.
- 22 *julande*: 'firande jul', också mer allmänt om lyckligt firande.
sensta: 'sista', 'yttersta'.
KARL: Stagnelius identifierar här Oden med tronföljaren Karl Johan. Liknande anspelningar finns också på andra håll i dikten, t. ex. i Odens fredsförslag.
gisseln: 'piskan'.
- 23 *ras*: 'stojande lek'.
löjen: 'skratt'.
han gjorde sina länder: 'må han spänna på sig vapenbältet'.
kopplet: 'kopplet av hundar', 'hundflocken'.

- båden*: 'meddela'.
- 24 *Förströdda*: 'spridda'.
Sångens gråa Son: Kunser.
Idunas make: Skaldekunstens gud Brage, vars maka Idun var ungdomens gudinna.
gångarena: 'hästarna'.
konstigt: 'konstfullt'.
harpolekarn: 'harpospelaren', dvs. Kunser.
- 25 *lora*: 'flammar (fladdrar) upp'.
födda vingar: Vingar som fötts, dvs. plötsligt vuxit ut, på honom.
näpste: 'kvästa', 'hindrade'.
rosenångor: 'rosendoft'.
gälla: 'ljudliga', 'kraftfullt klingande'.
aftonstjärnan: Planeten Venus.
polen: 'himlen'.
Nordens stjärna: Nordstjärnan.
Valkyriorna: Stridsjungfrur i nordisk mytologi; de betjänade också de fallna krigarna vid festerna i Valhall.
- 26 *stridens offer*: Krigarna i Valhall.
Mörnarnas: 'kvinnornas', dvs. valkyriornas.
förlåter: 'lämnar'.
nattens Konung: Månen.
morgonstjärnans: Planeten Venus'.
ljusets Drottning: Solen.
blödig: 'känslig', 'mjuk'.
- 27 *förrinna*: Ordet upprepas i rimställning. Ev. är det första fel-skrivning för *försvinna*.
Ur nattens djup och Oceanens sköt: Den första sångens inledande beskrivning av Kunser återkommer här.
- 28 *som Dig, gången, sakna*: 'som saknar dig när du har gått'.
- 29 *Alvar*: 'alfer', 'skogsandar'; svartalferna ansågs bo under jorden.
ambraskålar: 'väldoftande (blom)kalkar'.
glödda: 'glödande', 'heta'.
guldets hunger: 'hunger efter guld'.
blodets törst: 'törst efter blod'.
forna bröder mordets stål de smidde: 'åt forna bröder smidde de (dvs. dvärgarna) mordets stål'.

Men största delen långsamt undanröjdes: Denna och följande tiorader är en senare ändring; den ursprungliga, ej strukna, lydelsen är:

Som trygge bodde ner i bergens grunder,
Men höjd till molnen, bistra Asa-Tor!
Till deras gömslen ock Du sträckt ditt dunder!

Asa-Tor: Åskguden i nordisk mytologi.

Dess [armar]: 'hans'.

nattfull: 'mörk (som natten)'.

- 30 *Loges altar:* Eldstaden, ässjan; Loge var eldens härskare i nordisk mytologi.

Hos dem en rustning Suttung nu beställt: Denna och följande sju rader är en senare ändring; den ursprungliga, ej strukna, lydelsen är:

En präktig rustning lik den Oden bär
Åt Jothems Kung nu brödren skola smida
Och gryning knappt i övre luften är
Då opp i smedjan från sin bädd de skrida.

springa: 'sprängas', 'krossas'.

tvillingparet: Dvärgarna Fjale och Giale (Fialar och Galar), ett smideskunnigt tvillingpar.

torra svampar: Fnöske.

Är lika marmor: Marmorn ansågs kall och avvisande.

- 31 *konstigt stukna:* 'konstfullt broderade'.

brodren: Handskriften har *brödren*.

giller: 'fångstsnaror'.

- 32 *klämda:* 'beklämda', 'betryckta'.

bläddror: 'bubblor'.

eterns: 'himlens', 'himlavalvets'.

släckta lampan: Symboliserar det utslocknade livet.

skick: 'ordning', 'beskaffenhet'.

ångor: 'dofter'.

- 33 *lyckta:* 'stängda'.

lopp: 'löpte', 'for'.

vädervirvel: 'virvelvind'.

bådat: 'kallat', 'sammankallat'.

rotar: 'avdelningar', 'trupper'.

pampar: 'värjor'.

vädret: 'vinden'.

- 34 *I en blodröd char*: Denna halvrad och följande femton rader är en senare ändring; den ursprungliga, ej strukna, lydelsen är:

I en blodröd char

Av hornbeprydda renars anspann dragen
 På upphöjt säte tronar Jothems Tsar,
 För härens åsyn kungligt ställd i dagen.
 Som kupans söner svärma kring sin Drott
 Så raska svenner Suttungs vagn omsvärma
 Om stort av Skalden liknas får vid smått,
 Och allas hjärtan eldar samma värma,
 Att i hans åsyn segra eller ock
 På kampens bana ärofullt förblöda.
 Med klubbor väpnad sist en tallös flock,
 Som mörka skyar på de rosenröda,
 I svarta pälsar följa däruppå
 Och tusen älgar draga munförrådet.
 Så Jothems söner ut till härnad gå
 Och blint mot Gudar yrar överdådet.

char: 'vagn'.

munförrådet: 'förrådet av mat'.

trevna: 'flitiga'.

kostligt: 'dyrbart', 'utmärkt'.

stockeld: Eld av grov ved (stockar).

- 35 *framhavd*: 'framledd', 'kallad fram'.

livsmed: Personlig smed.

damma över ända: 'slå omkull'.

skällande: 'skrikande', 'klagande'.

- 36 *Heklas*: Hekla är en vulkan på Island.

fortryckt: 'dragen'.

gylne tiden: 'guldåldern', den lyckliga urtid då alla ansågs ha levat i fred och välmåga.

- 37 *Ett fackelkransat, praktfullt rum hans blick*: Denna och följande tre och en halv rader är en senare ändring; den ursprungliga, ej strukna, lydelsen är:

Ett praktfullt rum, av facklor ljust hans syn
 De förmak likt som öppna sig och blänka
 Av Guld och rosor, bort vid Österns bryn,
 Då Solen uppstår från sin bädd att skänka
 Åt världen ljuset.

Och gudomretad till sin mund den förde: Senare ändring; den ursprungliga, ej strukna, lydelsen är *Och till sin mund mekaniskt honom förde*.

gudomretad: 'påverkad av en gud'.

kor: 'kör'.

- 38 *Till symfoni dess känslor sammanrunno*: Senare ändring; den ursprungliga, ej strukna, lydelsen är *För Andens blickar dimmor-na försvunno*.

39 *stjärnors Drott*: Måne.

40 *För*: 'På grund av'.

kände: 'kände igen'.

stormod: 'stolthet', 'högsinhet'.

ägnar: 'anstår'.

41 *Fyrisvallar*: Slätten omkring Fyrisån vid Uppsala.

kvalde: 'plågade'.

42 *tiaren*: 'prästmössan'.

bärnstenslägande: 'skimrande', 'blänkande'.

43 *den blåa flod*: Fyrisån.

kåtor: 'tält', 'hyddor'.

[Femte Sängen]: Någon rubrik av denna lydelse finns inte i handskriften; slutet är ofärdigt och etableringen bygger på rekonstruktioner.

förlåta: 'lämna ifrån sig'.

inga runor båta: 'hjälpel inga trollkonster'.

44 *Fröja*: Kärlekens och fruktbarhetens gudinna i nordisk mytologi.

gullröd pol: 'röd (afton)himmel'.

kväljer: 'plågar'.

För Gerdas famntag om den stolta Frej: 'Om den stolta Frej för Gerdas famntags skull'; jättedottern Gerda blev guden Frejs maka i nordisk mytologi, och för att vinna henne skänkte Frej jättarna sitt svärd.

- Skaldas helga tavlor*: Skuld var i nordisk mytologi en av ödesgudinnorna (nornorna); Skulds ansvar var framtiden.
- 45 *Lofne*: Lofn var en av fruktbarhetsgudinnan Frejas tärnor, förknippad med mildhet och skönhet.
retfullt skick: 'behagfull gestalt'.
gullvävd: 'vävd (flätad) med guldtrådar'.
jäste: 'svällde'.
rustad ut: 'utrustad'.
karm: 'vagn'.
tistel: Tistelstång, den stång som spänns mellan dragdjuren.
jungfruzoner: 'kyskhetsbälten'.
- 46 *slöt*: 'avslutade', 'tystnade'.
försaka: 'avstå'.
- 47 *Surturs bärar*: I nordisk mytologi var Surt en mäktig jätte och eldens furste i underjorden.
Av hoppets strimma lyste Odens blick: Denna och följande sju rader är ett senare inskott som sannolikt bör placeras här.
- 48 *Mer rusig Guden ej i forna dar*: Denna och följande sju rader är en senare ändring; den ursprungliga, ej strukna, lydelsen är:
- Vem dödlig Tärna kunde emotstå
 Rimsångens Fader? Intet Gunlög nekar
 Med ökad styrka hjärtats åskor gå
 Och bädden skälver under nattens lekar.
- jungfrubältet*: 'kyskhetsbältet'.
- 49 *pinsam*: 'plågsam'.
ambramoln: 'väldoftande rök'.
vallmospira: Av vallmo framställs opium, använt som sömnmedel.
- 50 *Krigets segersälle Gud*: Oden, i örnen gestalt.
nävet: 'näbben'.
[Dem Gudar] korar: Man hade väntat sig *kora*.
- 51 *Om rim de skråla eller metrisk vers*: Anspelar på en aktuell debatt i Stagnelius' samtid; debatten gällde huruvida man borde översätta antikens diktare i rimmade parafraaser eller i originalets versmått (meter).
sina vapen sträckte: 'lade ned sina vapen'.
Mellan berg och dal: Som följd av en påbörjad omarbetning saknas första halvraden.

tillgift: 'förlåtelse'.

skänka: Ordet saknas i handskriften.

- 52 *Hermod*: Odens och Friggs son.

Thessalien har en trakt

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 583–586. Handskriften saknar titel.

Dikten utgör en fri översättning ur den romerske diktaren Ovidius' (43 f. Kr. – 17/18 e. Kr.) *Metamorfoser*. Avsnittet handlar om hur kungadottern Io, älskad av Jupiter, förvandlas till en kviga för att räddas undan Jupiters svartsjuka maka Juno.

- 55 *Thessalien*: Landskap i mellersta Grekland.

Tempe: Dal i norra Thessalien.

Peneus: Flod (och även flodgud) i Thessalien.

Pindens kullar: Pindos, bergsmassiv i nordvästra Grekland.

bespränger: 'bestänker'.

Guden: Flodguden Peneus.

kor: 'skara'.

Pilkrönta: 'Pilträdsbevuxna'.

Sparchios [...] Aeos: Floder i Thessalien, var och en med sin flodgud.

Inak: Flod (och även flodgud) i Thessalien (även i Argolis och andra landskap); mytens Inak var kung i Argos och far till Io.

Io: Kungadotter i Argos, dotter till kung Inak (handskriften har *Inak*, inte *Io*).

Jofurs: Avser Jupiter, den högste guden i klassisk mytologi.

en [ljuvlig skugga]: Handskriften har *ej*.

- 56 *Olympens sal*: Gudarnas boning.

Lerna: Stad söder om Argos.

Lyrcei: Lyrceus var ett berg i regionen Argolis.

Juno: Gudinna; Jupiters maka.

Dess [oro]: 'hennes'.

molnens härskarinna: Juno.

vädrets: 'vindens'.

Zeus: Jupiter, Junos make.

Bytt i: 'Förvandlad till'.

- 57 [*Av*] *Jorden*: Handskriften har *Jordens*.

buren: 'boren', 'född'.

Saturnia: Juno, dotter till guden Saturnus.

Kort: 'Kort sagt'.

Argus: Hundraögd jätte i klassisk mytologi.

Morfeus: Drömmens gud.

dagens Gud: Solen.

etern: 'himlen'.

58 *känd*: 'igenkänd'.

Najader: 'vattennymfer'.

Ung var Maria och skön

Datering: 1821–1823. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 651–655. Texten är bitvis svårläst med många mindre skrivfel, utelämnad interpunktion, partiell textförlust etc. Uppenbara fel rättas här stillatigande; smärre textförluster och saknade ord suppleras. Titel saknas. Dikten, vars ämne verkar vara den unga flickans inträde i klosterlivet, är oavslutad.

61 *Volkovs / Fågelmsovövade sjö*: Floden Volchov rinner i nordvästra Ryssland.

dess [själ]: 'hennes'.

Capellas: Capella är en ljusstark stjärna i stjärnbilden Kusken.

Kärlekens stjärna: Planeten Venus.

bärmande: 'speglande'.

Olympen: 'himlen'.

larven: '(ansikts)masken', 'förklädnaden'.

62 *azurerne*: 'himlarna'.

Stundligt: 'ständig'.

sympatiskt: 'samstämmigt', 'endräktigt'.

Vädurn: Vid vårdagjämningen anses solen stå i Vädurens tecken.

den Kaspiska sjön av Volga: Volga, Europas längsta flod, mynnar ut i Kaspiska havet.

av det nordliga Dvina föst till polariska havet: Norra Dvina mynnar ut i Vita havet, en del av Polarhavet.

Neva: Flod med utlopp i S:t Petersburg.

Petters olympiska borg: S:t Petersburg; *borg* saknas i handskriften.

Bältens: Östersjöns.

Varegers: Varjager kallades ickeslaviska folk, främst skandinaver, av slaverna; deras skär är således den svenska skärgården.

- 63 *giljade*: 'uppvaktade', 'lockade till älskog'.
bågens: Avser en broderbåge, i vilken tyg spänns vid broderi.
[i ditt] bröst: Ordet saknas i handskriften.
fortfar du ännu?: 'framhärda du?', 'står du ännu fast vid detta?'.
serafiska: 'änglalika'.
vi [frågar]: 'varför'.
Novgorods tusenåriga Stad: Staden Novgorod ligger vid floden Volchov i nordvästra Ryssland.
frejdad: 'berömd'.
- 64 *eterns*: 'himlens'.
korer: 'körer'.
[i hans kärlek sitt] liv: Ordet saknas i handskriften.
Gack: 'Gå'.
mig följa till klostrets: En ändring i riktning mot denna lydelse är påbörjad i handskriften.
Ambradoftande: 'völdoftande'.
Brahminens Änka på bålet: Anspelar på den indiska traditionen att en änka lät sig brännas på den avlidne makens likbål; en brahmin är en hinduisk präst.
- 65 *Glödga*. 'eldad'.
kor: 'skara'.
Fasade: 'fruktade'.

Blenda

Datering: odaterbar. Etablerad från Hammarsköld I, s. 93–166; trycket är dock slarvigt med många smärre fel som här har rättats. Titeln är inte med säkerhet Stagnelius'.

Skaldedikten *Blenda* bygger på en småländsk berättelse enligt vilken Blenda, dotter till kung Alle, låter döda en dansk här, anfordrad av den danske prins Olof, förälskad i Blenda. Sagan fanns på Stagnelius' tid spridd dels i skillingtryck, dels i historiska och geografiska redogörelser över Småland. Dessutom fanns den i muntlig tradering.

- 69 *vaktehs*: Vakteln är en hönsfågel med ett karakteristiskt läte som särskilt hörs kvällstid.

- Fylkeskung*: Fylkeskung (fylkesdrott) var en kung över ett mindre område, 'småkung'.
- Göter*: Invånare i Götaland.
- blygoms*: 'låt oss skämmas'.
- Västanväder*: 'västanvindar'.
- Äges blanka sjö*: Havet; Äge (Ägir) var havets gud i nordisk mytologi.
- 70 *Näcken*: Vattnet, som färgas rött av blodet.
- snäcken*: 'skeppet'.
- lopp*: 'löpte'.
- dess [troгна]*: 'hans'.
- [dryckeshornet] sjöd*: 'svallade', 'bubblade'. Trycket har *ljöd*.
- Frejas belgedom*: Sängen, kärleksnästet; Freja var kärlekens och fruktbarhetens gudinna i nordisk mytologi.
- onäpst*: 'ostraffad'.
- vita Krist*: Så kallades Jesus i Norden under fornnordisk och tidigkristen tid.
- 71 *Gauthiods*: Götarikets.
- löjen*: 'leenden', 'glädje'.
- Odens*: Oden var den främste asaguden i nordisk mytologi, dessutom krigets och skaldekonstens gud.
- Valhall*: Valhall var Odens boning och den plats dit krigare ansågs komma efter döden.
- Väl*: 'Visst', 'Visserligen'.
- Livlands*: Livland omfattade delar av nuv. Estland och Lettland.
- 72 *Ebo*: 'Var och en'.
- Drottens*: 'härskares'.
- kor*: 'skara'.
- lykta*: 'avsluta'.
- safirbana*: Solens bana över den blå himlen.
- ässjors*: En ässja är en öppen eldstad i en smedja.
- Werlands smedja*: Werland är ett i sagan traderat namn på en skicklig smed.
- 73 *dess [blick]*: 'hennes'.
- För lian*: 'i stället för lien'; anspelar på Jes. 2:4 och Mik. 4:3, där det framtida fredsriket beskrivs som den tid då svärd skall smidas om till plogbillar och spjut till liar.
- härnadståg*: 'krigståg'.

- dater*: 'dåd', 'bedrifter'.
frågande: 'skummande'.
fäfsing: 'sysslös'.
silverfråga: 'skum'.
- 75 *lagerland*: Land bevuxet av lagerträd.
förspört: 'erfarit'.
Abbot: Föreståndare för ett munkkloster.
Pater Noster: (lat.) 'Fader vår'.
spänn [...] bälte: 'kämpa', 'strid'.
- 77 *i Galiléens dalar*: Anspelar på Marie bebådelse, då ängeln Gabriel säger Maria att hon skall föda Guds son; se Luk. 1: 26–38.
oljeträden: 'olivträden'.
Öders maka: Freja, kärlekens och fruktbarhetens gudinna i nordisk mytologi.
lönnlig: 'dold'.
Beskärmad: 'skyddad', 'skuggad'.
- 78 *EIGILS*: Eigil är här en dansk kung, förfader till Alle.
- 79 *Nordmön*: 'den nordiska flickan'.
jungfruburar: En jungfrubur är den ogifta kvinnans rum.
liknöjt: 'likgiltigt'.
- 80 *RAGNAR LODBROK*: Huvudperson i fornaldarsagan *Ragnar Lodbroks saga*, där han bl.a. erövrar hustrun Tora, dotter till hjälten Herröd.
THORBORG: Nordisk sagodrottning, om vilken berättades att hon klädd i manskläder ville regera på egen hand, utan att gifta sig. Kung Rolf lyckades dock till slut erövra henne med vapenmakt.
usling: 'stackare'.
veka: 'mjuka'.
- 81 *båtar*: 'hjälp'.
aftonpolen: 'aftonhimlen'.
- 82 *småsven*: 'yngling', 'tjänare'.
Odalman: Självägande bonde.
SVEN GRATE: Dansk kung 1146–1157 som skall ha anfallit Sverige men blivit tillbakadragen av smålänningarna.
Konung SVERKERS hov: Sverker den äldre (död ca 1156) var kung av Östergötland och Sveariket från ca 1130; han var anfader till Sverkerska ätten.

- 83 *marsöl*: Starkt öl, bryggt i mars.
Valkyrian lik på Gudafesten: Valkyriorna var stridsjungfrur i nordisk mytologi; de betjänade också de fallna krigarna vid festerna i Valhall.
Utsirad: 'prydd'.
- 84 *skär*: 'ren'.
bäkte: 'spänne'.
- 85 *granna [ord]*: Trycket har *grymma*.
flödde: 'flödade'.
vallmostängeln: Av vallmo framställs opium, använt som sömnmedel.
- 86 *Solens rosenröda Tärna*: Gryningen.
båda: 'bebåda'.
Dagens Brud: Solen.
demanter: 'diamanter'.
- 87 *dignad*: 'fallen', 'bruten'.
ambraångor: 'väldofter'.
- 88 *[luften stilla] är*: Trycket har *än*.
för [...] fort: 'fortsatte'.
barbarisk skogig: Så trycket; Stagnelius använder ofta oböjda adjektiv adverbliellt.
- 89 *SVENOS*: 'Svens' (latiniserad form), dvs. Sven Grates.
fägrings rätt: Trycket har *fägringsrätt*.
övligt: 'brukligt'.
Chevalier: 'kavaljer'.
Medgivom: 'Låt oss medgiva'.
- 90 *Lund*: Lund var under medeltiden Danmarks viktigaste stad, där också Nordens ärkebiskop hade sitt säte.
När tredje [...] blomstergrund: I originaltrycket både föregås och följs detta uttryck av punkt, vilket gör det oklart om det bör föras till den föregående eller den efterföljande satsen. Här har den första punkten ändrats till kommatecken, vilket gör att det förs till den föregående.
kväde: 'kvad'.
Där Asarne i bus förbytt sitt vandringstjäll: Asaguden Oden ansågs ha invandrat och grundlagt tronen i Uppsala.
SIGGE: Oden skall under namnet Sigge Fridulfsson ha invandrat från Asien och slagit ned bopålarne vid Uppsala.

- Lögarns*: Mälarens.
- 91 *gräsa*: 'betar'.
överdåd: 'förhävelse'.
täljas: 'räknas'.
- 92 *Svitbiod*: Sverige.
Nordens Överdrott: 'härskare över hela Norden'; trycket har
tappra Överdrott.
ordres: Pluralform av *order*.
Jutlands: Jyllands, även om Danmark.
lät: 'låt'.
spörja: 'erfara', 'få veta'.
- 93 *Tapeter*: Konstfulla vävnader eller gobelänger.
stack: 'broderade'.
moras: Oländig vildmark.
vingbeklädda järn: Pilar.
- 94 *raseri*: här 'vanvett', 'passion'.
- 95 *förmente*: 'förmenade', 'förvägrade'.
Djup [tystnad]: Trycket har *Djupt*.
- 96 *Hemsk stirrande*: Så trycket; Stagnelius använder ofta oböjda
adjektiv adverbliellt.
- 97 *bestien*: 'besten'.
- 99 *etern*: 'himlen'.
bugsvalar: 'tröstar'.
- 100 *Frejas altar*: Bröllopsaltaret.
menlös: 'oskyldig', 'oskuldssfull'.
föga feltes: 'det var inte långt ifrån'.
[At] fiskarne: Trycket har *fiskaren*.
- 101 *valplats*: 'stridsplats'.
röka: 'ryka', 'ånga'.
Folkvangs gyllne sal: Gudinnan Frejas boning i Asgård.
Oder: Enligt myten blev Freja övergiven av sin make Od
(Oder), och fällde därför gyllene tårar.
tidning: 'underrättelse', 'besked'.
- 103 *Mundilfares Son*: Månen; Mundilfare var enligt nordisk mytologi
far till både sol och måne.
bleka [silversken]: Trycket har *blicka*.
racka: 'hund'.
julle: Liten, öppen båt; ofta bildligt använt om livets bräcklighet.

- Ovanskligt*: 'Evigt', 'Oförgängligt'.
 104 *trädgåln*: 'trädgården'.
tusen plåtars värde: En plåt var ett äldre svenskt mynt av varierande värde.
en kaxe: 'den främste', 'den mest betydande'.
Abbedissan: En abbedissa är föreståndare för ett nunnekloster.
- 106 *glavar*: 'svärd'.
kvällda: 'plågade'.
hamnar: 'vålnader'.
centnertunga: 'mycket tunga'; centner var ett viktnått, i Sverige motsvarande 42,5 kg.
- 107 *mumiens*: Här om någon som ger ett förtorkat, livlöst intryck.
Manhems Söner: De svenska männen.
- 108 *vandel*: 'levnadssätt'.
hon [räckte]: Trycket har *han*.
skickar: 'inrättar'.
- 109 *utom dess*: 'dessutom'.
- 110 *pampen*: 'värjan'.
fal: 'till salu', 'möjlig att erövra'.
förut: 'i förväg'.
täckes: 'värdigas', 'behagar'.
mo: Tallbevuxen hed.
- 111 *gisslar*: 'piskar'.
Jutars: 'danskars'.
- 112 *mitt i synen*: 'mitt i ansiktet'.
undansticka: 'undangömmar'.
dälders: 'dalars'.
- 116 *fägna*: 'fröjda', 'glädja'.
 117 *brutna*: 'brustna'.
lycka: 'sluta'.
Gack: 'Gå'.
- 118 *kvälje*: 'må plåga'.
dignar: 'knäfaller'.
Jag ber: Orden saknas i trycket.
- 119 *Abbedissan*: Bör här uttalas 'Abdissan'.
Judit: I den apokryfiska Judits bok räddar kvinnan Judit staden Betulia genom att på natten i hans tält hugga huvudet av den druckne fältherren Holofernes, som hon tjugat med sin skönhet.

- Deborä*: I Domarboken en profetissa som eggade till en framgångsrik strid mot kananéerna, som stred mot Israel.
Kerubshuvuden: 'änglahuvuden'.
- 120 *sticka*: 'brodera'.
- 121 *konvulsiviskt*: 'krampartat'.
myser: 'småler'.
- vagnborg*: Cirkel av vagnar som uppställts kring en plats för att försvara den.
krasslig: 'bräcklig', 'skör'.
porsöl: Öl som kryddats med pors i stället för humle.
Skenbarligen: 'uppenbart', 'obestriddigt'.
- 122 [*Straxt*] *tystna*: Så trycket.
Hosianna: Hyllningsordet, vanligen avsett för Kristus, skall visa hur Blenda emottogs som en frälsare.
sköldmön: 'stridande kvinnan'.
Ha [ilat]: Så trycket.
- 123 *Jutens band*: 'danskens välde'.
sen: 'se'.
- 124 *runno*: 'spirade'.
- 125 *tross*: 'bagage', 'packning'.
av hjärtans grund: 'av hjärtans lust'.
- 126 *livliga*: 'ljuvliga'.
- 127 *hyende*: 'kudde'.
- 128 *jäsande*: 'svällande'.
Astrilds milda flamma: Kärleken; kärleksguden kallas ofta Astrild i äldre svensk dikt.
- 129 *leds I icke vid*: 'blir ni inte uttråkade'.
- 131 *guldgehäng*: Gehäng är en rem eller ett bälte vari ett vapnen bärs.
Sig yver: 'är stolt', 'gör sig stor'.
- 132 *Danabhjältens*: 'den danske hjältens'.
schabrak: 'sadeltäcke'.
[Som] böljar: Trycket har böljor.
purpurblomma: Ros.
- 133 *tapet*: här 'matta'.
- 135 *i Sirii dagar*: Under röt månaden (på sensommaren), då det är särskilt varmt och fuktigt. Dessa dagar kallades också *hunddagarna* efter Hundstjärnan (Sirius), som i Egypten och Grek-

land steg över horisonten för första gången på året vid den tidpunkt då hunddagarna inleddes.

Keruber: Väktaränglar.

136 *bardaleken*: 'striden'.

strömkarlsslagen: Näckens slag på harpan eller fiolen, som enligt folktron lockade människor ned i sjön.

137 *skogsfrun*: 'skogsrået', som i folktron förförde män.

Av dvärgadotterns röst i berget lockade: Anspelar på folktrons föreställning om bergtagning, dvs. att man av övernaturliga väsen kunde rövas bort och fångslas i berget.

138 *maka*: 'make'.

139 *Lejres*: Lejre var ett samhälle på Själland som enligt vissa källor skall ha varit ett medeltida kungasäte.

dundrets: 'åskans'.

frusar: 'forsar'.

hekatomber: Stora (djur)offer.

140 *spänner*: 'griper', 'sätter klorna i'.

141 *Allsvåldige*: 'Allsmäktige'.

vi [utse]: 'varför'.

roligt: 'lugnt', 'rofullt'.

eterströmmar: 'luftvågor'.

143 *Läsaren*: Så trycket; bör här uttalas 'läsarn'.

fallen är: 'har gått', 'har framstörtat'.

